

**Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

ZITTING 1986-1987

3 APRIL 1987

**De voltooiing van de Interne Markt
van de Europese Gemeenschap**

EERSTE VERSLAG(*)

NAMENS HET ADVIESCOMITE
VOOR EUROPESE AANGELEGENHEDEN (1)
UITGEBRACHT DOOR DE HEER HERMAN

INHOUD

Blz.

Deel I: Het Witboek van de Commissie van de Europese Gemeenschappen over de voltooiing van de interne markt	3
Inleiding	3
I. Opheffing van de materiële belemmeringen	5
A. Goederencontrole	6
B. Personencontrole	7
II. Opheffing van technische belemmeringen.	8
A. Vrij verkeer van goederen.	8
B. Overheidsopdrachten	10
C. Vrij verkeer van werknemers en zelfstandigen	11
D. Gemeenschappelijke markt voor diensten	12
E. Kapitaalverkeer.	14

(1) Samenstelling van het Adviescomité:

Voorzitter: de heer Defraigne.

A. — Kamer van Volksvertegenwoordigers:	B. — Europees Parlement:
C. V. P. HH. Declercq, Lenaerts, Van Wambeke;	HH. Croux, Marck;
P. S. HH. Dejardin, Urbain;	HH. Glinne, Remacle;
S. P. HH. Colla, Van Miert;	H. Vernimmen;
P. R. L. H. Neven;	H. Toussaint, N...;
P. V. V. H. Beysen;	H. De Gucht;
P. S. C. H. Gendebien;	H. Herman;
V. U.	H. Vandemeulebroucke;

(*) De hele studie over de interne markt zal in vier verslagen behandeld worden.

**Chambre
des Représentants**

SESSION 1986-1987

3 AVRIL 1987

**L'achèvement du marché intérieur
de la Communauté européenne**

PREMIER RAPPORT(*)

FAIT AU NOM DU COMITE D'AVIS
CHARGE DE QUESTIONS EUROPEENNES (1)
PAR M. HERMAN

SOMMAIRE

Pages

Première partie: Le Livre blanc de la Commission des Communautés européennes sur l'achèvement du marché intérieur	3
Introduction	3
I. Elimination des frontières physiques	5
A. Contrôle des marchandises	6
B. Contrôle des personnes	7
II. Elimination des frontières techniques	8
A. Libre circulation des biens	8
B. Marchés publics	10
C. Libre circulation des travailleurs et des membres des professions libérales	11
D. Marché commun des services	12
E. Mouvements de capitaux	14

(1) Composition du Comité d'Avis:

Président: M. Defraigne.

A. — Chambre des Représentants:	B. — Parlement européen:
C. V. P. MM. Declercq, Lenaerts, Van Wambeke;	MM. Croux, Marck;
P. S. MM. Dejardin, Urbain;	MM. Glinne, Remacle;
S. P. MM. Colla, Van Miert;	M. Vernimmen;
P. R. L. M. Neven;	M. Toussaint, N...;
P. V. V. M. Beysen;	M. De Gucht;
P. S. C. M. Gendebien;	M. Herman;
V. U.	M. Vandemeulebroucke;

(*) L'ensemble de l'étude consacrée au marché intérieur sera publié en quatre rapports.

E. Industriële samenwerking	15	F. Coopération industrielle	15
G. Toepassing van het Gemeenschapsrecht	16	G. Application du droit communautaire	16
III. Opheffing van de fiscale belemmeringen	16	III. Elimination des frontières fiscales	16
A. Stand van zaken	17	A. Etat de la question	17
B. B. T. W.	17	B. T. V. A.	17
C. Accijnzen	18	C. Accises	18
D. Onderlinge aanpassing	19	D. Le rapprochement	19
E. Nieuwe voorstellen van de Commissie	22	E. Nouvelles propositions de la Commission	22
IV. Enkele opmerkingen over het programma van de Commissie	22	IV. Quelques observations sur le programme de la Commission	22
A. Een groots opgezet programma	22	A. Programme très ambitieux	22
B. Waarvan de verwezenlijking kan worden bespoedigd	23	B. Qui peut être accéléré	23
C. Dat voor het publiek beter zou moeten worden verantwoord	23	C. Qui devrait être mieux justifié devant l'opinion	23
D. Dat met andere maatregelen en beleidskeuzen gepaard moet gaan	23	D. Qui doit aller de pair avec d'autres mesures et d'autres politiques	23
E. Dat op termijn moet leiden tot de totstandbrenging van de Monetaire Unie en de Politieke Unie	24	E. Qui implique à terme l'Union Monétaire et l'Union Politique	24
V. Besprekking in het Adviescomité van 24 februari 1987	24	V. Discussion en Comité d'Avis du 24 février 1987	24

BIJLAGE

- Tijdschema voor de voltooiing van de Interne Markt in 1992.
- Deel II (1): België en de Europese Interne Markt — Lessen uit het verleden.
- Deel III (1): België en de tenuivoerlegging van het Witboek.
- Deel IV (1): Te nemen maatregelen.

Inleiding

Het Adviescomité voor Europese Aangelegenheden heeft besloten verslag uit te brengen over de totstandbrenging van de interne markt van de Europese Gemeenschap.

De globale desbetreffende studie zal uit vier delen bestaan:

- 1) *Het Witboek van de Commissie, dat in het onderhavige verslag wordt behandeld* (1)
- 2) *België en de Europese interne markt — Lessen uit het verleden*

In dat deel zullen de volgende onderwerpen aan bod komen:

- openstelling van de grenzen en economische groei (van Benelux tot de oliecrisis en van de integratiestop tot de nulgroei);
- de openstelling van de grenzen en de gevolgen daarvan voor de structurele veranderingen en het concurrentievermogen;
- de ontwikkeling van de Belgische buitenlandse handel ten opzichte van de Gemeenschappelijke Markt en van de rest van de wereld.

3) *België en de tenuitvoerlegging van het Witboek*

In dat deel zullen de volgende vraagstukken worden aangesneden: achterstelling en concurrentievermogen in de

(1) Het tweede, het derde en het vierde deel zullen in later uit te brengen verslagen worden uiteengezet.

ANNEXE

- Calendrier d'actions pour l'achèvement du marché intérieur en 1992.
- Deuxième partie (1): la Belgique et le grand marché intérieur européen — Leçons du passé.
- Troisième partie (1): La Belgique et la réalisation du Livre blanc.
- Quatrième partie (1): Les mesures à prendre.

Introduction

Le Comité d'avis chargé de questions européennes a décidé de faire rapport sur la réalisation du marché intérieur de la Communauté européenne.

L'étude globale comporte quatre parties:

1) *Le Livre blanc de la Commission qui fait l'objet du présent rapport* (1)

2) *La Belgique et le grand marché intérieur européen — Leçons du passé*

Cette partie évoquera les thèmes suivants:

- l'ouverture des frontières et la croissance économique (du Bénélux à la crise pétrolière et de l'arrêt de l'intégration à l'arrêt de la croissance);
- l'ouverture des frontières et ses implications en termes de mutations structurelles et de compétitivité;

— l'évolution du commerce extérieur de la Belgique par rapport au Marché Commun et par rapport au reste du monde.

3) *La Belgique face à la réalisation du Livre blanc*

Cette partie abordera les problèmes suivants: handicap et compétitivité en agriculture, l'avenir des secteurs indus-

(1) Les deuxième, troisième et quatrième parties seront développées dans des rapports ultérieurs.

landbouw, toekomst van de industriële sectoren, de diensten en de telecommunicatie, de financiële sector (internationale deregulering en dubbele valutamarkt), alsmede de harmonisatie van de indirecte belastingen en het Europese monetaire beleid (E. M. S., ECU en Belgische frank).

4) *Te nemen maatregelen*

In dat deel zal nader worden aangegeven welke maatregelen België behoort te nemen om de interne markt tot stand te brengen. Tevens zal daarin worden onderzocht hoever de tenuitvoerlegging van het Witboek gevorderd is.

EERSTE DEEL

WITBOEK VAN DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN OVER DE VOLTOOIING VAN DE INTERNE MARKT

INLEIDING

Sinds 1982 heeft de Europese Raad van staatshoofden en regeringsleiders herhaaldelijk onderstreept dat de totstandkoming van de interne markt moet worden voltooid. Met het oog daarop moet een gedetailleerd programma en een uiterste datum worden vastgesteld.

Op 6 maart 1985 omschreef de Commissie naar aanleiding van de voorstelling van haar werkprogramma voor 1985, haar taak als volgt:

« Voor de eenheid van deze markt van 320 miljoen inwoners is vereist dat de Lid-Staten van de Gemeenschap besluiten tot afschaffing van de belemmeringen van allerlei aard, tot harmonisatie van de regels, tot aanpassing van wetgeving en belastingstructuren, tot versterking van de monetaire samenwerking en tot de begeleidende maatregelen die nodig zijn om de Europese ondernemingen tot samenwerking aan te moedigen. Dit streven ligt binnen ons bereik, mits wij lering trekken uit de lessen van het verleden en in het bijzonder uit de mislukkingen en vertragingen. »

De op 29 en 30 maart 1985 in Brussel vergaderde Raad van staatshoofden en regeringsleiders heeft dat standpunt in grote lijnen onderschreven en « heeft in het bijzonder de nadruk gelegd op de maatregelen om vóór 1992 een grote ongedeelde markt tot stand te brengen waardoor een gunstiger klimaat wordt geschapen voor de stimulering van de ondernemingsgeest, de mededinging en het handelsverkeer; hij heeft de Commissie uitgenodigd om daartoe voor zijn volgende bijeenkomst een gedetailleerd programma met een nauwkeurig omschreven tijdschema op te stellen ».

Het Witboek van de Commissie, gepubliceerd op 14 juni 1985 (stuk Com (85) 310) is om dit programma en het tijdschema nader uit te werken. Het werd voorgelegd aan de vergadering van de Europese Raad in Milaan op 28 en 29 juni 1985, die het gunstig onthaalde.

De Europese Akte tot wijziging van de Europese Verdragen werd in december 1985 in Luxemburg goedgekeurd; daarbij werd in het E. E. G.-Verdrag het begrip « ongedeelde markt » opgenomen, welke tegen 1992 tot stand zou moeten kunnen worden gebracht.

* * *

De auteurs van de institutionele verdragen hebben van meet af aan de schepping van één geïntegreerde interne

triels des services et des télécommunications, du secteur financier (dérégulation internationale et double marché des changes) ainsi que l'harmonisation de la fiscalité indirecte et la politique monétaire européenne (le S. M. E., l'ECU et le franc belge).

4) *Les mesures à prendre*

Cette partie tentera de préciser d'une manière concrète les mesures que la Belgique doit prendre afin de réaliser le marché intérieur. L'on y examinera également l'état d'avancement de l'exécution du Livre blanc.

PREMIERE PARTIE

LE LIVRE BLANC DE LA COMMISSION DES COMMUNAUTES EUROPEENNES SUR L'ACHEVEMENT DU MARCHE INTERIEUR

INTRODUCTION

Depuis 1982, les Conseils européens ont affirmé à plusieurs reprises la nécessité d'achever le marché intérieur. A cette fin, il fallait élaborer un programme détaillé et fixer une date limite.

Le 6 mars 1985, lors de la présentation de son programme de travail pour 1985, la Commission a défini sa tâche de la façon suivante :

« Faire l'unité de ce grand marché de 320 millions de consommateurs suppose que les Etats membres de la Communauté s'accordent sur l'abolition des barrières de toute nature, l'harmonisation des règles, le rapprochement des législations et des structures fiscales, le renforcement de leur coopération monétaire, ainsi que sur les mesures d'accompagnement nécessaires pour amener les entreprises européennes à coopérer. Cette ambition est à notre portée pour peu que nous tirions les enseignements du passé et en particulier des échecs et des lenteurs enregistrés. »

Le Conseil européen réuni à Bruxelles les 29 et 30 mars 1985 a fait sien cet objectif dans la mesure où il a mis « l'accent sur la réalisation, d'ici 1992 d'un grand marché unique créant un environnement plus propice à la stimulation de l'entreprise, de la concurrence, et des échanges; il a invité la Commission à établir, à cette fin, avant sa prochaine session un programme détaillé assorti d'un calendrier précis ».

Le Livre blanc de la Commission édité le 14 juin, 1985 (doc. Com (85) 310) a pour objet de préciser ce calendrier et ce programme. Il a été soumis au Conseil européen de Milan (28 et 29 juin 1985) qui lui a réservé un accueil « favorable ».

L'Acte unique modifiant les Traité européens, adopté à Luxembourg en décembre 1985, a introduit la définition du « marché unique », dans le traité C. E. E. et en a prévu la réalisation pour 1992.

* * *

Les auteurs des traités institutifs ont eu, dès l'origine, la volonté de créer un marché intérieur unique où les biens,

markt beoogd met de verwijdering van belemmeringen voor het vrije verkeer van personen, diensten en kapitaal, de invoering van een regime waardoor wordt gewaarborgd dat de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt niet wordt vervalst, de aanpassing van de nationale wetgevingen en de aanpassing van de indirecte belastingen.

Aanvankelijk was de aandacht vooral gericht op het gemeenschappelijk douanetarief.

Daarna ging men over tot de harmonisatie van de indirecte belastingen en op dat gebied was het grootste succes wellicht de goedkeuring door de Raad — met algemene stemmen — van de Zesde B.T.W.-Richtlijn in 1977.

Sindsdien zijn maar weinig vorderingen gemaakt.

Maar gedurende de recessie namen niet-tarifaire belemmeringen snel in aantal toe, omdat alle Lid-Staten trachten te beschermen wat zij als hun belangen op korte termijn beschouwden.

Zij hebben gebruik gemaakt van overheidsmiddelen om achteropgerakte bedrijven te steunen en in bepaalde gevallen in leven te houden.

Met de in artikel 59 van het E.E.G.-Verdrag bedoelde opheffing van de bepalingen van het vrij verrichten van diensten binnen de Gemeenschap (met name de geleidelijke opheffing in de loop van de overgangsperiode) is nauwelijks een aanvang gemaakt, ook al ligt die overgangsperiode vrijwel twintig jaar achter de rug.

Het was meer dan ooit nodig om het idee van de interne markt nieuw leven in te blazen.

Er dient echter op te worden gewezen dat de doelstelling om de interne markt te voltooien, drie aspecten heeft:

- ten eerste moeten de twaalf afzonderlijke markten van de Lid-Staten worden versmolten tot één grote markt van 320 miljoen consumenten;
- ten tweede moet worden verzekerd dat deze grote markt in expansie is, en derhalve niet statisch, maar dynamisch is;
- ten derde moet daarom worden gewaarborgd dat de markt voldoende flexibel is, zodat mensen en goederen, kapitaal en investeringen kunnen gaan naar die gebieden waar de economische voordelen het grootst zijn.

Hoewel het Witboek vooral betrekking heeft op het eerste van deze bovengenoemde doelstellingen, moeten de andere doelstellingen voortdurend in het oog worden gehouden, om te verzekeren dat de voortgestelde maatregelen bijdragen tot het bereiken daarvan.

Samengevat kan men stellen dat het Witboek een programma vormt door de opheffing van materiële, technische en fiscale hinderpalen die de Lid-Staten scheiden.

Dat programma wordt met name gekenmerkt:

- door het verwerpen van oplossingen die, onder voorwendsel dat zij het handelsverkeer of het douanevervoer moeten vergemakkelijken, de interne controles in stand houden;
- door de opheffing van de traditionele tweedeling tussen «goederen» en «diensten»;
- en door het opgeven, in bepaalde gevallen, van de methode van de harmonisatie ten voordele van die van de wederzijdse erkenning.

les personnes, les services et les capitaux circuleraient en toute liberté et dont le bon fonctionnement serait assuré par des garanties contre les distorsions de concurrence, par le rapprochement des législations et par l'harmonisation de la fiscalité indirecte.

Au cours des premières années, les efforts ont porté sur la mise au point d'un tarif douanier commun.

Après cela, l'harmonisation des impôts indirects a été entreprise et son plus grand succès a sans doute été l'adoption unanime de la sixième directive T.V.A. par le Conseil en 1977.

Depuis lors, peu de progrès ont été enregistrés.

La récession a entraîné une multiplication de barrières non tarifaires et les Etats membres se sont employés à protéger ce qu'ils croyaient être leurs intérêts immédiats.

Ils ont utilisé des fonds publics aux fins d'aider et dans certains cas de maintenir en vie des industries en perte de vitesse.

Quant à la suppression des restrictions à la libre prestation des services à l'intérieur de la Communauté prévue par l'article 59 C.E.E. (suppression progressive au cours de la période de transition), elle est à peine entamée alors que la période de transition est terminée depuis bientôt vingt ans.

La relance de l'idée du marché intérieur était plus que jamais nécessaire.

Il n'est toutefois pas inutile de rappeler que la réalisation et l'achèvement du marché intérieur présentent trois aspects :

- d'abord, il importe de fusionner les douze marchés nationaux de la Communauté, pour les transformer en un immense marché unique de 320 millions de consommateurs;
- ensuite, il faut faire en sorte que ce marché unique soit un marché en expansion, non pas statique, mais dynamique;
- enfin, il faut assurer que ce marché soit suffisamment flexible pour canaliser les ressources, tant humaines que matérielles et financières, vers les domaines d'utilisation optimale.

Si le premier de ces objectifs forme le thème principal du Livre blanc, les deux autres ne doivent pas être perdus de vue, de façon à ce que les mesures proposées contribuent également à leur réalisation.

D'une façon synthétique, l'on dira que le Livre blanc est un programme d'élimination des frontières physiques, techniques et fiscales qui séparent les Etats membres.

Il se caractérise notamment :

- par le rejet de solutions qui, sous prétexte de faciliter les échanges ou les transits, comportent le maintien des contrôles internes;
- par le dépassement de la dichotomie traditionnelle des «biens» et des «services»;
- et par l'abandon, dans certains cas, de la méthode de l'harmonisation pour celle de la reconnaissance mutuelle.

In dat verband zij erop gewezen dat het nader tot elkaar brengen van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de Lid-Staten, overeenkomstig artikel 100 van het E.E.G.-Verdrag, zal worden voortgezet.

De Europese Akte tot wijziging van de Europese Verdragen heeft in het E.E.G.-Verdrag een artikel 100A ingevoegd, dat bepaalt dat de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen vaststelt welke maatregelen moeten worden genomen om die bepalingen nader tot elkaar te brengen welke de instelling en de werking van de interne markt op het oog hebben.

In datzelfde verband voorziet de Europese Akte eveneens in de stemming niet gekwalificeerde meerderheid binnen de Raad voor de artikelen betreffende de wijziging of schorsing van de rechten van het gemeenschappelijk douanetarief (wijziging van art. 28 van het E.E.G.-Verdrag), betreffende het verrichten van diensten door in de Gemeenschap gevestigde onderdanen van derde landen (wijziging van § 2 van art. 59 van het E.E.G.-Verdrag), betreffende de liberalisering van het beleid inzake kapitaalverkeer (de eenparigheid van stemmen blijft vereist voor de maatregelen die een « achteruitgang » betekenen: gewijzigd art. 70, § 1) en zee- en luchtvaart (gewijzigd art. 84).

Artikel 57, § 2, van het E.E.G.-Verdrag wordt zodanig gewijzigd dat de eenparigheid van stemmen niet meer is vereist voor de maatregelen welke betrekking hebben op de bescherming van het spaarwezen en op de uitoefening van de geneeskundige, paramedische en farmaceutische beroepen.

De eenparigheid blijft evenwel van kracht voor de fiscale bepalingen, het vrije verkeer van personen en de rechten en de belangen van werknemers (gewijzigd art. 99 en art. 100).

Ten slotte zij erop gewezen dat men, om de interne markt een stuwend rol in het beleid voor het herstel van de industriële structuren te laten spelen, niet alleen de grenzen moet opheffen, maar ook maatregelen moet nemen die de technologie en het onderzoek, evenals een gelijkgericht economisch beleid en een gelijklopend monetair systeem moeten verstevigen.

I. Opheffing van de materiële belemmeringen

Zowel om economische als om politieke redenen moeten de materiële belemmeringen aan de grenzen worden afgeschafft.

De personencontrole van de grensposten is immers het duidelijkste bewijs van de blijvende verdeeldheid van de Gemeenschap. Anderzijds bezwaren de goederencontroles het bedrijfsleven onnodig met vertragingen, formaliteiten, transport- en behandelingskosten en doen zo de produktiekosten stijgen en het concurrentievermogen daalen.

Overeenkomstig het Verdrag van Rome zijn alle douane-rechten en kwantitatieve beperkingen in het intracomunautaire handelsverkeer afgeschaft. De grensposten aan de binnengrenzen zijn echter blijven bestaan als een geschikte plaats waar kan worden gecontroleerd of de nationale voorschriften inzake indirekte belastingen worden nageleefd.

Van deze blijvende officiële aanwezigheid is tevens gebruik gemaakt om nationale beschermende maatregelen met betrekking tot bijvoorbeeld terrorisme, verdovende middelen, andere verboden goederen en immigratie ten uitvoer te leggen.

Sommige maatregelen die door de Gemeenschap zelf werden genomen hebben ertoe geleid dat de interne grensposten door de Lid-Staten worden gebruikt voor controle

A ce propos, il convient d'insister sur le fait que le rapprochement des législations des Etats membres réalisé sur la base de l'article 100 C.E.E. garde tout son sens.

L'Acte unique portant modification des Traités européens a d'ailleurs introduit un article 100A dans le traité C.E.E. qui prévoit que le Conseil, statuant à la majorité, arrête les mesures relatives au rapprochement des dispositions qui ont pour objet l'établissement et le fonctionnement du marché intérieur.

Dans le même ordre d'idées, le vote à la majorité qualifiée au Conseil est également prévu par l'Acte unique pour les articles concernant la modification ou la suspension des droits du tarif douanier commun (modification de l'art. 28 du Traité C.E.E.), la prestation de services par des citoyens de pays tiers établis dans la Communauté (modification du § 2 de l'art. 59 du traité C.E.E.), la libéralisation des politiques en matière de mouvements de capitaux (l'unanimité reste requise pour les mesures constituant un « recul » : art. 70, § 1, modifié) et de navigation aérienne et maritime (art. 84 modifié).

L'article 57, § 2, du Traité C.E.E. a, lui, été modifié de telle façon que l'unanimité n'est plus exigée pour les mesures concernant la protection de l'épargne et l'exercice des professions médicales, paramédicales et pharmaceutiques.

L'unanimité reste toutefois de règle pour les dispositions fiscales, la libre-circulation des personnes et les droits et intérêts des employés (art. 99 modifié et 100).

Enfin il faut encore préciser que, pour donner au marché intérieur un rôle moteur dans la politique de redressement des structures industrielles, il est nécessaire d'accompagner la suppression des frontières d'actions qui renforceront la technologie et recherche ainsi que la convergence des politiques économiques et du système monétaire.

I. Elimination des frontières physiques

La suppression des barrières physiques répond à une double motivation d'ordre économique et politique.

Le contrôle des personnes aux postes de douane est, en effet, la manifestation la plus éclatante de la division permanente de la Communauté. Les contrôles sur les marchandises entraînent pour leur part, délais supplémentaires, formalités et frais de transport et de manutention, ce qui augmente les coûts et réduit la compétitivité.

Conformément au Traité de Rome, les droits de douane et les restrictions quantitatives dans le commerce intracomunautaire ont été abolis. Les postes de douane aux frontières internes ont cependant subsisté en tant que lieu de passage où le contrôle de la conformité aux règles nationales relatives à la taxation indirecte pouvait commodelement être effectué.

Il a aussi été fait usage du maintien de cette présence officielle pour assurer le respect des mesures nationales de protection en ce qui concerne notamment les problèmes liés au terrorisme, aux drogues, à d'autres biens interdits et à l'immigration.

Par ailleurs, des mesures adoptées par la Communauté elle-même ont conduit les Etat membres à utiliser des postes frontière internes pour contrôler certains aspects

op aspecten van het gemeenschappelijk beleid in bepaalde sectoren (landbouw en staal) en voor de toepassing van vrijwareningsclauses.

Het doel van de Commissie is niet alleen de bestaande procedures te vereenvoudigen, maar de controles aan de binnengrenzen van de Gemeenschap volledig af te schaffen.

Dat brengt mede dat het beleid en de praktijken welke die controle steunen, moeten worden gewijzigd. Sommige nationale beschermende maatregelen vallen evenwel niet in al hun aspecten onder het toepassingsgebied van het Verdrag. Dat is met name het geval met de maatregelen tegen het terrorisme en tegen de verboden handel in verdovende middelen. De Commissie is evenwel van mening dat grenscontroles geenszins de enige of zelfs maar de meest doeltreffende middelen zijn om dit doel te bereiken.

Zoals hierboven is gezegd, is het de voornaamste taak van de douaneautoriteiten aan de binnengrenzen er op toe te zien dat het in de betrokken Lid-Staat geldende stelsel van indirekte belastingen blijft functioneren. Hieruit volgt dat voor de douane het probleem van de afschaffing van de materiële controles grotendeels samenvalt met dat van de fiscale belemmeringen, dat in deel drie van het Witboek uitvoerig wordt besproken.

A. Goederencontrole

De Gemeenschap heeft er tot dusver vooral naar gestreefd de formaliteiten aan de binnengrenzen te versoepelen en het vrije verkeer van goederen te vergemakkelijken. (cfr. de procedure op het stuk van douanevervoer op het enig administratief document).

Ten einde een goede basis voor verdere vereenvoudiging van die formaliteiten te leggen zal de Commissie reeds in een vroeg stadium een toezegging van de Lid-Staten proberen te verkrijgen om geen nieuwe of meer stringentie controles of formaliteiten met betrekking tot goederen in te voeren.

Indien de Lid-Staten willen samenwerken, kan wellicht worden vermeden dat dezelfde controles aan beide zijden van de grens worden uitgevoerd.

Dit neemt niet weg dat de stap van een versoepeling naar de afschaffing van de controles aan de binnengrenzen kwalitatief een totaal andere benadering vereist.

Maatregelen zullen moeten worden genomen in verband met de eigenlijke goederencontrole.

Op het gebied van het handels- en economisch beleid steunen die controles op de artikelen :

— 115 E.E.G. : Wanneer handelspolitieke maatregelen alleen bepaalde Lid-staten aangaan, kan de commissie deze laatste ertoe machtigen bepaalde beschermende maatregelen te nemen.

De Commissie is van mening dat het haalbaar moet zijn deze afschaffing van nationale en regionale quota tegen 1992 te bereiken.

— 108 E.E.G. : Wanneer de betalingsbalans van een Lid-Staat verstoord is, kunnen in het raam van de « wederzijdse bijstand » diverse maatregelen genomen worden, zoals een speciale verlaging van douanerechten of uitbreiding van contingents; de commissie is van oordeel dat het praktisch gezien onmogelijk is een nauwkeurig tijdschema vast te stellen voor een geleidelijke beperking van-

relevant de politiques communes (agriculture et sidérurgie) et pour l'application de clauses de sauvegarde.

L'objectif poursuivi par la Commission dans ce domaine ne se limite pas à la simplification des procédures existantes mais consiste dans l'élimination complète de tous les contrôles aux frontières internes de la Communauté.

Il s'ensuit que les politiques et pratiques qui soutiennent ces contrôles devront être modifiées. Certaines mesures nationales de protection n'entrent cependant pas dans tous leurs aspects dans le champ d'application du traité. Ainsi en est-il des mesures contre le terrorisme et le commerce illicite de drogues. La Commission est cependant d'avis que les contrôles frontaliers ne sont en aucune façon la seule ou même la plus efficace des mesures envisageables.

Comme il a été précisé ci-avant, la tâche essentielle qu'exercent les autorités douanières aux postes frontaliers est d'assurer que le système de taxation indirecte des Etats membres continue d'opérer. Aussi, du point de vue douanier, le problème de la disparition des contrôles physiques est largement lié à celui des frontières fiscales, problème traité en détail dans la troisième partie du Livre blanc.

A. Contrôle des marchandises

Jusqu'à présent, l'action de la Communauté a visé avant tout à alléger les formalités aux frontières et à faciliter la circulation des marchandises (cfr. procédure de transit et document unique).

Afin d'assurer des conditions optimales à une nouvelle simplification de ces formalités, la Commission sollicitera, à brève échéance, un engagement des Etats membres à ne pas introduire pour les marchandises des contrôles ou des formalités nouvelles et plus contraignantes.

Ainsi, par la coopération entre les Etats membres, l'on évitera la répétition des contrôles des deux côtés de la frontière.

Il demeure cependant évident que le passage de la simplification à la suppression des frontières internes exige une approche fondamentalement différente.

Il sera nécessaire de prendre des mesures concernant le contrôle des marchandises lui-même :

Aussi bien, ces contrôles trouvent-ils leurs fondements, pour ce qui concerne la politique commerciale et économique dans les articles :

— 115 C.E.E. : lorsque des mesures de politique commerciale affectent individuellement les Etats membres, la Commission peut autoriser ceux-ci à un certain protectionnisme.

La Commission considère qu'il n'est pas irréaliste de retenir 1992 comme date limite pour l'abolition effective des quotas nationaux et régionaux;

— 108 C.E.E. : en cas de déséquilibre de la balance des paiements d'un Etat membre, diverses mesures peuvent être prises dans le cadre du « concours mutuel »; ainsi en est-il notamment des abaissements spéciaux de droits de douane ou des élargissements de contingents; la Commission estime qu'il n'y a pas lieu de fixer un calendrier précis qui restreindrait progressivement le recours à l'article 108 en

de toepassing van artikel 108, gezien het rechtstreekse verband tussen dit artikel en de economische situatie van sommige Lid-Staten, maar dat in elk geval zal moeten worden afgezien van controlemaatregelen aan de binnengrenzen.

Voorts zijn controles aan de binnengrenzen noodzakelijk in het kader van sommige mechanismen die van toepassing zijn op de *handel in landbouwprodukten* (cfr. de mechanismen van de monetaire compenserende bedragen en artikel 46 van de E. E. G.). Die controles moeten door de ontwikkeling van belangrijke onderdelen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid verdwijnen. (Nog andere controles vloeien voort uit het gemeenschappelijk beleid op het gebied van de produktie van staal en uit het milieubeleid).

In het kader van de *bescherming van de volksgezondheid* worden de interne grensposten vaak gebruikt om diergeeskundige en fytosanitaire controles uit te voeren. De Gemeenschap is dan ook begonnen met de uitvoering van een programma voor de harmonisatie van de essentiële gezondheidsvereisten.

In een volgend stadium moeten alle diergeeskundige en fytosanitaire controles nog alleen worden uitgevoerd op de plaats van verzending, terwijl men op de plaats van bestemming de diergeeskundige en fytosanitaire certificaten controleert, met daarnaast een controle op de produkten wanneer er redenen zijn om bedrog of nalatigheid te vermoeden.

Andere controles aan de binnengrenzen hebben betrekking op de *wijze waarop de goederen worden vervoerd*. Zij houden verband met de tenuitvoerlegging van het vervoerbeleid of van de veiligheidsvoorschriften. Voor het grootste deel van het intracommunautaire vervoer gelden immers contingenten, en de produkten zijn onderworpen aan veiligheidsvoorschriften.

De vervoercontingennten moeten dus geleidelijk aan worden afgebouwd en de systematische veiligheidscontroles moeten worden afgeschaft.

Een aantal formaliteiten ten slotte hebben *statistische* doeleinden. Tegen 1992 zou men er moeten toe komen dat de diverse statistische gegevens op uniforme wijze worden voorgesteld. Ze zullen moeten worden opgevraagd op dezelfde manier als de statistieken over binnenlandse activiteiten.

B) Personencontrole

Zoals hierboven werd gepreciseerd, herinneren de formaliteiten waarmee individuele reizigers geconfronteerd worden, de gewone burger er permanent en op concrete wijze aan dat de opbouw van een echte Europese Gemeenschap nog verre van voltooid is.

Daarom besloot de Europese Raad van Fontainebleau (25 en 26 juni 1984) het Comité Adonnino de opdracht te geven om te onderzoeken welke maatregelen kunnen worden genomen om te komen tot «de afschaffing van alle politie- en douaneformaliteiten voor het personenverkeer aan de binnengrenzen van de Gemeenschap». Het comité achtte dit aspect zo belangrijk dat het ter zake in maart van dit jaar een interimverslag heeft ingediend.

De bedoelde controles zijn normaliter tweeeënlei: enerzijds politiecontroles met betrekking tot de identiteit van de persoon in kwestie en de veiligheid van de vervoerde voorwerpen; en anderzijds belastingcontroles op de persoonlijke bezittingen die reizigers bij zich hebben. Die worden besproken in deel drie van het Witboek.

raison du lien direct existant entre celui-ci et la situation économique des Etats membres, mais qu'il faudra de toute façon renoncer aux mesures nécessitant des contrôles aux frontières.

Certains mécanismes applicables aux échanges de produits agricoles nécessitent également des contrôles aux frontières (cfr. mécanisme des montants compensatoires et l'article 46 C. E. E.). Ceux-ci doivent disparaître avec le développement de parties importantes de la politique agricole commune. (D'autres contrôles encore résultent de la politique sidérurgique commune et de la politique de l'environnement).

En ce qui concerne la protection sanitaire, les frontières sont utilisées pour effectuer des contrôles vétérinaires et phytosanitaires. La Communauté a dans un premier temps entrepris un programme d'harmonisation des exigences essentielles de santé.

Dans une étape ultérieure, tous les contrôles vétérinaires et phytosanitaires devront être limités au lieu de départ. Par ailleurs, les contrôles des certificats vétérinaires et phytosanitaires devront être effectués au lieu de destination ainsi que le contrôle des produits lorsqu'il y a des raisons de présumer l'existence de pratiques frauduleuses ou de négligences.

D'autres contrôles concernent le transport de marchandises et visent à vérifier le respect de la réglementation en matière de transport ou de normes de sécurité. La plupart des opérations de transports intracommunautaire sont, en effet, contingentées et les produits sont soumis à des normes de sécurité.

Il faudrait donc abolir progressivement les contingents de transport et éliminer les contrôles de sécurité systématique.

Enfin, diverses formalités sont effectuées à des fins statistiques. Il faudra parvenir à une présentation unique des données statistiques pour 1992. Celles-ci devront être collectées de la même manière que les statistiques relatives aux activités intérieures.

B) Contrôle des personnes

Comme il a été précisé ci-avant, les formalités auxquelles sont soumis les voyageurs constituent pour le citoyen ordinaire un rappel constant et concret de l'inachèvement de la construction d'une véritable Communauté européenne.

C'est pourquoi le Conseil européen de Fontainebleau (25 et 26 juin 1984) a chargé le Comité Adonnino d'examiner les mesures à prendre pour supprimer toutes les formalités de police et douanières pour les personnes franchissant les frontières intracommunautaires. Le comité a attaché à cet aspect une importance telle qu'il lui a consacré un rapport intérimaire.

Dans des circonstances normales, les contrôles en question sont de deux types: les contrôles de police relatifs à l'identité de la personne concernée et à la sécurité des objets transportés, et les contrôles fiscaux relatifs aux effets personnels transportés. Ces derniers sont examinés dans la troisième partie du Livre blanc.

Alles wat de Commissie op dit gebied heeft ondernomen, was erop gericht de controles aan de binnengrenzen soepeler te laten verlopen, aangezien zij niet geheel kunnen worden afgeschaft zolang — overeenkomstig de bezorgdheid waaraan de Europese Raad uiting heeft gegeven — geen afdoende beveiligingsmaatregelen tegen terrorisme en handel in verdovende middelen zijn genomen.

De Commissie zal aan de Lid-Staten vragen dat geen nieuwe of meer stringente controles of formaliteiten met betrekking tot personen aan de binnengrenzen worden ingevoerd. Als volgende stap zal de Commissie maatregelen voorstellen om tegen 1988 alle controles bij het verlaten van de ene Lid-Staat met als bestemming een andere, geheel af te schaffen. Dit soort van controle is trouwens in de praktijk reeds zo goed als afgeschaft bij interne weggrens-posten. Dit vereist dan wel een administratieve samenwerking tussen de politieautoriteiten en informatieetten, ten einde de politie in het land van binnengang in staat te stellen controles uit te voeren ten behoeve van de politie in het land van vertrek. Met betrekking tot de bestrijding van het terrorisme zou een dergelijk systeem een duurzame bescherming bieden. Bovendien belet dit systeem niet dat veiligheidscontroles — in tegenstelling tot identiteitscontroles — worden uitgevoerd op luchthavens.

Tegen 1992 wenst de Commissie zo ver te komen dat ook controles bij binnengang worden afgeschaft voor burgers van de Gemeenschap die uit een andere Lid-Staat komen.

Met het oog daarop zullen voorstellen voor richtlijnen worden gedaan inzake :

- de onderlinge aanpassing van de wapenwetgeving van de Lid-Staten: het ontbreken van controles mag geen aansporing zijn om wapens te kopen in landen met een minder strenge wetgeving;
- de onderlinge aanpassing van de wetgeving van de Lid-Staten inzake verdovende middelen;
- de coördinatie van de voorschriften inzake verblijf, binnengang en toegang tot de arbeidsmarkt voor onderdaden van niet E.E.G.-landen;
- het asielrecht en de status van vluchtelingen;
- het visumbeleid.

II. Opheffing van technische belemmeringen

Het opheffen van grenscontroles doet, hoe belangrijk ook, nog geen werkelijke gemeenschappelijke markt ontstaan.

Belemmeringen binnen de Lid-Staten mogen het vrij verkeer van goederen en personen immers niet in de weg staan.

A) Vrij verkeer van goederen

De technische barrières tussen de Lid-Staten veroorzaken niet alleen extra kosten, maar ze versturen ook produktiepatronen. Ze staan bovendien zakelijke samenwerking in de weg en verhinderen fundamenteel het ontstaan van een gemeenschappelijke markt voor industriële produkten.

Het harmonisatiebeleid is de eerste vijfentwintig jaar de hoeksteen geweest van het optreden van de Gemeenschap om een gemeenschappelijke markt tot stand te brengen. Dat beleid brengt echter soms buitensporige voorschriften

Les efforts et les initiatives de la Commission dans ce domaine ont visé à rendre les contrôles plus souples (cfr. passeport commun et disque vert d'auto-identification), étant donné qu'ils ne peuvent pas être purement et simplement supprimés aussi longtemps que des mesures de sauvegarde appropriées n'ont pas été mises en place pour lutter contre le terrorisme et le trafic de stupéfiants.

La Commission demandera aux Etats membres de s'engager à ne pas soumettre les personnes à des contrôles ou des formalités nouvelles ou plus contraignantes aux frontières intérieures. Ensuite, les contrôles à la sortie d'un Etat membre devront être totalement supprimés pour 1988. Ce type de contrôle a été supprimé dans la pratique au franchissement des frontières par la route. Cette première mesure suppose une coopération administrative entre les autorités de police et la transmission des informations pour permettre à la police du pays d'entrée d'effectuer des contrôles pour le compte de la police du pays de sortie. Un système de ce type permettrait de maintenir l'efficacité de la lutte contre le terrorisme. De plus, il n'empêcherait pas que des contrôles de sécurité — par opposition aux contrôles d'identité — soient effectués dans les aéroports.

Pour 1992, la Commission souhaite que les contrôles à l'entrée soient également supprimée pour les citoyens de la Communauté.

A cette fin, elle présentera des propositions concernant :

- le rapprochement des législations sur les armes: l'absence de contrôle ne doit pas encourager les achats d'armes dans les pays dont la législation est moins sévère;
- le rapprochement des législations sur les stupéfiants;
- la coordination des règles en matière de résidence, d'entrée et d'accès à l'emploi;
- le droit d'asile et la situation des réfugiés;
- la politique en matière de visas.

II. Elimination des frontières techniques

L'élimination des contrôles aux frontières, quelle que soit son importance, ne permet pas, à elle seule, de créer un marché commun authentique.

En effet, des entraves à l'intérieur des Etats membres peuvent affecter également la libre circulation des produits et individus.

A) Libre-circulation des biens

Les frontières techniques qui séparent les marchés des Etats membres entraînent non seulement des coûts supplémentaires, mais aussi des distorsions dans les systèmes de production. Elles découragent en outre la coopération entre les entreprises et empêchent la création d'un marché commun des produits industriels.

Pendant vingt-cinq ans, la Communauté a essentiellement utilisé la méthode de l'harmonisation afin de mettre sur pied un marché commun. Toutefois, celle-ci engendre une réglementation parfois excessive et il est clair que la

met zich. Het is duidelijk dat de totstandkoming van de interne markt in 1992 niet zal voltooid zijn indien de Gemeenschap het uitsluitend houdt bij de toepassing van artikel 100 E. E. G. Er is behoefte aan een nieuwe strategie.

In principe kan daarom wederzijdse erkenning een doeltreffende methode zijn om te komen tot een gemeenschappelijke markt in handelstermen. Deze strategie vindt vooral steun in de artikelen 30 tot en met 36 van het E. E. G.-Verdrag, waarbij nationale maatregelen met buitensporige en ongegronde beperkende gevolgen voor het vrije verkeer worden verboden.

De Commissie zal moeten bepalen welke nationale voorschriften het beoogde doel ver te buiten gaan en in strijd zijn met de artikelen 30 tot 36 E. E. G.

Maar het principe van de wederzijdse erkenning zou wel eens onvoldoende voor de opbouw van een groeiende markt kunnen zijn.

Harmonisering blijft bijgevolg uiterst belangrijk, te meer daar de Europese Akte de meerderheidsregel voor de totstandkoming van de interne markt in de Raad heeft ingevoerd (art. 100 A) (cfr. supra).

Die gaat evenwel een nieuwe richting uit :

— in de toekomst moet bij initiatieven voor de interne markt een duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen datgene dat hoe dan ook moet worden geharmoniseerd en datgene waarvoor wederzijdse erkenning van nationale voorschriften en normen voldoende is;

— de harmoniseringsrichtlijnen zullen in de toekomst worden beperkt tot het vaststellen van de essentiële eisen inzake gezondheid en veiligheid, bescherming van consumenten en milieu, die gelden in alle Lid-Staten en waaraan moet worden voldaan om een vrij verkeer van goederen mogelijk te maken;

— harmonisering van industriële normen door het opstellen van Europese normen. In afwachting van het tot stand komen van Europese normen dient wederzijdse aanvaarding van nationale normen met overeengekomen procedures het uitgangspunt te zijn.

Het vaststellen van de technische specificaties zal geschieden door de Europese Commissie voor Normalisatie (C. E. N.) of door sectorgebonden Europese normalisatie-organisaties op het gebied van elektriciteit en bouw zoals C. E. N. E. L. E. C., U. E. A. T. C. of R. I. L. E. M., die met gekwalificeerde meerderheid van stemmen besluiten.

De Commissie neemt stappen om de positie van die instanties te versterken, en zal er alle belanghebbende sectoren bij betrekken.

De Raad zou zich in het algemeen minder met technische kwesties moeten bezighouden door meer gebruik te maken van zijn bevoegdheden om te delegeren (vereenvoudigde wetgevingsprocedure, cfr. (art. 155 van het E. E. G.-Verdrag).

Om het opwerpen van nieuwe barrières te voorkomen, houdt Richtlijn 83/189, die op 1 januari 1985 in werking is getreden, nu voor de Lid-Staten de verplichting in de Commissie vooraf in kennis te stellen van alle ontworpen voorschriften en normen betreffende technische specificaties die zij voornemens zijn in te voeren.

Deze nieuwe « informatie »-procedure, betekent een belangrijke vooruitgang. Daarom is het nodig dat deze

realisation du marché intérieur ne pourra être achevée en 1992 si l'on se borne à appliquer l'article 100 C. E. E. Une nouvelle stratégie s'impose.

La mise en œuvre du principe de la reconnaissance mutuelle est, en principe, efficace pour développer les échanges. Elle se fonde notamment sur les articles 30 à 36 C. E. E. qui interdisent les mesures nationales ayant des effets excessifs et injustifiés sur la libre circulation.

Ce sera le rôle de la Commission de déterminer les réglementations nationales qui sont excessives par rapport à l'objectif poursuivi et contraires aux articles 30 à 36 C. E. E.

Mais le principe de la reconnaissance mutuelle risque de se révéler inapproprié à la création d'un marché en expansion.

L'harmonisation garde par conséquent toute son importance et ce, d'autant plus que l'Acte unique instaure la majorité au Conseil pour la réalisation du marché intérieur (art. 100 A) (voir ci-avant).

Elle prend toutefois un sens nouveau :

— une distinction claire devra être faite, dans les initiatives qui sont prises à l'égard du marché intérieur, entre les aspects qu'il est essentiel d'harmoniser et ceux qui peuvent faire l'objet d'une reconnaissance mutuelle;

— les directives d'harmonisation se limiteront dorénavant à établir, de façon obligatoire pour tous les Etats membres, les exigences essentielles en matière de santé, de sécurité, de protection des consommateurs et d'environnement, afin de permettre la libre circulation des produits conformes à ces exigences;

— l'harmonisation des normes industrielles sera réalisée par l'élaboration de normes européennes. En attendant la mise au point des normes européennes, c'est l'acceptation mutuelle des normes nationales qui doit être le principe directeur.

Il est à noter que les spécifications techniques seront définies par la Comité européen de Normalisation (C. E. N.) ou par des organismes sectoriels de normalisation comme C. E. N. E. L. E. C. (pour les produits électriques) U. E. A. T. C. ou R. I. L. E. M. (pour les produits de construction) agissant suivant le principe du vote à la majorité qualifiée.

La Commission prendra des mesures afin de renforcer la capacité d'action de ces organismes et d'y associer l'ensemble des secteurs intéressés.

Le Conseil se déchargera, d'une manière générale, des problèmes techniques en faisant plus largement usage de ses pouvoirs de délégation (procédure législative simplifiée, cfr. art. 155 C. E. E.).

Afin de prévenir la constitution d'entraves nouvelles, la directive 83/189 qui est entrée en vigueur le 1er janvier 1985 oblige les Etats membres à notifier d'avance à la Commission tous les projets de règles et de normes concernant des spécifications techniques qu'ils se proposent de prendre.

Cette nouvelle procédure d'information représente un progrès majeur. Il importe qu'elle soit étendue aux secteurs

procedure wordt uitgebreid tot bijvoorbeeld de levensmiddelen- en geneesmiddelensector en tot de bescherming van het leefmilieu.

De sterke van de in het Witboek voorgestelde nieuwe strategie ligt in het in de handel brengen van produkten in de hele Europese Gemeenschap.

Op dat punt moet het principe van de onderlinge erkenning als volgt worden begrepen.

In gevallen waarin harmonisering van voorschriften en normen niet onmisbaar wordt geacht uit het oogpunt van het gezondheid en veiligheid hetzelfd industrieel belang, moet onmiddellijke en volledige erkenning van verschillende kwaliteitsnormen, voorschriften voor de samenstelling van levensmiddelen en dergelijke regel zijn. Zo kan zeker een verkoopverbod niet uitsluitend worden gebaseerd op het argument dat een ingevoerd produkt is vervaardigd volgens specificaties die afwijken van de in het land van invoer gebruikte specificaties. Er bestaat geen verplichting voor de koper om de gelijkwaardigheid aan te tonen van een produkt dat is gemaakt overeenkomstig de voorschriften van het land van uitvoer. Ook kan van die koper niet worden verlangd dat hij een dergelijk produkt aan extra technische tests of aan certificatieprocedures in de staat van invoer onderwerpt. Een ieder die goederen koopt, of hij nu groothandelaar, kleinhandelaar of eindgebruiker is, dient het recht te hebben zijn leverancier waar dan ook in de Gemeenschap zonder enige beperking te kiezen.

De vaststelling en uitvoering van deze nieuwe strategie betekent op den duur minder voorschriften voor de bedrijven die op gemeenschapschaal willen opereren. Op de (voortaan meer beperkte) gebieden waarop nog harmonisatie noodzakelijk zal zijn, zullen ondernemingen slechts moeten voldoen aan één enkele reeks geharmoniseerde voorschriften in plaats van 12.

Wegens de speciale aard van nucleair materiaal gelden voor de overdracht daarvan tussen de Lid-Staten bijzondere voorwaarden. In november 1984 stelde de Commissie een herziening van hoofdstuk VI van het Euratom-Verdrag voor tot de eenmaking van de interne nucleaire markt.

B) Overheidsopdrachten

Overheidsopdrachten vertegenwoordigen een niet-onaanzienlijk deel van het B.N.P. De betrokken autoriteiten hebben nog steeds de neiging hun aankopen en overeenkomsten binnen hun eigen land te houden.

De bepalingen van het Europese recht die daarop betrekking hebben, zijn de artikelen 30 en volgende van het EEG-Verdrag die ten volle gelden voor de levering van goederen aan aankopende overheidsdiensten, de artikelen 59 en volgende die het vrij verrichten van diensten rechtzekerheid verlenen, sommige bepalingen van de richtlijnen 70/32, 77/62 voor de overheidsopdrachten voor de levering van goederen, en de richtlijnen 71/304 en 71/305 voor de overheidsopdrachten voor de uitvoering van werken.

Uit statistieken blijkt evenwel dat richtlijnen slechts gedeeltelijk worden toegepast.

De Commissie zal besprekingen openen met de Lid-Staten en met de aanbestedende diensten, over de toepassing van de richtlijnen.

Voorts zullen maatregelen worden genomen om bij de publikatie van de aankondigingen een betere kwaliteit en een snellere service te verlenen en in het bijzonder om het elektronische publikatiesysteem te ontwikkelen.

progrès majeur. Il importe qu'elle soit étendue aux secteurs des produits alimentaires, pharmaceutiques et à la protection de l'environnement.

Le point fort de la nouvelle stratégie proposée par le Livre blanc concerne la commercialisation des produits dans l'ensemble de la Communauté européenne.

A ce niveau, le principe de la reconnaissante mutuelle doit être compris comme suit.

Lorsque des impératifs strictement industriels, de protection de la santé ou de sécurité n'imposent pas que l'on prenne des règles communes, c'est la reconnaissance pleine et entière de normes de qualité ou de composition différentes, qui doit être de règle. En particulier, la vente de certains produits ne peut être interdite du seul fait qu'un produit importé a été fabriqué conformément à des spécifications qui diffèrent de celles qui sont appliquées dans l'Etat d'importation. L'acheteur n'a pas à prouver l'équivalence d'un produit fabriqué conformément aux règles en vigueur dans l'Etat d'exportation. De même, il n'a pas à soumettre ce produit à des essais techniques supplémentaires ni à des procédures de certification dans l'Etat d'importation. Tout acheteur, qu'il soit grossiste, détaillant ou consommateur final, doit avoir le droit de choisir son fournisseur partout dans la communauté sans restriction.

A long terme, cette nouvelle approche aura pour effet de réduire le poids des réglementations sur les entreprises et, dans les domaines où l'harmonisation sera encore nécessaire, de soumettre lesdites entreprises à un seul ensemble de règles harmonisées plutôt qu'à douze.

En raison de la nature particulière des matières nucléaires, leurs transferts entre les Etats membres font l'objet de dispositions spéciales. En novembre 1984, la Commission a proposé de réviser le chapitre VI du traité Euratom afin de réaliser l'unité du marché nucléaire.

B) Marchés publics

Les marchés publics représentent une part importante du P.N.B. et sont encore marqués par la tendance des autorités responsables de réservrer les achats et les contrats à leur propre pays.

Les dispositions de droit européen qui concernent cette matière sont les articles 30 et suivants du Traité CEE qui s'appliquent pleinement à la fourniture de marchandises aux organismes publics d'achat, les articles 59 et suivants qui assurent la liberté de prestations des services, certaines dispositions des directives 70/32, 77/62 pour les marchés publics de fournitures et les directives 71/304 et 71/305 pour les marchés publics de travaux.

Toutefois, les statistiques révèlent que ces directives ne sont mises en œuvre que d'une façon partielle.

La Commission va engager des discussions avec les Etats membres et avec les organismes adjudicateurs à propos de leur application.

Une action nouvelle sera engagée pour assurer la rapidité et la transparence des publications et notamment pour développer les possibilités de publication électronique.

Vier belangrijke sectoren — energie, vervoer, water en (wat de opdrachten voor leveringen betreft) telecommunicatie — vallen momenteel onder geen van de bestaande richtlijnen. Nu spreekt het vanzelf dat het toepassingsgebied van de richtlijnen moet worden uitgebreid om rekening te houden met het feit dat sommige aanbestedende instanties in deze sectoren tot de publieke sector behoren, terwijl andere particuliere ondernemingen zijn. Twee benaderingen zijn mogelijk: een onderlinge aanpassing van de wetgeving van de Lid-Staten via richtlijnen, en/of toepassing van de mededingingsvoorschriften (art. 85, 86 en 90 van het E. E. G.-Verdrag).

Het volledig openstellen van de markt voor overheidsopdrachten in de sector dienstverlening is tenslotte van levensbelang voor de toekomst van de Europese economie. Artikel 58 van het E. E. G.-Verdrag is onverkort van toepassing, maar op dit ogenblik vallen alleen bouwopdrachten onder Richtlijn 71/305/E. E. G., terwijl bij levering van goederen occasioneel ook diensten kunnen worden verstrekt, maar slechts voor zover de waarde ervan niet die van de produkten zelf overtreft. Deze beperking moet worden opgeheven zodat de toegang tot uit overheidsmiddelen gefinancierde dienstencontracten zoals die welke verband houden met de bouwnijverheid, ook voor leveranciers uit andere Lid-Staten worden opengesteld. Ook bepaalde diensten in de sector «nieuwe technieken» hebben behoefte aan een grote markt met continentale afmetingen, ten einde hun potentieel volledig te kunnen realiseren. Als voorbeeld kan de gegevensverwerking in al zijn vormen worden genoemd. De Commissie zal voor het einde van 1987 voorstellen indienen, op grond waarvan de Raad uiterlijk 1988 zal dienen te besluiten.

C) Vrij verkeer van werknemers en zelfstandigen

Het vrije verkeer van werknemers is bijna voltooid en de uitspraken van het Hof van Justitie beperken het recht van de overheid in de Lid-Staten om posten voor te behouden voor eigen staatsburgers.

De Commissie zal vóór 1990 voorstellen doen om de laatste belemmeringen voor het vrije verkeer en verblijf van migrerende werknemers in de Gemeenschap uit de weg te ruimen. De Commissie zal bovendien maatregelen nemen om omslachtige administratieve procedures in verband met verblijfsvergunningen te elimineren en zal ook verder streven naar goedkeuring en snelle toepassing van haar voorstel betreffende de gelijkwaardigheid van beroepskwalificaties.

Op het gebied van het recht van vestiging voor zelfstandigen is weinig vooruitgang geboekt. Dat komt voornamelijk door de complicaties bij het streven naar harmonisatie van de beroepskwalificaties. Toch heeft dit streven geleid tot een aanzienlijke mate van vrij verkeer voor werkenden in de gezondheidssector.

(Hetzelfde zal gelden voor de architecten, aangezien de Raad een richtlijn heeft aangenomen die tot doel heeft een concrete inhoud te geven aan het vestigingsrecht en het vrij verrichten van diensten door de architecten in de gehele gemeenschap. Cfr. PB. C 239 van 4 oktober 1967).

Voorts heeft de Commissie bij de Raad een voorstel ingediend voor een krachtlijn over een algemeen stelsel van

Quatre secteurs d'importance: l'énergie, le transport, l'eau et les télécommunications (dans le cas des marchés de fournitures) ne sont pas visés par les directives. L'on ne pourra se borner à étendre le champ d'application de celles-ci puisqu'il faut tenir compte du fait que certains des pouvoirs adjudicateurs sont des organismes de droit public alors que d'autres relèvent du droit privé. L'on peut envisager le recours à l'harmonisation (rapprochement des législations) ou à une approche fondée sur la politique de concurrence (art. 85, 86 et 90 C. E. E.).

Enfin, la libération à l'échelle de la Communauté de marchés publics dans le domaine des services publics revêt une importance vitale. Si l'article 58 C. E. E. s'applique à cette matière (assimilation des sociétés aux personnes physiques), actuellement, seuls les marchés du secteur de la construction sont visés par la directive 71/305 C. E. E. étant entendu que les fournitures de biens peuvent comporter marginalement des fournitures de services pour autant que leur valeur n'excède pas celle des biens eux-mêmes. Cette limitation devrait être supprimée de telle façon que l'accès aux marchés de services financés par des fonds publics, tels que les services liés à l'industrie de la construction, soient également ouverts aux fournisseurs d'autres Etats membres. Il existe également certains services dans le domaine des nouvelles technologies qui pourraient prendre tout leur essor dans un marché de dimension continentale. (Exemple: traitement de données.) La Commission devait soumettre des propositions dans ce domaine avant la fin de 1987 afin de permettre au Conseil d'agir au plus tard en 1988.

C) Libre circulation des travailleurs et des membres des professions libérales

Pour les salariés, la libre circulation est presque entièrement réalisée et la jurisprudence de la Cour de Justice des Communautés européennes limite même le droit des administrations publiques des Etats membres de réservé des emplois à leurs ressortissants.

La Commission présentera des propositions pour que disparaissent d'ici 1990 les derniers obstacles à la libre circulation. En outre, elle prendra des mesures pour supprimer les lourdes administratives qui s'attachent encore parfois aux procédures de délivrance de permis de séjour et poursuivra ses efforts afin d'aboutir à l'adoption et à la mise en œuvre de sa proposition relative à la correspondance des qualifications professionnelles.

En matière de droit d'établissement des professions libérales, peu de progrès ont été accomplis, surtout en raison de la complexité des travaux d'harmonisation des qualifications professionnelles. Cependant, les efforts réalisés ont permis d'ouvrir très largement les professions de la santé à la libre circulation.

(Il en ira de même pour les architectes puisque le Conseil a adopté une directive visant la réalisation effective du droit d'établissement et de libre prestation de services des architectes dans toute la Communauté. Cfr. J. O. C. 239 du 4 octobre 1967).

De manière générale, la Commission a transmis au Conseil une proposition de directive-cadre concernant un

erkennung van diploma's. De voornaamste elementen van dat stelsel zijn :

- de principes van wederzijds vertrouwen tussen de Lid-Staten en de vergelijkbaarheid van universitaire studies tussen de Lid-Staten;

- de onderlinge erkenning van titels en diploma's zonder voorafgaande harmonisatie van de voorwaarden voor de toegang tot/en de uitoefening van beroepen.

Voor het overige zullen de eventuele verschillen tussen de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de Lid-Staten, met name met betrekking tot de opleiding, gecompenseerd worden door beroepservaring.

De maatregelen om het vrije verkeer van personen tot stand te brengen moeten niet beperkt blijven tot de « werkenden ».

Daarom wil de Commissie haar steun aan samenwerkingsprogramma's tussen instellingen voor voortgezet onderwijs in de diverse Lid-Staten uitbreiden, ten einde de mobiliteit van studenten te bevorderen, de academische erkenning van titels en diploma's te vergemakkelijken en bij te dragen tot het denken in Europese termen.

Daartoe heeft zij het Erasmus-programma op het getougezet waarmee studiebeurzen worden toegekend aan studenten die voor een deel in een andere Lid-Staat wensen te studeren.

D) Gemeenschappelijke markt voor diensten

Ondanks de bepalingen van de artikelen 59 en 62 van het Verdrag is de vooruitgang bij het totstandbrengen van de vrijheid grensoverschrijdende diensten te verrichten binnen de Gemeenschap veel langzamer geweest dan de bij het vrije verkeer van goederen geboekte vooruitgang.

Dit valt met name te betreuren omdat in de afgelopen jaren door de specialisatie en de snelle ontwikkeling van nieuwe typen diensten duidelijk is aangetoond, hoe groot het potentieel voor groei en werkgelegenheidschepping in de gehele dienstensector wel is.

In 1982 maakten de verhandelbare en niet-verhandelbare diensten reeds 57 % uit van de toegevoegde waarde van de Gemeenschapseconomie, terwijl de bijdrage van de industrie van 30,6 in 1973 is gedaald tot minder dan 26 %. Voorts blijkt uit de vergelijking van de werkgelegenheidsvooruitzichten in de verschillende sectoren van 1973 tot en met 1982 een gestadige achteruitgang van de werkgelegenheid in de industrie, die na 1979-1980 nog versnelde. Daarentegen werden in dezelfde periode meer dan 5 miljoen arbeidsplaatsen geschapen in de dienstensector van de Gemeenschappelijke Markt. Hoewel dit cijfer absoluut gezien indrukwekkend is, ziet het er in vergelijking met de overeenkomstige cijfers in de Verenigde Staten (13,4 miljoen) en Japan (6,7 miljoen) minder goed uit. Anders dan bij onze voornaamste concurrenten het geval is, is deze tendens in de Gemeenschap sinds 1980 evenwel verzwakt ten gevolge van de recessie.

système général de reconnaissance des diplômes dont les principaux éléments sont les suivants :

- les principes de la confiance réciproque entre les Etats membres et de la comparabilité des études universitaires entre les Etats membres;

- la reconnaissance mutuelle des diplômes sans harmonisation préalable des conditions d'accès aux professions et d'exercice de celles-ci.

Par ailleurs, tout écart dans les exigences requises par la législation des Etats membres, notamment en matière de formation, pourra être compensé par l'expérience professionnelle.

Les mesures visant à assurer la libre circulation des personnes ne doivent pas se limiter aux seuls « travailleurs ».

La Commission à l'intention d'accroître son appui aux programmes de coopération entre établissements d'enseignement supérieur dans les différents Etats membres afin de promouvoir la mobilité des étudiants, de faciliter la reconnaissance académique des diplômes et de contribuer à l'acquisition d'une expérience européenne.

Elle a lancé un programme Erasme pour octroyer des bourses aux étudiants qui souhaitent faire une partie de leurs études dans un autre Etat membre.

D) Marché commun des services

En dépit des dispositions prévues aux articles 59 et 62 C. E. E., les progrès en matière de libre prestation des services ont été beaucoup plus lents que ceux réalisés en faveur de la libre circulation des marchandises.

Cette situation est d'autant plus regrettable que, ces dernières années, la spécialisation et le développement rapide de nouveaux types de services ont largement démontré les possibilités de croissance et de création d'emplois de ce secteur.

En 1982, les services marchands et non marchands représentaient déjà 57 % de la valeur ajoutée dans la Communauté, alors que la part de l'industrie était descendue à moins de 26 %. D'autre part, une comparaison des perspectives d'emploi dans les différents secteurs entre 1973 et 1982 révèle que l'emploi industriel a connu une baisse constante, qui s'est encore accélérée après 1979/1980. Par contre, au cours de la même période, plus de 5 millions d'emplois ont été créés dans le secteur des services marchands de la Communauté. Pour important qu'il soit en termes absolus, ce chiffre est cependant loin d'atteindre les niveaux enregistrés aux Etats-Unis (13,4 millions d'emplois créés) ou même au Japon (6,7 millions). Toutefois, dans la Communauté, contrairement à ce qui se passe chez nos principaux concurrents, cette tendance s'affaiblit depuis 1980, en raison du ralentissement de l'activité économique.

De Commissie is van oordeel dat snel moet worden opgetreden ten behoeve van de «openstelling» van de gehele dienstenmarkt.

Dit geldt zowel voor de nieuwe dienstensectoren (informatemarketing, audiovisuele diensten, enz.), als voor de zogenaamde traditionele doch zich snel ontwikkelende diensten (vervoer, bankwezen en verzekeringen) die, indien zij naar behoren worden gestimuleerd, een fundamentele ondersteunende rol kunnen spelen voor industrie en handel.

Ten opzichte van die sectoren heeft de commissie de nodige voorstellen gedaan, maar de Raad heeft nog geen besluiten genomen.

De Commissie is bovendien van mening dat het mogelijk moet zijn de uitwisseling van *financiële produkten*, (bouw-spaarkontrakten, consumentenkrediet, stelsels voor collectieve belegging in effecten, enz.) te vergemakkelijken, met een minimale coördinatie van de voorschriften, met name op het punt van vergunningsverlening, financieel toezicht en sanering, liquidatie, als grondslag voor de onderlinge erkenning door de Lid-Staten van wat elk van hen doet ter vrijwaring van de belangen van het publiek.

Dit vergt een harmonisering van de normen voor financiële stabiliteit en van de beheersbeginselen (eigen vermogen, solvabiliteits- en likwiditeitsverhoudingscijfers, het toezicht op grote risico's, enz.), van de voorwaarden voor toegang tot de markten, alsmede een aanpassing aan de sector kredietinstellingen van de regels van de Vierde en Zevende Richtlijn betreffende het vennootschapsrecht inzake de jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening (78/660 en 83/349).

Bij het harmoniseren van het toezicht op lopende activiteiten dient te worden uitgegaan van het beginsel van «toezicht van het thuisland».

Aangestipt zij dat de Commissie streeft naar de onderlinge erkenning van de financiële technieken die door instellingen voor hypothecair krediet worden gehanteerd en van de regels die van toepassing zijn op het toezicht op dergelijke instellingen.

In het *verzekeringsbedrijf* worden de praktijk en de voorschriften voor het toezicht op verzekeraars, met name met betrekking tot hun financiële stabiliteit, door in 1973 (1973/239: niet-levensverzekering) en 1979 (1979/267: levensverzekering) vastgestelde richtlijnen ter vergemakkelijking van de uitoefening van het recht van vestiging reeds gecoördineerd.

Op dit terrein is het vrije verkeer van diensten reeds op goede weg, meer bepaald aangezien de toezichthoudende autoriteiten reeds lang nauw samenwerken en bij de richtlijn van 11 mei 1960 het kapitaalverkeer met betrekking tot premies en betalingen ten aanzien van alle verzekeringsvormen is vrijgemaakt.

In de *sector effecten* is de coördinatie van de regels die van toepassing zijn op ondernemingen voor collectieve belegging in effecten (O. C. B. E.'s) gericht op het verschaffen van overeenkomstige waarborgen aan beleggers, ongeacht de Lid-Staat waarin de O. C. B. E. is gelegen. Terzake zal het beginsel van «toezicht van het thuisland» worden toegepast.

La Commission considère qu'il faut agir rapidement afin «d'ouvrir» l'ensemble du marché des services.

Ceci vaut aussi bien pour les nouveaux types de services (commercialisation de l'information, services audio-visuels, etc.) que pour les services dits «traditionnels», bien qu'en évolution rapide, (transports, banque et assurances), qui, s'ils étaient judicieusement mobilisés, pourraient jouer un rôle d'appui essentiel pour l'industrie et le commerce.

En ce qui concerne ceux-ci, toutes les proposition nécessaires ont été faites par la Commission mais le Conseil n'a pas encore pris de décision.

La Commission estime, par ailleurs, qu'il devrait être possible de faciliter l'échange de *produits financiers* (contrats d'épargne-logement, de crédit à la consommation, de systèmes de placements collectifs, etc.) en ayant recours à une coordination minimale de la réglementation concernant notamment les autorisations, le contrôle et l'assainissement financiers ainsi que la liquidation afin de permettre la reconnaissance réciproque par les Etats membres des principes de base de protection du public.

Ceci implique une harmonisation des normes de stabilité financière, des principes de gestion (fonds propres, coefficients de solvabilité et de liquidité, surveillance des grands risques, etc.), des conditions d'accès aux marchés ainsi qu'une adaptation au secteur des établissements de crédit des quatrième et septième directives sur le droit des sociétés, relatives aux comptes annuels et aux comptes consolidés (78/660 et 83/349).

L'harmonisation relative à la surveillance des activités courantes devra suivre le principe du contrôle par le pays d'origine.

Il est à noter que la Commission tente d'en arriver à une reconnaissance mutuelle des techniques financières utilisées par les établissements de crédit hypothécaire et des règles applicables à la surveillance de ces établissements.

En ce qui concerne les *entreprises d'assurances*, les directives adoptées en 1979 (79/267: assurance-vie) et en 1973 (73/239: autres assurances) pour faciliter l'exercice du droit d'établissement coordonnent déjà la surveillance des assurances et en particulier de leur équilibre financier.

La libre circulation des services est en bonne voix dans ce domaine et ce d'autant que les services de contrôle coopèrent étroitement depuis longtemps et que la directive du 11 mai 1960 a libéralisé les mouvements de capitaux relatifs aux primes et aux paiements, pour toutes les formes d'assurances.

Pour ce qui est des *valeurs mobilières*, la coordination des règles applicables aux organismes de placement collectif en valeurs mobilières (O. P. C. V. M.) a pour but d'offrir une protection équivalente aux investisseurs, quel que soit l'Etat membre où ces derniers ont leur siège. On appliquera dans ce domaine le principe du contrôle par les pays d'origine.

Voorts moeten de barrières tussen de effectenbeurzen nog worden opgeruimd en moet een communautair stelsel voor de behandeling van effecten van internationale betekenis worden geschapen.

Voor het tot stand brengen van de interne markt zijn in de vervoersector de volgende maatregelen vereist:

- voor het goederenvervoer over de weg tussen de Lid-Staten is het belangrijk dat ten laatste in 1988 alle kwantitatieve beperkingen (contingenten), worden opgeheven en de voorwaarden worden vastgesteld waaronder vervoerders binnenlands vervoer (cabotage) mogen verrichten in een Lid-Staat waarin zij niet woonachtig zijn;

- voor het beroepspersonenvervoer over de weg moet de vrijheid tot het verrichten van diensten in 1989 zijn verwezenlijkt;

- voor het internationale goederenvervoer over de binnenvateren zal de vrijheid tot het verrichten van diensten worden verwezenlijkt waar zulks nog niet het geval is. Zo nodig zullen de voorwaarden worden vastgesteld waaronder vervoerders in een Lid-Staat waarin zij niet woonachtig zijn binnenlands vervoer (cabotage) mogen verrichten. Beide maatregelen dienen in 1989 in werking te treden;

- in het zeevervoer moet het vrij verrichten van diensten tussen Lid-Staten in beginsel einde 1986 tot stand zijn gebracht;

- in de luchtvaartsector zal in 1987 een grotere vrijheid in het luchtvvervoer tussen Lid-Staten tot stand moeten zijn gekomen. Daartoe moet de regeling inzake vaststelling en goedkeuring van tarieven worden gewijzigd en de bevoegdheid van de regeringen om beperkingen op te leggen inzake capaciteit en toegang tot de markt worden begrensd.

Inzake nieuwe technieken zij erop gewezen dat de Gemeenschap zal streven naar het tot stand brengen van een de gehele Gemeenschap omvattende omroepzone. De Commissie zal daartoe maatregelen nemen op grond van het in mei 1984 aangenomen Groenboek.

Zij is tevens voornemens maatregelen te nemen voor de verdere ontwikkeling van een Europees marketing- en distributiesysteem aan de hand van nieuwe technieken (videotex) en het elektronisch betalingsverkeer te bevorderen (definitie van gemeenschappelijke technische kenmerken van de voor de productie van de nieuwe betaalkaarten te gebruiken machines of sluiten van overeenkomsten met betrekking tot netwerkverbindingen, compatibiliteit van systemen, enz.)

E. Kapitaalverkeer

De verdere liberalisatie van het kapitaalverkeer in de Gemeenschap heeft een drievoedig doel.

Ten eerste kan bij het tot stand brengen van een grote interne markt, het financiële aspect daarvan niet buiten beschouwing blijven en zou de harmonisatie sterk worden belemmerd als het kapitaalverkeer onderworpen bleef aan beperkingen.

Ten tweede leidt een grotere financiële vrijheid, ook al zijn wisselkoersstabiliteit en convergentie van het economisch beleid van de Lid-Staten positieve elementen bij de geleidelijke opheffing van belemmeringen voor het vrije kapitaalverkeer, tot meer discipline in het economische beleid.

Il restera encore à décloisonner les différentes bourses de valeurs et à mettre en place, à l'échelle communautaire, un système de négociation des titres d'envergure internationale.

Dans le secteur des transports, la réalisation du marché intérieur passe par les mesures suivantes:

- pour le transport routier de marchandises entre les Etats membres, il est indispensable de supprimer d'ici 1988 au plus tard toutes les restrictions quantitatives (quotas) et d'établir les conditions permettant à un transporteur non-résident de participer au cabotage dans un autre Etat membre;

- il faudra aussi poursuivre la libéralisation des services de transport de passagers par route et introduire le nouveau régime d'ici 1989;

- pour le transport international de marchandises par les voies navigables, la liberté de prestation des services sera introduite là où ce n'est pas encore le cas. Eventuellement, des conditions seront établies pour permettre à des transporteurs non-résidents de fournir des services de navigation intérieure dans un autre Etat membre (cabotage). Ces mesures devraient entrer en application en 1989;

- la libre prestation de services de transport maritime entre les Etat membres devait, en principe, être réalisé fin 1986 au plus tard;

- s'agissant des transports aériens, il faudra que soit assurée fin 1987 une plus grande liberté en matière d'aviation civile entre les Etats membres; ceci implique notamment un changement du système de fixation et d'approbation des tarifs et la limitation des droits des gouvernements de restreindre la capacité et l'accès au marché.

Pour ce qui concerne les nouvelles technologies, signons que la Communauté s'efforcera d'établir un seul espace de radiodiffusion s'étendant à l'ensemble de son territoire. La Commission prendra à cette fin des mesures se fondant sur le Livre vert quelle a adopté en mai 1984.

Elle a également l'intention de prendre des mesures destinées à favoriser le développement d'un système européen de commercialisation et de distribution basé sur les nouvelles technologies (videotex) ainsi que de promouvoir la « monétique » (définition de caractéristiques communes des machines utilisées pour la fabrication de cartes de paiement, conclusion d'accords sur l'interconnexion des réseaux, les compatibilités des systèmes, etc.)

E. Mouvements de capitaux

Une libéralisation plus poussée des mouvements de capitaux dans la Communauté sert trois objectifs.

Tout d'abord, la création d'un grand marché intérieur implique la libéralisation des services financiers et celle-ci perdrait de son efficacité si les mouvements des capitaux correspondants devaient rester soumis à des restrictions.

Deuxièmement, s'il est vrai que la stabilité des taux de change et la convergence des politiques économiques contribuent à la suppression progressive des obstacles à la libre circulation des capitaux, une plus grande liberté financière conduit à une meilleure discipline dans la conduite des politiques économiques.

Tot slot zal door het openstellen van de kapitaal- en geldmarkten een optimale spreiding van de besparingen kunnen worden bereikt.

De Commissie is voornemens haar houding ten opzichte van de vrijwaringsclausules (art. 73 en 208 E.E.G.) te herzien.

Anderzijds is, aangezien in tegenstelling met de Verdragsbepalingen betreffende het vrije verkeer van goederen en diensten, het principe van vrijheid van kapitaalverkeer niet rechtstreeks van toepassing is, vooruitgang in die richting slechts mogelijk mits door richtlijnen de laatstelijk in 1960 en 1963 (Eerste Richtlijn van de Raad van 12 augustus 1960 en Richtlijn 63/474) vastgestelde communautaire verplichtingen worden uitgebreid.

Daartoe zullen niet alleen de voorwaarden moeten worden geharmoniseerd waaronder de financiële instellingen werkzaam zijn, maar moet vooral de ontwikkeling van de Gemeenschappelijk markt van financiële diensten worden bevorderd (liberalisatie van de hypothecaire leningen en van transacties in de aandelen uitgegeven door ondernemingen voor collectieve belegging in effecten) en moeten de communautaire verplichtingen worden aangepast aan de veranderende financiële technieken (liberalisatie van de uitgiften, het plaatsen en de verwerving van risico-kapitaaleffecten, transacties in effecten die door de Instellingen van de Gemeenschap zijn uitgegeven en handelskrediet op lange termijn).

De Commissie is voornemens een sterkere controle uit te oefenen op deviezencoontrolemaatregelen die de nationale overheden kunnen nemen (cfr. gevolg van het Arrest Luisi-Carbone). Van 1992 af moeten alle nog resterende deviezencoontroles elders worden uitgevoerd dan aan de grens.

F) Industriële samenwerking

Het vrije verkeer van goederen en kapitaal en het vrij verrichten van diensten moeten gepaard gaan met maatregelen die de samenwerking tussen de ondernemingen bevorderen en de industriële en commerciële basis van de interne markt versterken.

Ondanks de vooruitgang op dit gebied blijft er nog veel te doen. De Commissie zal doorgaan met het toepassen van de concurrentieregels. Zij zal ook zorgen voor de budgettaire en financiële middelen die nodig zijn om de samenwerking te bevorderen (cfr. onderzoeksprogramma's, acties van het Regionaal Fonds, enz....).

Maar de Commissie zal vooral pogingen een communautair rechtskader tot stand te brengen ter bevordering van de samenwerking tussen de ondernemingen. Daartoe zullen nieuwe types van associatie in het leven moeten worden geroepen, zoals het « Europees samenwerkingsverband » en de Europese naamloze vennootschap.

Bovendien moet de toepassing van bepaalde procedures worden verbeterd, zoals het aanbieden van aandelen aan het publiek, door die veel aantrekkelijker te maken.

Ook dienen de wetgevingen van de Lid-Staten inzake vennootschapsrecht (met name de wetgeving op de naamloze vennootschappen) te worden geharmoniseerd met het oog op een nauwere samenwerking tussen de ondernemingen in de vorm van dochtermaatschappijen, fusies of associaties.

Het is voorts duidelijk dat de wetgeving betreffende de intellectuele en de industriële eigendom zal moeten worden geharmoniseerd. In dat verband heeft de Commissie aan-

Enfin, le décloisonnement des marchés financiers devrait assurer une répartition optimale de l'épargne européenne.

La Commission a l'intention de revoir son attitude à l'égard des clauses de sauvegarde (art. 73 et 208 C.E.E.).

D'autre part, puisque contrairement aux dispositions du Traité concernant la libre circulation des biens et des services, le principe de la liberté des mouvements de capitaux n'est pas directement applicable, tout progrès dans ce sens implique une extension, via des directives des obligations communautaires fixées pour la dernière fois en 1960 et 1963. (Première directive du Conseil du 12 juillet 1960 et directive 63/474).

A cette fin, il faudra non seulement coordonner les conditions de travail mais surtout promouvoir le développement d'un marché commun des services financiers (libération des prêts hypothécaires et des transactions sur les parts émises par les organismes de placements collectifs en valeurs mobilières) et adapter les obligations de la Communauté aux modifications intervenues dans le domaine des techniques financières, (libéralisation des émissions, placements et acquisitions de valeurs mobilières émises par les institutions communautaires et les crédits commerciaux à long terme.)

La Commission a l'intention de renforcer la surveillance de toutes les mesures de contrôle des changes que les autorités nationales peuvent appliquer (cfr. suite de l'arrêt Luisi-Carbone). D'ici 1992, tous les contrôles subsistants devront être réalisés autrement qu'aux frontières.

F) Coopération industrielle

La libre circulation des biens, des capitaux et la libre prestation des services doivent s'accompagner de mesures destinées à favoriser une coopération entre entreprises qui renforcera le tissu industriel et commercial du marché intérieur.

Malgré les progrès réalisés dans ce domaine, beaucoup reste à faire. La Commission continuera à faire respecter l'ensemble des règles relatives à la concurrence. Elle veillera également à assurer les moyens budgétaires et financiers suffisants pour le développement de cette coopération (cfr. programmes de recherches, actions du Fonds régional, etc....)

Mais elle tentera surtout de créer un cadre juridique facilitant la coopération entre entreprises. A ce propos, il s'agira de créer de nouveaux types d'associations tels que le « Groupement européen d'Intérêt économique » et la société européenne.

D'autre part, il y aurait lieu d'améliorer l'usage de certaines procédures comme les offres d'actions au public en les rendant plus « attractives ».

Il y aurait lieu également d'harmoniser les législations des Etats membres en matière de droit des sociétés (notamment le droit de la société par actions) et par là, de promouvoir une coopération plus poussée des entreprises sous la forme de la création de succursales, de fusions ou d'associations.

Il est clair qu'il faudra harmoniser les législations relatives à la propriété industrielle et intellectuelle. A cet égard, la Commission a soumis au Conseil des propositions sur

de Raad voorstellen gedaan over een Europees handelsmerk en over de harmonisering van de nationale merken.

De situatie is nog ingewikkelder geworden door de noodzaak, de bestaande systemen van intellectuele eigendom aan te passen aan de technologische veranderingen op een aantal gebieden als computerprogrammatuur, microschakelingen en biotechnologie.

De Commissie is voorstander van een onmiddellijke inwerkingtreding van het in 1975 te Luxemburg ondertekende verdrag over het Europese octrooi. Aldus zou een oplissing voor een aantal recente problemen kunnen worden gevonden.

Aan de hand van het Witboek over de belastingheffing op ondernemingen, zal de Commissie alles in het werk stellen om de fiscale belemmeringen voor de samenwerking tussen Europese ondernemingen op te heffen.

G. Toepassing van het Gemeenschapsrecht

Het streven van de Gemeenschap om op politiek en legislatief niveau een uitgebreide thuismarkt te scheppen, zal vergeefs zijn indien de juiste toepassing van de overeen gekomen voorschriften niet wordt gewaarborgd.

De Commissie zal al haar bevoegdheden aanwenden om het Europese recht te doen toepassen.

Van het totale aantal door de Commissie ontvangen klachten heeft circa 60 %, d.w.z. gemiddeld 255 per jaar, betrekking op de artikelen 30-36 van het Verdrag; zij kan echter wegens gebrek aan middelen in een bepaald jaar slechts circa 100 gevallen regelen. De daaruit voortvloeiende vertragingen en achterstand zijn in het voordeel van de inbreukmakende staten, belemmeren stelselmatig optreden, leiden tot politieke en economische onevenwichtigheden, en zijn frustrerend voor het vertrouwen van het bedrijfsleven en van het grote publiek. Er zullen maatregelen moeten worden getroffen om deze situatie te verhelpen.

Bovendien zal de Commissie de verbetering en rationalisatie van haar interne procedures voortzetten; zij zal maatregelen ter voorkoming en regeling van inbreuken op elkaar aansluiten en de invoering van nieuwe sancties overwegen, en zij zal voorts alle mogelijkheden onderzoeken om interim-maatregelen te nemen ten einde de uitvoering van nationale wettelijke regelingen die duidelijk inbreuk maken op het Gemeenschapsrecht op te schorten.

Gezien de praktische tekortkomingen van zulk een gevalsgewijze verwerking zal de Commissie meer stelselmatig optreden, door middel van het bekendmaken van algemene mededelingen waarin de toestand per sector wordt uiteengezet (bijvoorbeeld: mededeling betreffende auto's, voedingsmiddelen, enz..., waarin de gevolgen van de artikelen 30 tot en met 36 worden toegelegd).

Een sterk mededingingsbeleid, tenslotte, zal een fundamentele rol spelen bij de handhaving en versterking van de interne markt. Zeer belangrijk is ook dat de Gemeenschapsregeling inzake steunmaatregelen van de Staten stricte ten uitvoer wordt gelegd.

III. Opheffing van de fiscale belemmeringen

Na een inleiding betreffende de eerste etappes van de harmonisering van de belastingstelsels en een uiteenzetting over het verband tussen de opheffing van de landsgrenzen en de Europese fiscaliteit, behandelt het Witboek de beteke-

la marque communautaire et sur l'harmonisation des marques nationales.

La situation est devenue plus complexe encore du fait de la nécessité d'adapter les systèmes de propriété intellectuelle existants aux modifications technologiques intervenues, notamment dans les domaines des logiciels, des micro-circuits et de la biotechnologie.

La Commission est favorable à l'entrée en vigueur immédiate de la convention sur le brevet communautaire signée à Luxembourg en 1975. Cela permettrait d'apporter une solution à certains des problèmes qui se sont posés récemment.

A partir du Livre blanc sur la fiscalité des entreprises, la Commission mettra tout en œuvre afin de supprimer les obstacles « fiscaux » à la coopération entre firmes européennes.

G. Application du droit communautaire

Les efforts menés par la Communauté sur les plans politique et législatif pour créer un marché intérieur élargi seraient vains si l'application correcte des règles convenues n'était pas assurée.

La Commission utilisera tous ses pouvoirs pour faire appliquer le droit européen.

Sur le nombre total de plaintes reçues par la Commission, environ 60 %, soit en moyenne 255 plaintes par an, le sont au titre des articles 30 à 36 du Traité, mais, faute de ressources, elle ne peut au cours de chaque année régler que 100 cas environ. Les retards et dossiers en suspens qui en résultent sont tout avantage pour les Etats en infraction, empêchent une action systématique, créent des déséquilibres politiques et économiques et entraînent une perte de confiance des membres de l'industrie comme de l'homme de la rue. Des mesures seront prises pour remédier à cette situation.

En outre, la Commission poursuivra l'amélioration et la rationalisation de ses procédures internes, elle combinerà étroitement les actions de prévention et de sanction, examinera la possibilité d'instaurer de nouvelles sanctions et envisagera toutes les mesures provisoires qui peuvent être prises afin de suspendre la mise en œuvre des dispositions nationales manifestement contraires au droit communautaire.

Vu les inconvénients pratiques des procédures d'infractions individuelles, la Commission entreprendra une action plus systématique en publiant des communications générales qui précisent la situation, secteur par secteur (p.ex.: communication sur l'automobile, les produits alimentaires, etc., et décrivant l'incidence des articles 30 à 36 C. E. E.).

Enfin, une politique de concurrence vigilante jouera un rôle fondamental dans la préservation et le renforcement du marché intérieur. Il sera également très important que la discipline communautaire en matière d'aides d'Etat soit rigoureusement appliquée.

III. Elimination des frontières fiscales

Après avoir rappelé dans une partie introductory les premières étapes de l'harmonisation fiscale et exposé les relations entre l'élimination des frontières physiques et la fiscalité européenne, le Livre blanc examine la portée d'un

nis van een onderlinge aanpassing van de belastingwetten en het legt aan de Raad voorstellen voor.

A) Stand van zaken

Toen de Douane-unie in 1968 werd voltooid, was reeds duidelijk dat geen echte gemeenschappelijke interne markt tot stand zou kunnen worden gebracht door alleen de invoerrechten af te schaffen. Met name de verschillen tussen de omzetbelastingen vormden een ernstige belemmering voor de voltooiing van de interne markt.

Dienovereenkomstig besloot de Raad in 1967 de bestaande omzetbelastingen te vervangen door een over een gemeenschappelijke grondslag te heffen belasting over de toegevoegde waarde.

De grondbeginselen van het gemeenschappelijke B.T.W.-stelsel staan in de eerste B.T.W.-richtlijn van 11 april 1967 (67/227).

De invoering van een geharmoniseerde B.T.W. werd verder gestimuleerd door het besluit van de Raad van 1970 dat de Gemeenschap met «eigen middelen» diende te worden gefinancierd. Die «eigen middelen» zouden meer bepaald bestaan uit (maximum) één percent van de geharmoniseerde B.T.W.-grondslag.

Op 17 mei 1977 keurde de Raad de zesde B.T.W.-richtlijn (77/388) goed. Omdat moeilijk overeenstemming kon worden bereikt over een aantal problematische en controversiële vraagstukken, bevat de Zesde Richtlijn een aantal lacunes en eveneens speciale regelingen, uitzonderingen en overgangsbepalingen. Tegelijkertijd werd in artikel 35 van de richtlijn evenwel specifiek bepaald dat er eens een einde zou moeten komen aan deze uitzonderingen en speciale regelingen.

Sedert 1977 zijn een aantal aanvullende richtlijnen goedgekeurd, terwijl een aantal andere richtlijnen nog bij de Raad in behandeling zijn.

De instellingen van de Gemeenschap hebben zich ook beziggehouden met de harmonisatie van de accijnen.

Op dat stuk werd echter weinig vooruitgang geboekt.

Hoewel de onderlinge aanpassing van de indirecte belastingen altijd is beschouwd als een essentieel element van de totstandkoming van de gemeenschappelijke markt, verdient het aanbeveling na te gaan welk verband bestaat tussen zulk een onderlinge aanpassing en het opheffen van de landsgrenzen.

B) B.T.W.

De Commissie heeft aan de Raad de veertiende B.T.W.-richtlijn voorgelegd, die voor het handelsverkeer voorziet in een verschuiving van de betalingsprocedures en de controleformaliteiten van de grenzen naar de binnenlandse belastingkantoren (cfr. Benelux-stelsel).

De goedkeuring van die richtlijn zou ontregensprekelijk een belangrijke stap voorwaarts betekenen, maar zou niet tot gevolg hebben dat de grenscontroles volledig worden afgeschaft. Daarom stelt de Commissie voor om in een tweede fase een «clearingstelsel» op te zetten (compensaties).

De verkoop zou belastbaar zijn bij de verkoper, en de door de koper betaalde B.T.W. zou aftrekbaar moeten zijn in het land van de koper. Het «clearingstelsel» zou er dus voor zorgen dat de in de Lid-Staat van uitvoer geïnde en in de Lid-Staat van invoer afgetrokken B.T.W. aan laatstgenoemde Lid-Staat wordt terugbetaald.

rapprochement des législations dans ce domaine et soumet des propositions au Conseil

A) Etat de la question

Il était évident, dès avant l'achèvement de l'Union douanière en 1968, que la suppression des droits de douane ne suffirait pas à mettre en place un véritable marché intérieur. Les différences entre les législations des Etats membres en matière de taxe sur le chiffre d'affaires étaient un des obstacles majeurs à l'achèvement de ce marché.

C'est pourquoi le Conseil a décidé en 1967 de remplacer ce type d'impôt par une taxe sur la valeur ajoutée calculée selon un système commun.

Les grands principes du système commun de T.V.A. sont énoncés dans la première directive T.V.A. du 11 avril 1967 (67/227).

En 1970, le Conseil a donné une nouvelle impulsion à l'instauration d'une T.V.A. harmonisée en décidant que la Communauté aurait un budget financé par des «ressources propres» constituées notamment d'un pour cent (au maximum) de la base harmonisée de la T.V.A.

Le 17 mai 1977, le Conseil a approuvé la sixième directive T.V.A. (77/388). Un accord n'ayant pu être conclu sur certains points complexes, celle-ci comporte plusieurs lacunes et comprend une série de régimes spéciaux, de dérogations et de dispositions transitoires. Cependant, l'article 35 de cette directive prévoit expressément que les mesures dérogatoires prises par les Etats membres doivent être limitées dans le temps.

Plusieurs directives complémentaires ont été adoptées en 1977. D'autres sont en instance devant le Conseil.

Les instances communautaires se sont également occupées de l'harmonisation du droit des accises.

Dans ce domaine, peu de progrès ont été réalisés.

Si le rapprochement des taxes indirectes a toujours été considéré comme un élément essentiel de la réalisation du Marché commun, il nous faut examiner quels sont les liens entre un tel rapprochement et l'élimination des frontières physiques.

B) T.V.A.

La Commission a soumis au Conseil la quatorzième directive T.V.A. qui prévoit, pour le trafic commercial, que les procédures de paiement et les formalités de contrôle seront effectuées à l'intérieur des Etats membres (cfr. système Benelux) plutôt qu'aux frontières.

L'adoption de cette directive par le Conseil représenterait un progrès certain mais ne permettrait pas d'éliminer totalement les contrôles frontaliers. Aussi bien, la Commission propose d'instaurer dans un deuxième temps un système de «clearing» (compensations).

La vente d'un produit donnerait lieu à taxation dans le pays du vendeur et la T.V.A. payée par l'acheteur serait déductible dans le pays de l'acheteur. Le système de «clearing» jouerait de telle façon que la T.V.A. perçue dans l'Etat membre d'exportation et déduite dans l'Etat membre d'importation soit remboursée à ce dernier.

In principe zou het hierboven beschreven clearingstelsel belastingplichtingen binnen de grenzen van de Gemeenschap in dezelfde situatie brengen als belastingplichtigen binnen de grenzen van de afzonderlijke Lid-Staten.

In de praktijk echter zouden de huidige sterk uiteenlopende B. T. W.-tarieven en -grondslagen aanleiding geven tot ernstige en systematische fraude en belastingontwijkning.

Anderzijds zou het clearingstelsel evenmin een oplossing kunnen bieden voor het probleem van de kleine handelaar zonder B. T. W.-nummer, die rechtmatig in het buitenland zou kunnen inkopen en dat ook zou doen, indien aanzienlijke belastingverschillen en overeenkomstige prijsverschillen zouden bestaan.

Zolang er aanzienlijke belastingverschillen en dus ook prijsverschillen blijven bestaan, is het derhalve niet mogelijk de grenscontroles af te schaffen.

Wat geldt voor het handelsverkeer, geldt ook voor het verkeer van reizigers.

Alleen al het bestaan van de vrijstellingen voor reizigers, het bescheiden bedrag ervan en de grote moeite die het kost om overeenstemming te bereiken over beperkte verhogingen, bewijzen dat het onmogelijk zou zijn de fiscale grenzen af te breken zonder een belangrijke mate van onderlinge aanpassing van de indirecte belastingen.

C) Accijnzen

Voor de handel bestemde accijnsplichtige goederen worden gewoonlijk in entrepots onder toezicht van de belastingdiensten opgeslagen met opschatting van belasting. De belasting wordt dan geheven wanneer de goederen uit het entrepot worden uitgeslagen voor gebruik, dat wil zeggen worden geleverd aan een handelaar of direct aan een klant. Wanneer de goederen worden uitgevoerd, gebeurt dit gewoonlijk onder douaneverband, dat wil zeggen dat de heffing wordt opgeschort en geannuleerd nadat het bewijs van de uitvoer is geleverd. Dit alleen al vereist een controle aan de grens. Vervolgens worden controles verricht en wordt het potentieel verschuldigde bedrag naar behoren vastgesteld op de plaats van binnengang in het land van invoer. Tenzij de goederen onder douaneverband worden ingevoerd, moet het recht dan worden betaald. Een andere mogelijkheid is dat de goederen in een douane-entrepot worden opgeslagen en dat het accijnsrecht dan in het land van invoer pas wordt geheven wanneer de goederen in het vrije verkeer worden gebracht, dat wil zeggen wanneer zij uit het douane-entrepot worden geleverd aan een handelaar of direct aan de klant. Weliswaar geeft dit stelsel de garantie dat de belasting uitsluitend wordt geheven in het land waar de goederen uiteindelijk worden verbruikt, en tegen de in dat land geldende belastingtarieven, maar het veronderstelt de handhaving van de bestaande uitvoerige grensformaliteiten.

De Commissie heeft aan de Raad voorstellen van richtlijnen voorgelegd, met betrekking tot de harmonisatie van de structuur van de accijnzen. Indien die richtlijnen worden goedgekeurd, zullen de huidige formaliteiten sterk vereenvoudigd worden. Men zou ook nog verder kunnen gaan en de nationale regelingen inzake belastingopschatting onderling verbinden. De goederen zouden dan van de plaats van produktie of van een douane-entrepot in het land van uitvoer met een minimum aan controle over de grens kunnen gaan naar een douane-entrepot in het land van invoer. De verschuldigde accijnzen zouden pas worden berekend en geheven wanneer de goederen in het land van

En principe, ce système créerait pour les assujettis une situation à l'intérieur des frontières de la Communauté identique à celle qu'ils connaissent à l'intérieur de chaque Etat membre.

Toutefois, dans la pratique, les fortes divergences de la T. V. A. exposeraient le système à des fraudes et à une évasion fiscale importante.

D'autre part, le système du « clearing » ne résoudrait pas non plus le problème de la petite entreprise exonérée de la T. V. A., qui pourrait tout à fait légalement faire des achats de l'autre côté de la frontière, lorsqu'existent des différences significatives de taxes et de prix.

Ainsi donc, tant que subsistent des écarts importants dans la taxation et, par conséquent dans les prix, il n'existe pas de réels moyens d'éliminer les contrôles frontaliers.

Ce qui est vrai pour le trafic commercial vaut également pour le trafic des voyageurs.

L'existence même des franchises voyageurs, leurs montants modestes et les difficultés auxquelles se heurte un accord sur des augmentations limitées révèlent, en effet, l'impossibilité de démanteler les frontières fiscales, en l'absence d'un rapprochement considérable de l'imposition indirecte.

C) Accises

Pour ce qui concerne les échanges commerciaux, les produits soumis aux droits d'accise sont généralement stockés dans des entrepôts douaniers, en franchise, sous le contrôle des autorités fiscales. Les accises sont exigibles lorsque les produits sortent de l'entrepôt pour être mis à la consommation, c'est-à-dire livrés à un distributeur ou directement au consommateur. Lorsque les produits sont exportés, ils le sont généralement « sous douane », c'est-à-dire que les droits et taxes sont suspendus et annulés après administration de la preuve de l'exportation, ce qui, en soi, exige un contrôle à la frontière. Corrélativement, un contrôle est effectué et l'exigibilité potentielle est dûment établie aux points d'entrée dans le pays importateur. Les droits et taxes doivent alors être payés, sauf si les produits sont importés sous douane. Dans cette dernière hypothèse, les produits peuvent être stockés dans un entrepôt douanier et les droits et taxes ne sont alors exigibles dans le pays d'importation que lorsque les produits sont sur le point d'être mis à la consommation, c'est-à-dire lorsqu'ils quittent l'entrepôt sous douane pour être livrés à un distributeur ou directement au consommateur. Ce système garantit l'exigibilité des droits et taxes seulement dans le pays où les produits sont effectivement consommés, aux taux en vigueur dans ce pays, mais il suppose le maintien de toutes les formalités qui doivent actuellement être effectuées aux frontières.

La Commission a soumis au Conseil des propositions de directives sur l'harmonisation des structures des droits d'accises. Leur adoption simplifierait les formalités actuelles. L'on pourrait aller plus loin et interconnecter les régimes nationaux de suspension des droits et taxes. Les produits pourraient alors être transférés de leur lieu de production ou d'un entrepôt douanier du pays exportateur dans un entrepôt douanier du pays importateur avec un minimum de contrôle. Les droits d'accise ne seraient calculés et ne deviendraient exigibles que lorsque les produits seraient sortis du régime sous douane dans le pays de destination. Ce système simplifierait certainement les

bestemming aan het douanetoezicht worden onttrokken. Maar hoewel dit stelsel de controles aan de grenzen inderdaad zou vereenvoudigen, zou het op zichzelf niet betekenen dat zij zouden kunnen worden afgeschaft.

Zeker is dat indien de grenscontroles zouden worden afgeschaft terwijl de huidige grote verschillen op het gebied van de accijnzen blijven bestaan, dit zou leiden tot fraude en belastingontwijkning.

Onze conclusie luidt derhalve dat het onmogelijk is de grenscontroles voor accijnsplichtige goederen af te schaffen zolang de huidige belangrijke verschillen op het gebied van de grondslag en de tarieven blijven bestaan.

* * *

Zowel ten aanzien van het handelsverkeer als ten aanzien van de individuele reizigers kunnen wij stellen dat de afschaffing van de grenscontroles niet alleen gepaard zal moeten gaan met de invoering van een communautair clearingstelsel voor de B. T. W. alsmede van een stelsel om de douane-entrepôts voor accijnsgoederen onderling te verbinden, doch ook met een aanzienlijke onderlinge aanpassing van de indirecte belastingen. Wij willen duidelijk stellen dat volledige harmonisatie, hetgeen neerkomt op absolute gelijkheid in elk opzicht, niet noodzakelijk is en daarom dienen wij van nu af aan de term «onderlinge aanpassing» te gebruiken.

D) Onderlinge aanpassing

De onderlinge aanpassing van de belastingwetten moet zover gaan, dat de werking van de gemeenschappelijke markt niet nadelig wordt beïnvloed door verstoringen van het handelsverkeer, verleggingen van de handelsstromen en gevolgen voor de mededinging.

Op grond van de wijze waarop de markt in de Verenigde Staten werkt, stelt de Commissie voor een streettarief vast te stellen, met een marge van 2,5 %.

Als de norm voor het standaardtarief bijvoorbeeld 16,5 % zou zijn, zouden de door de Lid-Staten toegepaste werkelijke tarieven tussen 14 en 19 % kunnen liggen. De Commissie herinnert er aan dat negen Lid-Staten voor de B. T. W. een standaardtarief tussen 14 en 19 % toepassen. In het geval van de accijnzen zou de indicatieve marge van $\pm$ 2,5 % minder significant zijn, aangezien de accijnzen dikwijls een groot deel van de kleinhandelsprijs uitmaken.

In ieder geval zal er veel statistisch en econometrisch werk moeten worden verricht, alvorens specifieke voorstellen kunnen worden ingediend. Dat werk kan slechts door of in samenwerking met de nationale instanties worden gedaan.

Het witboek blijft beperkt tot een algemene besprekking van de mogelijkheden tot het vaststellen van een gemeenschappelijk B. T. W.- en accijnstarief.

Uit de onderstaande tabellen blijkt duidelijk dat voor de meeste Lid-Staten de totale opbrengsten van de indirecte belastingen weinig van het gemiddelde afwijken.

contrôles aux frontières, mais il ne permettrait pas à lui seul de les supprimer.

En tout état de cause, si on démantelait les contrôles aux frontières tout en laissant subsister les écarts importants qui existent actuellement entre les taux des accises, on s'exposerait là aussi à un risque de fraude et d'évasion fiscale.

L'on est donc amené à conclure qu'il n'est pas possible de supprimer les contrôles aux frontières pour les produits soumis aux droits d'accise tant que subsisteront les disparités importantes qui existent actuellement aux niveaux du champ d'application et des taux.

* * *

Tant en ce qui concerne les échanges commerciaux que le voyageur privé, l'on peut avancer que pour pouvoir supprimer les contrôles frontaliers, il faudra rapprocher dans une large mesure les impôts indirects, instituer un système de compensation communautaire pour la T. V. A., ainsi qu'un système d'interconnexion des entrepôts douaniers pour les produits soumis aux droits d'accise et rapprocher dans une large mesure les impôts indirects. Il importe de préciser qu'une harmonisation complète n'est pas indispensable et qu'il est donc préférable de parler de «rapprochement».

D) Le rapprochement

Le rapprochement des législations fiscales doit aller suffisamment loin pour que le fonctionnement du Marché commun ne soit pas affecté par des distorsions commerciales, des détournements de trafic ou des effets sur la concurrence.

La Commission propose, se fondant à cet égard sur le fonctionnement du marché des Etats-Unis, que l'on fixe un taux-pivot avec une marge de 2,5 %.

Ainsi, par exemple, si la norme pour le taux T. V. A. était de 16,5 %, les taux adoptés par les Etats membres pourraient varier de 14 à 19 %. La Commission rappelle que la marge de 14 à 19 % couvre les taux normaux de neuf Etats membres. Dans le cas des droits d'accise, la marge indicative de $\pm$ 2,5 % serait moins significative, étant donné que les droits d'accise représentent souvent une part importante du prix de vente au détail.

En tout état de cause, des travaux statistiques et économétriques devront être entrepris avant de pouvoir présenter des propositions concrètes. Ceux-ci ne pourront être réalisés que par les administrations des Etats membres ou avec leur concours.

Le Livre blanc se limite à une analyse générale des possibilités de fixation d'un taux commun de la T. V. A. et des accises.

Aussi bien, il ressort des tableaux repris ci-après que pour la plupart des Etats membres, le pourcentage de recettes relatif à la taxation indirecte ne s'éloigne pas beaucoup de la moyenne communautaire.

TABEL 1

*Indirecte belastingen
als percentage van het B. B. P. (1982)*

TABLEAU 1

*Fiscalité indirecte
en pourcentage du P. I. B. (1982)*

	B. T. W. T. V. A.	Accijnzen — Produits d'accise			B. T. W. en accijnzen T. V. A. et droits d'accise
		Totaal Total	Grote vijf (1) 5 grands produits (1)	%	
		%	%	%	
België — Belgique	7,67	2,39	2,29	10,06	
Denemarken — Danemark	9,84	5,87	3,27	15,71	
Duitsland — Allemagne	6,34	2,70	2,58	9,04	
Frankrijk — France	9,19	2,22	2,12	11,41	
Ierland — Irlande	8,22	8,91	7,63	17,13	
Italië — Italie	5,48	2,84	2,72	8,32	
Luxemburg — Luxembourg	6,04	4,24	3,75	10,28	
Nederland — Pays Bas	6,83	2,36	1,92	9,19	
Verenigd Koninkrijk — Royaume-Uni .	5,22	4,58	4,35	9,79	
Gewogen gemiddelde voor de Gemeenschap (2). — Moyenne pondérée C. E. E.					
(2)	7,05	3,63	3,37	10,68	

(1) Tabaksfabrikaten, bier, wijn, sterke drank en produkten op basis van minerale oliën.

(2) Zonder Griekenland, waar de vereiste statistieken niet beschikbaar waren.

Met uitzondering van Denemarken en Ierland blijkt dat onderlinge aanpassing van de indirecte belastingen in budgetair opzicht een haalbare kaart is en de bestaande verhouding tussen die belastingen en de directe belastingen niet ernstig zal verstoren.

Wanneer de opbrengsten van de B. T. W. en van de accijnzen afzonderlijk worden beschouwd, blijken er grotere verschillen te bestaan zodat de moeilijkheden in verband met de onderlinge aanpassing eerder op dat vlak te situeren zijn. Men zou zich uiteraard niet tot de vaststelling van een gemeenschappelijk tarief mogen beperken.

Op het stuk van B. T. W. zou men tevens tot een regeling van de kwesties van de gemeenschappelijke grondslag (of van het toepassingsgebied) en van het aantal tarieven moeten komen.

De eerste en de zesde B. T. W.-richtlijn hebben de grondbeginselen en de hoofdbegrippen inzake B. T. W.-«grondslag» bepaald en geharmoniseerd. Voorts heeft de Raad drie van de in de zesde richtlijn overwogen aanvullende richtlijnen aangenomen. Acht andere ontwerprichtlijnen zijn nog aanhangig bij de Raad en drie zijn in opmaak; als die eenmaal zijn goedgekeurd, zal het voornaamste probleem worden gevormd door de resterende uitzonderingen. De voornaamste desbetreffende aangelegenheden zijn voedingsmiddelen, tweedehandsgoederen, brandstoffen, vervoer alsmede de behandeling van kleine handelaren en landbouwers. (cfr. afwijking van het nultarief dat in Ierland en het Verenigd Koninkrijk toepassing vindt op voedingsmiddelen en het feit dat het toepassingsgebied van de B. T. W. zich in Ierland tot 35 % en in het Verenigd Koninkrijk tot 45 % van de verbruiksgoederenmarkt uitstrekt tegen 90 % in de overige landen).

Met betrekking tot het aantal tarieven kan worden opgemerkt dat tien Lid-Staten thans naast het stan-

(1) Tabacs manufacturés, bière, vin, spiritueux et huiles minérales.

(2) A l'exclusion de la Grèce, pour laquelle les statistiques nécessaires n'étaient pas disponibles.

Hormis les cas du Danemark et de l'Irlande, le «rapprochement» des fiscalités indirectes ne poserait pas de grands problèmes d'ordre budgétaire et ne perturberait pas le rapport existant entre les impôts directs et indirects.

Toutefois, si l'on considère séparément le produit de la T. V. A. et des droits d'accise, l'on constate de plus grandes différences si bien que les difficultés du rapprochement se situeraient plutôt à ce niveau. Bien sûr, l'on ne pourrait se limiter à la fixation d'un taux commun.

Pour la T. V. A., il faudrait également régler les questions de l'uniformité de l'assiette (ou du champ d'application) et du nombre de taux.

Les première et sixième directives T. V. A. ont défini les grands principes et harmonisé les principales notions en matière «d'assiette» T. V. A.. Trois des directives complémentaires envisagées dans la sixième directive ont été adoptées par le Conseil. Huit autres sont en instance et trois en cours d'élaboration. Lorsqu'elles auront été approuvées, le principal problème qui subsistera sera celui des dérogations. Les principaux domaines concernés sont les produits alimentaires, les biens d'occasion, les carburants, les transports, et le régime applicable aux petites entreprises et exploitants agricoles. (Cfr. dérogation sur le taux zéro appliquée en Irlande et au Royaume-Uni en matière de produits alimentaires et le fait que le champ d'application T. V. A. atteint 35 % du marché des produits de consommation en Irlande, et 45 % au Royaume-Uni, contre 90 % dans les autres pays).

Pour ce qui concerne le nombre de taux, dix Etats membres utilisent un ou plusieurs taux réduits en plus du

daardtarief een of meer verlaagde B. T. W.-tarieven toepassen en dat zes van deze Lid-Staten daarnaast ook nog een hoger tarief toe passen (zie onderstaande tabel). Hieruit zou kunnen worden afgeleid dat een gemeenschappelijk stelsel waarschijnlijk meer dan één tarief zou moeten hebben. Er zijn niettemin sterke argumenten die voor één enkel tarief pleiten.

*Positieve B. T. W.-tarieven in de Lid-Staten:
situatie in maart 1985*

B. T. W.-tarieven

	Lager Réduit	Standaard Normal	Hoger Majoré	B. T. W. als percentage van het B. B.P. T. V. A. en % du P. I. B.
België — Belgique	6 en/et 17	19	25 (1)	7,67
Denemarken — Danemark	—	22	—	9,84
Duitsland — Allemagne	7	14	—	6,34
Frankrijk — France	5,5 en/et 7	18,6	33,3	9,19
Ierland — Irlande (2)	10	23	—	8,22
Italië — Italie	2 en/et 9	18	38	5,48
Luxemburg — Luxembourg	3 en/et 6	12	—	6,04
Nederland — Pays-Bas	5	19	—	6,83
Verenigd Koninkrijk — Royaume-Uni (2)	—	15	—	5,22
Griekenland — Grèce	6	18	36	—(3)
Spanje — Espagne	6	12	33	—(3)
Portugal — Portugal	8	16	30	—(3)

(1) Op bepaalde produkten wordt nog een extra weeldebelasting van 8 % geheven.

(2) Ierland en het Verenigd Koninkrijk passen het nultarief toe op een groot aantal goederen en diensten.

(3) Voor deze landen zijn de cijfers nog niet beschikbaar.

taux normal (cfr. tableau ci-après). Six d'entre eux appliquent également un taux majoré. Cela semble indiquer qu'un système commun comporterait probablement plusieurs taux. Cependant, l'application d'un taux unique présenterait des avantages très importants.

*Taux effectifs de T. V. A. dans les Etats membres:
mars 1985*

Taux de T. V. A.

- (1) Une taxe de luxe supplémentaire de 8 % est perçue sur certains produits.
- (2) L'Irlande et le Royaume-Uni appliquent des taux zéro à une large gamme de biens et services.
- (3) Les chiffres pour ces pays ne sont pas encore disponibles.

Inzake accijnen vertonen de grondslagen een vrij sterke overeenkomst voor wat betreft de tabaksfabrikaten, alcoholhoudende dranken en vloeibare koolwaterstoffen. Een en ander geldt niet voor wijnen: er wordt geen accijnzen op wijn geheven in Italië en Griekenland, terwijl in Duitsland alleen op schuimwijn en in Luxemburg alleen op ingevoerde wijn accijnen worden geheven. Evenzo zijn bepaalde produkten op basis van vloeibare koolwaterstoffen in sommige Lid-Staten vrijgesteld: bijvoorbeeld zware stookolie in België, Frankrijk en Nederland.

Ziehier enkele voorbeelden van accijnen in de Lid-Staten: maart 1985.

Dans le cas des droits d'accise, le champ d'application est relativement uniforme en ce qui concerne les tabacs manufacturés, les boissons alcoolisées et les huiles minérales. Il n'en va pas de même pour le vin: aucun droit d'accise n'est perçu sur le vin en Italie et en Grèce, et les droits ne sont prélevés que sur le vin mousseux en Allemagne et sur le vin importé au Luxembourg. De même, certains produits pétroliers sont exonérés de droits d'accise dans certains Etats membres: par exemple, le fuel lourd en Belgique, en France et aux Pays-Bas.

Voici quelques exemples de droits d'accise dans les Etats membres: mars 1985.

Ecu per Ecu par	20 sigaretten 20 cigarettes	1 l bier 1 l de bière	1 l wijn 1 l de vin	0,75 l gedistilleerd (40 %) 0,75 l de spiritueux (40 %)	1 l super benzine 1 l de supercarburant	Opbrengsten van deze accijnen in % van het B.B.P. (1) Produit de ces droits d'accise en % du P.I.B. (1)
België — Belgique	0,73	0,13	0,33	3,78	0,25	2,29
Denemarken — Danemark	1,96	0,65	1,35	9,58 (2)	0,28	3,27
Duitsland — Allemagne	1,02	0,07	—	3,43	0,23	2,58
Frankrijk — France	0,31	0,03	0,03	3,37	0,36	2,12
Griekenland — Grèce	0,28	0,22	—	0,16	0,29	niet beschikbaar/n.a.
Ierland — Irlande	1,14	1,14	2,74	7,84	0,36	7,63
Italië — Italie	0,57	0,18	—	0,75	0,49	2,72
Luxemburg — Luxembourg	0,54	0,06	0,13	2,54	0,20	3,75
Nederland — Pays-Bas	0,74	0,23	0,33	3,79	0,28	1,92
Verenigd Koninkrijk — Royaume-Uni	1,25	0,70	1,60	7,70	0,29	4,35

(1) Cijfers van 1982.

(2) Geraamde gemiddelde.

(1) Chiffres de 1982.

(2) Moyenne estimée.

Voor bier, wijn en gedistilleerde dranken is opvallend dat telkens de hoogste tarieven worden gevonden in Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk.

E) Nieuwe voorstellen van de Commissie

De Commissie is van mening dat de Raad meer inspanningen moet leveren om de harmonisering van de B. T. W.-grondslag en de structuur van de accijnzen aan te vullen en zulks meer bepaald door de voorstel goed te keuren die zij reeds heeft gedaan. Tegelijkertijd zal de Commissie een « standstill »-voorstel doen om een vermeerdering van het aantal bestaande tarieven en een verruiming van het toepassingsgebied van de accijnzen te voorkomen.

Als volgende stap zal de Commissie streeftarieven of normen te zamen met mogelijke variatiebreedtes zowel voor de B. T. W. als voor de accijnzen voorstellen. De Lid-Staten zullen dan de mogelijkheid hebben het streeftarief onmiddellijk dan wel in een aantal keren aan te passen. Er zal moeten worden nagegaan of de bestaande uitzonderingen die een verstorend effect op de interne markt hebben, moeten worden gehandhaafd. De door de nieuwe voorstellen noodzakelijk geworden bestuursrechtelijke bepalingen zullen moeten worden ingevoerd.

Wat nu meer bepaald de accijnzen betreft, zij opgemerkt dat de nodige veranderingen inzake toepassingsgebied de uitbreiding of invoering met zich zullen brengen van alle andere accijnzen dan de gemeenschappelijke, in die gevallen waarin deze distorsies van het handelsverkeer in de Gemeenschappelijke markt zouden veroorzaken.

Tenslotte zal het noodzakelijk zijn een systeem in te voeren waarbij de entrepotstelsels met elkaar in verbinding worden gebracht zodat intracommunautaire transacties plaats kunnen vinden zonder grenscontroles.

IV. Enkele opmerkingen betreffende het programma van de Commissie

A) Tegen 1992 een grote interne markt tot stand brengen getuigt van erg veel ambitie, want het komt erop neer dat in 7 jaar tijds verwezenlijkt wordt wat in de tijd van 30 jaar met minder Lid-staten onmogelijk is gebleken.

1) Ofschoon een gemeenschappelijk landbouwbeleid bestaat, is er nog altijd geen gemeenschappelijke landbouwmarkt. De vaststelling van de « monetaire compenserende bedragen » als gevolg van de diverse aanpassingen van de pariteiten in het E. M. S. resulteerde in de oprichting van nieuwe interne grenzen met belastingheffingen en desbetreffende controles.

2) Alhoewel de goedkeuring van een gemeenschappelijke regeling inzake indirecte belastingen (B. T. W.) het vaststellen van een gemeenschappelijke grondslag voor het innen van eigen inkomsten mogelijk maakte, heeft ze bij gebrek aan harmonisering van de tarieven niet tot de opheffing van de grenscontroles geleid.

Zulks geldt ook voor de accijnzen waarvan de extreme versnippering weer eens formaliteiten en belastingheffingen aan de grenzen rechtvaardigt.

3) Ofschoon het vrije goederenverkeer, afgezien van wat voorafgaat, in beginsel gewaarborgd is, heeft het gebruik dat de Lid-Staten hebben gemaakt van de artikelen 36, 42,

Relevons que pour ce qui concerne la bière, le vin et les spiritueux, c'est au Danemark, en Irlande et au Royaume-Uni que les accises sont plus élevées.

E) Nouvelles propositions de la Commission

La Commission est d'avis que le Conseil doit intensifier ses efforts afin de compléter l'harmonisation de l'assiette de la T. V. A. et de la structure des accises, essentiellement en adoptant les propositions qu'elle a déjà présentées. Dans le même temps, la Commission présentera une proposition de « standstill » destinée à éviter un accroissement du nombre de taux existants et un élargissement du champ d'application des accises.

Lors d'une étape suivante, la Commission proposera des taux-pivots ainsi que les fourchettes de variation envisageables aussi bien pour la T. V. A. que pour les accises. Les Etats membres auront alors le choix d'adopter immédiatement le taux-pivot ou d'y parvenir par étapes. Il faudra examiner si les clauses dérogatoires provoquant des distorsions sur le marché intérieur doivent être maintenues. Les modalités administratives découlant de ces nouvelles propositions devront être mises en place.

Pour ce qui concerne plus particulièrement les accises, signalons que les ajustements nécessaires en matière de « champ d'application » entraîneront l'extension ou l'introduction d'une accise sur le vin dans certains Etats membres et la suppression ou la réduction de toutes les accises autres que les accises communes lorsque celles-ci créeront des distorsions dans le fonctionnement du Marché commun.

Enfin, il sera nécessaire d'instituer un système d'interconnexion des régimes d'entrepot douaniers pour que les transactions intracommunautaires puissent s'effectuer sans contrôles aux frontières.

IV. Quelques observations sur le programme de la Commission

A) Réaliser un grand marché intérieur en 1992, constitue un objectif très ambitieux car il consiste à réaliser en 7 ans ce qu'il n'a pas été possible de faire en 30 ans avec moins d'Etats membres.

1) Si il existe une politique agricole commune, il n'existe toujours pas de marché commun agricole. L'établissement des « montants compensatoires monétaires » à la suite des divers réajustements de parité au sein du S. M. E., a recréé des frontières intérieures avec prélèvements de taxes et contrôles y afférents.

2) L'adoption d'un système commun de fiscalité indirecte (T. V. A.) si il a permis la constitution d'une assiette commune pour le prélèvement de ressources propres n'a pas pu, faute d'harmonisation des taux, aboutir à l'élimination des contrôles aux frontières.

Il en va de même pour les droits d'accises, dont l'extrême dispersion, justifie à son tour des formalités et des prélèvements fiscaux aux frontières.

3) Si, moyennant ces réserves, la libre circulation des biens est en principe garantie, l'usage qu'ont fait les Etats membres des articles 36, 42, 44, 48, 108 et 115 des traités,

44, 48, 108 en 115 van de verdragen, het eenmakingsproces van de interne markten aanzienlijk beperkt.

4) Op het stuk van de diensten, die de overheersende sector van de post-industriële maatschappijen vormen, staat men met het integratieproces nog bijna nergens.

5) In verband met de overheidsopdrachten, waarvan de omvang in percentage van het B. B. P. even aanzienlijk is als de effecten ervan op het vlak van de nieuwe technieken, moet worden toegegeven dat die nog voor meer dan 90 % in het nationale keurslijf verwrongen zitten. De schuchtere richtlijnen die op dat gebied zijn gegeven, worden niet correct toegepast en ze stellen de Lid-Staten tevens in staat sleutelsectoren zoals energie, vervoer, water, telecommunicatie en defensie uit te sluiten.

6) Niettegenstaande de recente vooruitgang die op dit vlak werd geboekt, is het vrije kapitaalverkeer verre van voltooid en van het uitblijven van een verder doorgedreven monetaire integratie mag worden gevreesd dat het bij enigerlei ernstige alarm op de wisselmarkt op de helling komt te staan.

B) Niettemin is de hoop gewettigd dat het integratietempo zal worden opgedreven en wel om drie redenen :

— De Europese akte, die er is gekomen na de resoluties van de Europese Raad van 30 maart 1985 en 29 juni 1985, voorzag in de totstandkoming van de interne markt tegen 1992. Die datum mag dan geen enkel juridisch gevolg hebben, toch betekent hij een morele en politieke verbintenis van de zijde van de 12 Lid-Staten.

— De maatregelen in verband met de instelling en de werking van de interne markt kunnen bij meerderheid van stemmen in de Raad genomen worden, alhoewel die welke betrekking hebben op de belastingen en het vrije verkeer van personen nog altijd eenparigheid van stemmen vereisen.

— Zich beroepend op de rechtspraak van het Hof van Justitie (arrest Cassis de Dijon) heeft de Commissie met de steun van het Parlement geleidelijk de methode van de «onderlinge erkenning» ingevoerd, welke in de plaats komt van het beginsel van de «voorafgaande harmonisering» en die methode wordt gehanteerd inzoverre er althans geen al te flagrante discrepanties blijven bestaan.

C) Wegens de omvang van haar programma zal de Commissie wellicht op veel tegenstand stuiten. Men kan zich afvragen of zij die hindernissen voldoende heeft ingeschat en vooral of zij de publieke opinie en de politieke kringen genoegzaam voorbereid heeft. Aan de aanzienlijke voordeelen die op middellange termijn uit de oprichting van de grootste markt ter wereld zullen voortvloeien, is blijkbaar geen systematische studie gewijd. De gunstige resultaten daarvan op het stuk van groei, werkgelegenheid, technische vooruitgang, produktiviteit en inkomsten zouden van die aard kunnen zijn dat ze de terughoudendheid en de obstructies die dergelijke veranderingen zowat overal zullen veroorzaken, de kop zouden kunnen indrukken. Een eerste ontwerpverslag van het Europese Parlement (Catherwood) bevat een studie waarin berekend wordt hoeveel het niet-bestaan van Europa wel kost.

De Commissie heeft een studie aangevat over hetzelfde onderwerp en de resultaten ervan zouden in de loop van het tweede semester 1987 bekend moeten zijn.

D) Tegen de openstelling van de grenzen wordt in alle landen van de Gemeenschap niet op dezelfde wijze aangekeken. Tegenover de voordeelen die sommige landen eruit zullen halen, staan — althans op korte termijn — de

a sensiblement réduit le processus d'unification des marchés intérieurs.

4) En matière de services qui constituent le secteur dominant des sociétés post-industrielles, le processus d'intégration est à peine entamé.

5) Quant aux marchés publics, dont l'importance mesurée en pourcentage du P. I. B., est aussi fondamentale qu'est leur impact au niveau des technologies nouvelles, il faut bien admettre qu'ils sont encore cloisonnés nationalement à plus de 90 %. Les timides directives dans ce domaine, outre qu'elles ne sont pas correctement appliquées, permettent aux Etats membres d'exclure les secteurs clés que sont l'énergie, le transport, l'eau, les télécommunications et la défense nationale.

6) La liberté de circulation des capitaux, malgré des progrès récents est loin d'être achevée, et en l'absence d'une intégration monétaire plus poussée risque d'être remise en cause à chaque alerte sérieuse sur le marché des changes.

B) On peut toutefois espérer que le rythme d'intégration sera accéléré par rapport au passé. Cet espoir repose sur trois considérations :

— L'Acte unique, venant après les résolutions du Conseil Européen du 30 mars 1985 et du 29 juin 1985, a prévu la réalisation du marché intérieur pour 1992. Même si cette date ne comporte aucun effet juridique, elle n'en constitue pas moins un engagement moral et politique, dans le chef des 12 Etats membres.

— Les mesures qui ont pour objet l'établissement et le fonctionnement du marché intérieur, peuvent être prises à la majorité du Conseil, encore que celles relatives à la fiscalité et à la libre circulation des personnes exigent toujours l'unanimité.

— Tirant parti de la jurisprudence de la Cour de Justice (arrêt cassis de Dijon) la Commission, soutenue par le Parlement, introduit progressivement la méthode de la «reconnaissance mutuelle» au lieu du principe de «l'harmonisation préalable», du moins dans la mesure où ne subsistent pas des distorsions trop flagrantes.

C) A cause de l'ampleur de son programme la Commission se heurtera sans doute à de nombreuses résistances. On peut se demander si la Commission en a pris la juste mesure et surtout si elle a suffisamment préparé l'opinion publique et les milieux politiques. Les avantages considérables qui, à moyen terme, résultent de la création du plus grand marché du monde, ne semblent pas avoir fait l'objet d'une étude systématique et dont les résultats favorables en matière de croissance, d'emploi, de progrès techniques, de productivité et de revenus seraient de nature à vaincre les réticences ou les obstructions que de tels changements ne manqueront pas de susciter un peu partout. Un premier projet de rapport du Parlement européen (Catherwood) a étudié les coûts de la non-Europe.

La Commission a mis en chantier une étude sur ce même sujet dont les résultats devraient être connus au courant du second semestre 1987.

D) L'ouverture des frontières n'est pas perçue de la même façon dans tous les pays de la Communauté. Aux avantages qu'en tirent les uns s'opposent, du moins à court terme, les inconvénients qu'en subissent les autres. D'une manière

nadelen die weer andere landen ervan zullen ondervinden. Over het algemeen vragen de landen van Zuid-Europa en meer bepaald de drie landen die het laatst zijn toegetreden — die menen dat hun economie niet opgewassen is tegen de concurrentie van de rijkere landen in het noorden — compensaties op grond van de zogenaamde « economische en sociale samenhang ».

Anderzijds zijn de vakbondsorganisaties van de noordelijke landen beducht voor de concurrentie van de meer zuidelijke landen, waar de lonen en het peil van de maatschappelijke voorzieningen niet zo hoog liggen. Daarom dringen zij aan op de harmonisering van het sociaal recht en van de sociale voorzieningen.

Zonder een — heden nog problematische — versterking van de sociale en regionale fondsen ziet men niet goed in hoe in de Raad van Ministers een meerderheid kan worden gevonden om alle beslissingen te nemen waarin het programma van het Witboek voorziet.

E) Het experiment van de landbouwmarkt heeft aange-toond dat men moeilijk van een geïntegreerde economische ruimte kan spreken zolang er geen gestabiliseerde monetaire zone voorhanden is. Een wijziging van de wisselpariteiten tussen de valuta's van de landen van de Gemeenschappelijke Markt kan de handelsstromingen op dezelfde wijze beïnvloeden als de douanerechten. Zo ook kan de vrijmaking van de kapitaalbewegingen slechts worden gewaarborgd indien ze niet door te snelle of te belangrijke wijzigingen in de wisselkoersen en rentetarieven verstoord wordt. Men dient dus, naast de inspanningen met het oog op de integratie van de markten, te blijven ijveren voor de voltooiing van het Europese monetaire systeem en zulks door aanmoediging van het gebruik van de E. C. U., door coördinatie van het wisselbeleid ten aanzien van de andere munten en van de dollar alsmede door convergentie van het monetair en financieel beleid in de diverse Lid-Staten.

Men hoeft geen ingewijde te zijn om in te zien dat men in de huidige stand van de werking van de communautaire instellingen niet kan verdergaan op de ingeraden weg. De redenen om de politieke eenmaking van Europa overeenkomstig het voorstel van het Europese Parlement voort te zetten en tot stand te brengen, zijn dus meer dan ooit dringend en voor de hand liggend.

V. Bespreking in het Adviescomité van 24 februari 1987

Een lid is van oordeel dat de opneming in de Europese akte van een *terminus ad quem* (eind 1992) voor de voltooiing van de interne markt, in tegenstelling tot punt B van voormelde opmerkingen op het programma van de commissie, wel degelijk juridische gevolgen kan hebben. Het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen heeft immers verschillende Staten al veroordeeld omdat zij de in het Verdrag van Rome gestelde termijnen niet in acht hadden genomen.

De rapporteur merkt op dat de vertegenwoordigers van de regeringen van de Lid-Staten, juist om moeilijkheden als gevolg van die rechtspraak te voorkomen, bij de goedkeuring van de Europese akte hebben verklaard dat de vaststelling van de datum van 31 december 1992 niet automatisch juridische gevolgen heeft.

Een lid betreurt dat de rapporteur geen aandacht heeft geschonken aan de voorstellen van de voorzitter van de Commissie Delors in verband met de verhoging van de bedragen van de structurele fondsen van de Gemeenschap.

De rapporteur is van gevoelen dat die voorstellen *cum grano salis* moeten worden genomen.

générale, les pays du Sud et notamment les trois derniers pays adhérents, qui estiment que leur économie n'est pas en mesure de résister à la concurrence des pays plus riches du Nord, demandent des contreparties au titre de ce qu'on a appelé la « cohésion économique et sociale ».

De même les organisations syndicales des pays du Nord craignent la concurrence des pays du Sud dont les salaires et les niveaux de protection sociale sont inférieurs aux leurs. C'est pourquoi ils insistent sur l'harmonisation du droit social, et des systèmes de protection sociale.

Sans un renforcement — aujourd'hui problématique — des fonds sociaux et régionaux, on ne voit pas très bien comment on réunira les majorités nécessaires au sein du Conseil des Ministres, pour prendre toutes les décisions prévues au programme du Livre blanc.

L'expérience du marché agricole l'a prouvé, il est difficile de parler d'un espace économique intégré, quand il n'y a pas de zone monétaire stabilisée. Une modification des parités de change entre monnaies de pays du marché commun peut influencer les courants commerciaux de la même façon que des droits de douane. De même, la libération des mouvements de capitaux ne pourra être assurée que si elle n'est pas perturbée par des modifications trop rapides ou trop importantes des taux de change et de taux d'intérêts. Il importe donc de poursuivre, parallèlement aux efforts d'intégration des marchés, l'achèvement du système monétaire européen, par la promotion de l'E. C. U., par la coordination des politiques de change à l'égard des monnaies tierces et du dollar, par la convergence des politiques monétaire et financière des Etats membres.

Il ne faut pas être grand clerc pour prévoir que ces orientations ne pourront être poursuivies dans l'état actuel de fonctionnement des institutions communautaires. Les raisons de poursuivre et réaliser l'Union politique de l'Europe comme le propose le Parlement européen sont donc plus urgentes et plus évidentes que jamais.

V. Discussion en Comité d'avis du 24 février 1987

Un membre estime que contrairement à ce qui est mentionné au point B des observations sur le programme de la Commission, l'inscription dans l'Acte unique d'un *terminus ad quem* (fin 1992) pour l'achèvement du marché intérieur peut entraîner des effets juridiques. Il rappelle à cet égard que la Cour de Justice des Communautés européennes a condamné plusieurs Etats pour n'avoir pas respecté les délais inscrits dans le traité de Rome.

Le rapporteur fait cependant remarquer que c'est justement pour éviter les difficultés posées par pareille jurisprudence que, lors de l'adoption de l'Acte unique, les représentants des gouvernements des Etats membres ont déclaré que « la fixation de la date du 31 décembre 1992 ne crée pas d'effets juridiques automatiques ».

Un membre regrette que le rapporteur n'ait pas évoqué les propositions du président de la Commission, M. Delors, à propos de l'augmentation des montants des fonds structurels de la Communauté.

Le rapporteur est d'avis qu'il faut prendre ces propositions *cum grano salis*.

Een verdubbeling van de structurele fondsen is immers niet denkbaar zonder een verhoging van de eigen middelen van de Gemeenschap, die overeenstemt met een bijdrage per Lid-Staat van 1,5 % van hun B. N. P. De Raad moet een dergelijke maatregel nemen en het is niet zeker of op dat niveau overeenstemming kan worden bereikt.

Een lid merkt op dat de in het Witboek voorgestelde liberalisering van de kapitaalmarkt gepaard moet gaan met een harmonisering van de belastingen. Dat is nodig om een verstoring in het kapitaalverkeer en een al te grote belastingvlucht te voorkomen.

Zo bieden de investeringsmaatschappijen met veranderlijk kapitaal nu reeds de mogelijkheid de betaling van de roerende voorheffing te ontlopen door de rente te kapitaliseren en nadien via de inkoop van deelnemingen uit te keren.

De rapporteur stipt aan dat de door de Europese instanties ontwikkelde en door het Europese Parlement goedgekeurde strategie de Lid-Staten bewust wil maken van de financiële risico's welke de liberalisering van het kapitaalverkeer inhoudt. Dat stimuleert hen om hun belastingen te harmoniseren in plaats van beide bewegingen te laten samenvallen, wat een verlammend effect zou hebben.

Een lid spreekt zijn bezorgdheid uit over het feit dat de jongste jaren inzake economische en sociale samenhang op communautair vlak zo weinig vooruitgang werd geboekt. Hij vreest dat de kloof tussen arme en rijke landen als gevolg van de toetreding van Spanje en Portugal nog groter wordt. Een lid wenst dat de beschikkingen van het Witboek worden opgesomd die België reeds heeft uitgevoerd.

De rapporteur antwoordt dat het vierde verslag de stand van uitvoering van het Witboek zal behandelen. Daarin zal ook een lijst voorkomen van wat België nog te doen staat.

De Rapporteur,

F. HERMAN

De Voorzitter,

J. DEFRAIGNE

En effet, doubler le financement des fonds structurels ne peut se concevoir sans une augmentation des ressources propres de la Communauté correspondant à une contribution par Etat membre d'1,5 % de leur P. N. B. C'est au Conseil à prendre cette mesure et l'on ne sait si un accord pourra être obtenu à ce niveau.

Un membre fait remarquer que la libéralisation du marché des capitaux proposée par le Livre blanc doit s'accompagner d'une harmonisation de la fiscalité afin d'éviter des distorsions dans les mouvements de capitaux et une évasion fiscale par trop importante.

Ainsi les sociétés d'investissement à capital variable permettent-elles déjà, en capitalisant les intérêts puis en les distribuant sous la forme de rachat de participations d'éviter le paiement du précompte mobilier.

Le rapporteur fait valoir que la stratégie développée par les instances européennes et approuvée par le Parlement européen vise à rendre les Etats membres conscients des risques financiers que la libéralisation des mouvements de capitaux comporte de manière à les inciter à harmoniser leur fiscalité plutôt qu'à faire coïncider les deux mouvements, ce qui aurait pour effet de paralyser toute action.

Un membre s'inquiète du peu de progrès réalisé ces dernières années au niveau communautaire en matière de cohésion économique et sociale. Il craint que l'écart entre les pays riches et les pays pauvres ne s'accentue suite à l'adhésion de l'Espagne et du Portugal. Un membre souhaite que l'on précise les dispositions du Livre blanc qui ont déjà été mises en œuvre par la Belgique.

Le rapporteur répond que le quatrième rapport évoquera l'état d'avancement de l'exécution du Livre blanc. L'on y fera un relevé de ce que l'Etat belge doit encore réaliser.

Le Rapporteur,

Le Président,

F. HERMAN

J. DEFRAIGNE

BIJLAGE

**Tijdschema voor de voltooiing
van de interne markt tegen 1992 (*)****INLEIDING**

In het Witboek van de Commissie worden de essentiële en logische consequenties aangegeven van de aanvaarding van de — herhaaldelijk bekraftigde — verbintenis van de Europese Raad, de interne markt in 1992 te voltooien, te zamen met een actieprogramma van de vereiste maatregelen om deze doelstelling te bereiken. Deze bijlage bij het Witboek behelst een gedetailleerd tijdschema voor de tenuitvoerlegging van het voorgestelde programma van de Commissie.

Het tijdschema is tabellarisch opgezet en opgesplitst in delen, die aansluiten op de delen van het tekstgedeelte van het Witboek. Binnen het kader van elk deel van het tijdschema worden de door de Commissie voorgestelde specifieke maatregelen onderverdeeld in twee perioden, 1985/1986 en 1987/1992, al naar het jaar waarin het voorstel van de Commissie zal worden gedaan. Het tijdschema voor de periode 1985/1986 omvat echter ook maatregelen die, hoewel zij niet noodzakelijkerwijze vermeld zijn in het tekstgedeelte van het document, reeds aan de Raad zijn voorgelegd en die een essentieel onderdeel blijven vormen van het programma van de Commissie voor de voltooiing van de interne markt.

De specifieke maatregelen die zijn aangegeven in het tijdschema zijn gericht op de opheffing van belemmeringen in welke vorm dan ook (natuurlijke, technische en fiscale). Zij zouden rechtstreeks of indirect van invloed zijn op het leven van alle Gemeenschapsburgers en op de werking van alle categorieën communautaire ondernemingen. In 1992 zouden Gemeenschapsburgers zich voor de eerste maal vrij binnen de Gemeenschap kunnen bewegen zonder systematische controles van hun identiteit of persoonlijke eigendommen; zouden goederen zijn vrijgesteld van alle controles aan de binnengrenzen; zouden Gemeenschapsproducenten hun goederen vrij in de gehele Gemeenschap in de handel kunnen brengen op grond van wederzijds overeengekomen normen; en zouden de huidige belemmeringen voor ondernemingen om grensoverschrijdende diensten te verstrekken zijn weggenomen.

Het is duidelijk, dat de interne markt niet ineens kan worden voltooid. De tussenperiode tot 1992 moet optimaal worden benut om te waarborgen dat de voor de definitieve afbraak van de binnengrenzen vereiste aanpassingen niet al te abrupt plaatsvinden. De vooruitgang naar het gestelde doel dient reeds in een vroeg stadium te worden onderkend, en dat zal ook mogelijk zijn wanneer het voorgestelde tijdschema wordt nagekomen.

Wanneer zullen burgers en ondernemingen van de Gemeenschap een tastbaar bewijs zien van het effect van de voorgestelde maatregelen? De volgende mijlpalen op de weg naar de voltooiing van de interne markt geven een indicatie van de vooruitgang en de resultaten die de Commissie zou willen zien.

Voor Gemeenschapsburgers en met name reizigers zou het eerste teken de verdere versoepeling van de controles aan de grenzen en de invoering van grotere belastingvrijstellingen zijn; in 1988 zouden de controles op personen die zich van een Lid-Staat verplaatsen naar een andere worden opgeheven; en in 1992 zouden alle stelselmatige controles op het verkeer van burgers binnen de Gemeenschap zijn verdwenen.

In 1988 zullen veterinaire controles beperkt zijn tot de plaats van vertrek en controles op de gezondheidscertificaten voor dieren en planten tot de plaats van bestemming.

Voorts zullen in 1988 de controles op de contingenten in het wegvervoer zijn afgeschaft; in 1992 zou een verdere harmonisatie van de gezondheidsnormen voor dieren en planten en het gebruik van het communautair keurmerk voor dierlijke produkten de noodzaak van grenscontroles opheffen.

De Gemeenschapsproducenten zouden van nu tot 1992 geleidelijk kunnen profiteren van de door de Commissie voorgestelde nieuwe aanpak van het beleid inzake technische harmonisatie en normalisatie en de harmonisatie van de nationale wettelijke regelingen. De specifieke voorstellen van de Commissie zullen een zeer grote reeks produkten bestrijken, zoals motorvoertuigen, tractoren en landbouwmachines, voedingsmiddelen, chemische en farmaceutische produkten. De vooruitgang naar de opheffing van de handelsbelemmeringen zal naar sector uiteenlopen, doch in de farmaceutische sector bijvoorbeeld zouden alle hindernissen voor het vrije verkeer van farmaceutische produkten in 1990 zijn opgeheven.

Ook zullen de Gemeenschapsproducenten en leveranciers kunnen profiteren van de openstelling van de markten voor overheidsopdrachten.

ANNEXE

**Calendrier d'actions pour l'achèvement
du marché intérieur en 1992 (*)****INTRODUCTION**

Le Livre blanc de la Commission expose les principales conséquences logiques résultant de l'acceptation des engagements répétés du Conseil européen d'achever le marché intérieur d'ici 1992, et comporte un programme d'actions relatif aux mesures nécessaires pour la réalisation de cet objectif. Cette annexe au Livre blanc précise le calendrier détaillé pour la mise en œuvre du programme proposé par la Commission.

Ce calendrier est donné en forme de tableaux et se divise en parties qui correspondent aux parties du texte principal. Dans chacune des parties du calendrier, les mesures spécifiques proposées par la Commission sont séparées en deux périodes, 1985 à 1986, et 1987 à 1992, selon l'année durant laquelle la proposition sera faite par la Commission. Néanmoins, le calendrier inclut généralement, pour la période 85-86, des mesures qui, sans avoir nécessairement été mentionnées dans le texte principal, ont déjà été proposées au Conseil et demeurent une part essentielle du programme de la Commission en vue de l'achèvement du marché intérieur.

Les mesures spécifiques décrites dans le calendrier visent à éliminer des barrières de toute nature (physiques, techniques et fiscales). Elles auraient un impact direct ou indirect sur la vie de tous les citoyens de la Communauté et sur le fonctionnement de toutes catégories d'entreprises dans la Communauté. En 1992, les citoyens de la Communauté seraient, pour la première fois, libres de se déplacer dans la Communauté sans contrôles systématiques de leur identité ou de leurs biens personnels; les marchandises seraient libérées de tout contrôle aux frontières intérieures; les producteurs de la Communauté seraient en mesure de commercialiser librement leurs marchandises sur base de normes mutuellement acceptées à travers toute la Communauté; les entreprises seraient déchargées des obstacles actuels aux prestations de services transfrontaliers.

Il est clair que le marché intérieur ne peut être achevé d'un seul coup. La période intermédiaire conduisant à 1992 doit être la mieux utilisée possible pour faire en sorte que les ajustements, nécessaires pour arriver au démantèlement final des frontières intérieures, ne soient pas trop brutaux. Les progrès vers cet objectif doivent pouvoir être discernés très tôt, et le seront effectivement si le calendrier est respecté.

Quand les citoyens et les entreprises de la Communauté apercevront-ils les effets des mesures proposées? L'on trouvera ci-après quelques indications sur les progrès et les avantages que la Commission espère voir se réaliser lors de l'achèvement du marché intérieur.

Pour les citoyens de la Communauté, et en particulier les voyageurs, les premiers signes consisteraient en un nouvel allégement des contrôles aux frontières et l'introduction de franchises plus importantes; en 1988, le contrôle des personnes quittant un Etat membre pour se rendre dans un autre serait éliminé; et en 1992, tout contrôle systématique des déplacements des citoyens à l'intérieur de la Communauté disparaîtrait.

En 1988, les contrôles vétérinaires seront limités au lieu de départ et les contrôles des certificats vétérinaires ou phyto-sanitaires, au lieu de destination.

Egalement en 1988, les contrôles des quotas de transports routiers seraient abolis; en 1992, une harmonisation plus poussée des normes vétérinaires et phyto-sanitaires ainsi que l'utilisation de la marque sanitaire de la Communauté pour les produits animaux élimineraient le besoin de contrôle aux frontières.

Les producteurs de la Communauté bénéficieraient progressivement, d'ici 1992, de la nouvelle approche proposée par la Commission pour l'harmonisation technique et la normalisation, ainsi que du rapprochement des législations nationales. Les propositions spécifiques de la Commission couvriront une large gamme de produits, tels que les véhicules à moteur, les tracteurs, les machines agricoles, les denrées alimentaires, les produits chimiques et les produits pharmaceutiques. Les progrès vers l'élimination des barrières aux échanges varieront de secteur à secteur, mais, dans le secteur pharmaceutique, par exemple, tous les obstacles à la libre circulation des produits pharmaceutiques devraient être levés en 1990.

D'autres avantages en faveur des producteurs et distributeurs dans la Communauté seront obtenus par ouverture des adjudications de mar-

(*) Dit tijdschema is een bijlage van het Witboek van de Commissie (juni 1985).

(*) Ce calendrier est une annexe du Livre blanc de la Commission (juin 1985).

In 1988 zullen vier grote sectoren (energie, vervoer, water en telecommunicatie) zijn opgenomen in het stelsel van voorafgaande informatie en bekendmaking.

In de sector financiële diensten zou een grotere vrijheid van het verlenen van diensten in andere verzekeringsssectoren dan het levensverzekeringsbedrijf worden bereikt; in 1989 zouden diensten vrij kunnen worden verleend in de sector wettelijke aansprakelijkheidsverzekering; en in 1991 zouden de hindernissen voor de dienstverlening in het levensverzekeringsbedrijf zijn opgeheven.

In de vervoersector zou reeds snel een teken van vooruitgang worden waargenomen. Het vrij verrichten van diensten in het zeevervoer tussen de Lid-Staten moest eind 1986 tot stand gekomen zijn; in de luchtvaartsector zouden in 1987 soortgelijke resultaten worden bereikt en in het vervoer van goederen over de weg in 1988. Hier personenvervoer over de weg zou in 1989 worden geliberaliseerd.

Mijlpalen bij de harmonisatie van het recht inzake intellectuele en industriële eigendom zouden de schepping in 1987 van een Gemeenschapsmerk en de inwerkingtreding in hetzelfde jaar van het Verdrag van Luxemburg over het Gemeenschapsoctrooij zijn.

Tijdschema voor de voltooiing van de interne markt tegen 1992

— Dit tijdschema werd zodanig opgesteld dat de Lid-Staten steeds minstens één jaar de tijd hebben om de maatregelen ten uitvoer te leggen.

— Een sterretje betekent dat ter zake voorstellen zijn gedaan die in het consolidatieprogramma COM(84)305 def.) van 13 juni 1984 vermeld zijn.

— Twee sterretjes betekenen dat voorstellen werden gedaan na de indiening van het consolidatieprogramma.

EERSTE DEEL Opheffing van de materiële barrières I. Goederencontrole

chés publics. En 1988, quatre secteurs majeurs (énergie, transports, eau, et télécommunications) seraient inclus dans le système d'information et de publication préalable.

Dans le secteur des services financiers une plus grande libéralisation des prestations de services dans le domaine des assurances autres que l'assurance-vie, doit être réalisée; en 1989, la prestation de services en matière d'assurance automobile sera libre, et en 1991, les obstacles aux prestations en matières d'assurance-vie seraient éliminés.

Des progrès seraient rapidement constatés dans le secteur des transports. La liberté des services de transports par mer entre Etats membres devait être établie à la fin de 1986; il y aurait des résultats similaires en 1987 pour le secteur des transports aériens, et en 1988 dans le secteur des transports terrestres de marchandises. Le transport routier des passagers serait libéralisé en 1989.

L'harmonisation des législations relatives à la propriété industrielle et intellectuelle mènerait à la création en 1987 d'une marque communautaire et à l'entrée en vigueur la même année, de la convention de Luxembourg sur le brevet communautaire.

Calendrier d'action pour l'achèvement du marché intérieur en 1992

— Le présent calendrier a été établi de manière à laisser aux Etats membres un an, au moins pour mettre en œuvre les mesures prévues.

— L'astérisque unique renvoie aux propositions mentionnées dans le programme de consolidation COM(84)305 final du 13 juin 1984.

— L'astérisque double renvoie aux propositions faites après la présentation du programme de consolidation.

PREMIERE PARTIE

Elimination des frontières physiques

I. Contrôle des marchandises

Onderwerp — Domaine	Nr. van het document — Doc. n°	Datum van het voorstel van de Commissie — Date de la proposition de la Commission	Streefdatum voor goedkeuring door de Raad — Date prévue d'adoption par le Conseil
1. Diverse controles. — 1. Contrôles divers			
Periode 1985-1986 (1). — Période 1985-1986(1)	COM(79)456	1979	1986
Vereenvoudiging van de regeling communautair douanevervoer: afschaffing van de verplichte overlegging van de kennisgeving van doorgang en van het bewijs van zekerheidstelling*. — Simplification du régime du transit communautaire: suppression du dépôt de l'avis de passage*	COM(84)171	1984	1985
Toelating met vrijdom van recht van de zich in de reservoires van bedrijfsautomobielen bevindende brandstof*. — Admission en franchise du carburant contenu dans les réservoirs des véhicules automobiles utilitaires*	—	1985	1986
Vervoer over de weg: opheffing van de controle op contingenten bij grensoverschrijvingen. — Transport routier: suppression des contrôles des quotas lors du franchissement des frontières	—	1985	1986
Vervoer van reizigers: opheffing van grenscontroles met betrekking tot vervoervergunningen. — Transport de voyageurs: suppression des contrôles aux frontières liés aux autorisations de transport	—	1985	1986
**Toetreding van Spanje en Portugal: technische aanpassing. — **Adhésion de l'Espagne et du Portugal: adaptation technique	—	Wetgevend besluit 85-86	—

(1) De periode 1985-1986 bestrijkt zowel reeds ingediende voorstellen (met 1 of 2 sterretjes) die tijdens die periode door de Raad moesten worden goedgekeurd als nieuwe voorstellen die in 1985 en 1986 moesten worden ingediend.

(1) Pour la période 1985-1986, il s'agit de propositions déjà existantes (un ou deux astérisques) qui devaient être adoptées par le Conseil au cours de cette même période et de propositions nouvelles qui devaient être présentées en 1985 et en 1986.

Onderwerp Domaine	Nr. van het document Doc. n°	Datum van het voorstel van de Commissie Date de la proposition de la Commission	Streefdatum voor goedkeuring door de Raad Date prévue d'adoption par le Conseil
*Eenheidsdocument: voortzetting. — "Document administratif unique (DAU) Suivi	COM(82)401	1985	1985
Invoering van gemeenschappelijke grensposten (« banalisation »). — Introduction de postes frontières communs (« banalisation »)	—	1985	1986
Afschaffing van postheffingen voor het aanbieden van goederen bij de douane. — Suppression des frais de présentation en douane	—	1985	1986
<i>Periode 1987-1992. — Période 1987-1992</i>			
Voltooiing van de werkzaamheden met het oog op de volledige afschaffing van alle resterende invoerformaliteiten en -controles in het goederenverkeer tussen de Lid-Staaten: — Achèvement des travaux visant à la suppression complète de tous les contrôles et formalités subsistant à l'importation de marchandises entre Etats membres:			
— harmonisatie op statistisch gebied. — harmonisation statistique	—	1987	1990
— opheffing van alle nationale beschermende maatregelen en van alle regionale quota, overeenkomstig het handelsbeleid van de Gemeenschap. — Elimination de toutes les mesures de protection nationale et de tous les quotas régionaux, en relation avec la politique commerciale de la Communauté	—	1989	1989
— onderlinge aanpassing van de belastingwetgeving met betrekking tot B.T.W. en accijnen (zie deel drie). — Rapprochement fiscal en ce qui concerne la T.V.A. et les droits d'accise (p.m. voir troisième partie)	—	1987-1989	1988-1990
<i>2. Veterinaire en fytosanitaire controles. — 2. Contrôles vétérinaires et phytosanitaires</i>			
<i>Periode 1985-1986. — Période 1985-1986</i>			
— Levende runderen: wijziging van de richtlijnen met het oog op de definitieve uitroeiing van tuberculose, brucellose en leukose in alle Lid-Staaten, met inbegrip van Portugal en Spanje. — Animaux vivants de l'espèce bovine: modification des directives d'éradication pour assurer l'éradication complète de la tuberculose et de la leucose dans tous les Etats membres, y compris le Portugal et l'Espagne	—	1985	1986
— Levende varkens: wijziging, verscherping en verlenging van de richtlijnen inzake de uitroeiing van klassieke varkenspest in de Gemeenschap in haar geheel en van Afrikaanse varkenspest in Sardinië, Spanje en Portugal. — Animaux vivants de l'espèce porcine: modifier, intensifier et étendre les directives concernant l'éradication de la peste porcine classique dans l'ensemble de la Communauté et de la peste porcine africaine en Sardaigne, en Espagne et au Portugal	—	1986	1987
— Oprichting van een speciaal veterinair fonds voor de financiering van bovengenoemde uitroeingsprogramma's en voor het verlenen van financiële bijstand in verband met de bestrijding en de uitroeiing van eventuele andere ziekten. — Création d'un fonds vétérinaire spécial destiné à financer les plans d'éradication susmentionnés et à fournir une aide financière pour la lutte contre d'autres maladies qui pourraient se déclarer et leur éradication	—	1896	1987
Produktie en in de handel brengen van melk*. — Production et commercialisation du lait*	COM(71)64+ COM(71)1012+ COM(72)884	1971	1985
Produktie en in de handel brengen van gemedicineerde diervoeders*. — Fabrication et mise sur le marché des aliments médicamenteux pour animaux*	COM(81)795	1981	1985
Gebruik van stoffen met hormonale werking in de vormesterij. — Stimulateurs de croissance	COM(84)295	1984	1985
Microbiologische controles (slachtpluimvee, rood vlees)*. — Contrôles microbiologiques (viande de volaille, viande rouge)*	COM(81)500+ COM(84)439	1981	1985
Vlees van beren*. — Porcs mâles*	COM(83)655	1983	1985
Medisch onderzoek van personeel*. — Examen médical du personnel*	COM(84)337	1984	1985
Met keuringen en controles belast personeel. — Personnel chargé de l'inspection .	COM(81)504	1981	1985
Gehakt en dergelijke. — Viandes hachées et similaires	—		1985
Residuen van antibiotica*. — Résidus des antibiotiques*	—	1981	1985
Controle op residuen**. — Contrôle des résidus**	COM(85)192	1985	1985

Onderwerp — Domaine	Nr. van het document — Doc. n°	Datum van het voorstel van de Commissie — Date de la proposition de la Commission	Streefdatum voor goedkeuring door de Raad — Date prévue d'adoption par le Conseil
Stamboek bij runderen. — Filiation des bovins*	COM(79)649	1979	1986
Stamboek bij varkens. — Filiations des porcins	—	1986	
Invoer van vleesprodukten uit derde landen (iergezondheid en volksgezondheid). — Importation de produits à base de viande en provenance de pays tiers (santé animale et salubrité)	COM(84)530	1984	1986
Varkenspest. — Peste porcine	COM(84)900	1984	1985
Bestrijding van mond- en klauwzeer. — Lutte contre la fièvre aphteuse*	COM(82) + COM(83)584		1985
Ziekte van Aujeszky en vesiculaire varkensziekte. — Maladie d'Aujeszky et maladie vésiculeuse du porc*	COM(82)529	1982	1985
Sperma van dieren. — Spermes d'animaux*	COM(83)512	1983	1985
Wijziging van de Richtlijnen 72/461/EEG en 72/462/E.E.G. — Modification des directives 72/461/C.E.E. et 72/462/C.E.E.	COM(84)500	1984	1986
Wijziging van de Richtlijn 77/99/E.E.G. inzake vleesprodukten. — Modification de la directive 77/99/C.E.E. sur les produits à base de viande	—	1985	1986
Eerste herziening van de vrijwaringsclausule in de veterinaire sector: de exporterende Lid-Staat neemt de nodige maatregelen na een besluit van de Gemeenschap. — Première révision de la clause de sauvegarde concernant le secteur vétérinaire: L'Etat membre exportateur prend les mesures appropriées conformément à la décision de la Commission	—	1986	1987
Opstellen van richtlijnen inzake diergezondheidsproblemen bij de handel in: — Formulation des directives relatives aux problèmes de police sanitaire dans les échanges de: - levend pluimvee, vlees van pluimvee en broedeieren. — volailles vivantes, viandes de volaille et œufs à couver - katten en honden. — chiens et chats	—	1986	1987
Levende runderen en varkens: wijziging van Richtlijn 64/432 met het oog op keuring en certificering van het beslag van oorsprong en eventueel herkeuring op de plaats van bestemming. — Animaux vivants des espèces bovine et porcine: modification de la directive 64/432 pour assurer une inspection et une certification sanitaire dans le troupeau d'origine et, le cas échéant, une réinspection sur le lieu de destination	—	1986	1987
Produkten afkomstig van runderen en varkens en van pluimvee, wijziging van de Richtlijnen 72/461/E.E.G., 80/215/E.E.G. en 71/118/E.E.G. met het oog op keuring en certificering op de plaats van produktie en herkeuring, bij vermoedelijke fraude, op de plaats van bestemming. — Produits animaux des espèces bovine et porcine et de volaille, modifications des directives 72/461/C.E.E., 80/215/C.E.E. et 71/118/C.E.E. pour assurer une inspection et une certification sanitaire sur le lieu de production et une réinspection, en cas de suspicion de fraude, sur le lieu de destination	—	1986	1987
Versterking van de communautaire controles ter plaatse door de inspecteur van de Commissie op de naleving van de voorschriften; begrotingsvoorstellen. — Renforcement des contrôles sur place effectués par des inspecteurs de la Commission; proposition budgétaire	—	1986	1987
Betere regeling van geschillen. — Renforcement de l'arbitrage des conflits	—	1986	1987
Toepassing van een communautair veterinair programma voor de bestrijding van onregelmatigheden en fraude bij het vervoer van dieren en dierlijke produkten. — Application d'un programme d'action vétérinaire destiné à lutter contre les irrégularités et la fraude dans les échanges d'animaux et de produits d'origine animale	—	1986	1987
Wijziging van de voorschriften inzake grenscontroles met betrekking tot het welzijn van dieren bij internationaal vervoer, met het oog op de totstandbrenging van het vrije verkeer. — Modification de la réglementation relative aux contrôles aux frontières pour la protection des animaux en transport international, en vue de réaliser la libre circulation	—	1986	1987

Onderwerp — Domaine	Nr. van het document — Doc. n°	Datum van het voorstel van de Commissie — Date de la proposition de la Commission	Streefdatum voor goedkeuring door de Raad — Date prévue d'adoption par le Conseil
Voorstel tot wijziging van Richtlijn 77/93 (fytosanitaire aangelgenheden)*. — Proposition modifiant la directive 77/93 (phytosanitaire)*	COM(84)288	1984	1985
Definitie van de rol van een communautaire fytosanitaire inspectie (wijziging van Richtlijn 77/93). — Définition du rôle de l'inspection phytosanitaire de la Communauté (modification de la directive 77/93)	—	1985	1986
Wijziging van artikel 15 van Richtlijn 77/93 (betere toepassing van vrijwaringsmaatregelen). — Amendement à l'article 15 de la directive 77/93 (meilleure application des clauses de sauvegarde)	—	1985	1986
Verdere harmonisatie van bijkomende fytosanitaire normen die door de Lid-Staten zijn vastgesteld ten aanzien van produkten uit derde landen (wijziging richtlijn 77/93). — Réalignement des normes phytosanitaires additionnelles instaurées par les Etats membres pour les produits des pays tiers (modification de la directive 77/93)	—	1985	1986
Begrotingsvoorstel met het oog op de oprichting van een communautaire fytosanitaire inspectie. — Proposition de budget pour la création d'une inspection phytosanitaire dans la Communauté	—	1986	1987 Budget
Voorstel voor een richtlijn betreffende de vaststelling van richtsnoeren voor de evaluatie van toevoegingsmiddelen in de diervoeding. — Proposition d'une directive concernant la fixation de lignes directrices pour l'évaluation des additifs utilisés dans l'alimentation animale	—	1986	1987
Voorstel voor de vaststelling van maximumgehalten aan residuen van bestrijdingsmiddelen in en op granen en levensmiddelen van dierlijke oorsprong. — Proposition concernant la fixation de teneurs maximales pour les résidus de pesticides en matière d'aliments d'origine animale	COM(80)14	1980	1985
Voorstel voor de vaststelling van maximumgehalten aan residuen van bestrijdingsmiddelen in dervoeders*. — Proposition concernant la fixation de teneurs maximales pour les résidus de pesticides dans les aliments des animaux*	COM(77)377	1977	1986
Voorstel tot wijziging van Richtlijn 76/895/E. E. G. (maximumgehalten aan residuen van bestrijdingsmiddelen op groenten en fruit). — Proposition de modification de la directive 76/895/C. E. E. (teneurs maximales pour les résidus de pesticides sur et dans les fruits et légumes)	—	1986	1987
Voorstel tot wijziging van de bijlage bij Richtlijn 76/895/E. E. G. betreffende residuen van bestrijdingsmiddelen in en op groenten en fruit (ethoxyquine en difenylamine). — Proposition modifiant l'annexe de la directive 76/795/C. E. E. concernant la fixation de teneurs maximales pour les résidus de pesticide sur et dans les fruits et légumes (éthoxyquine et diphenylamine)	COM(82)883	1983	1985
Voorstel tot wijziging van Richtlijn 79/117 inzake het verbod van bepaalde gewasbeschermingsmiddelen (ethyleneoxide)*. — Proposition modifiant la directive 79/117/C. E. E. concernant l'interdiction de certains produits phytopharmaceutiques (oxyde d'éthylène)*	COM(82)712	1982	1985
Voorstel betreffende het in het verkeer brengen van bestrijdingsmiddelen*. — Proposition concernant la mise sur le marché des produits pharmaceutiques*	COM(76)427	1976	1986
Voorstel tot verbetering van de communautaire regelingen inzake certificering van zaaizaad. — Proposition visant à améliorer les systèmes communautaires de certification des semences	—	1985	1986
Voorstel voor een certificeringsregeling voor teeltmateriaal van fruitgewassen. — Proposition d'un système de certification des matériaux de reproduction de plantes fruitières	—	1986	1988
Voorstel voor een vierjarig onderzoekprogramma naar doeltreffende methoden voor de bestrijding van bepaalde schadelijke organismen. — Proposition d'un programme quadriennal de recherche concernant des méthodes efficaces de lutte contre certains organismes nuisibles	—	1986	1987

Onderwerp Domaine	Nr. van het document Doc. n°	Datum van het voorstel van de Commissie Date de la proposition de la Commission	Streefdatum voor goedkeuring door de Raad Date prévue d'adoption par le Conseil
<i>Periode 1987-1992. — Période 1987 à 1992</i>			
— Levende runderen: opstellen van richtlijnen voor de uitroeiing van besmettelijke longziekte bij runderen in Portugal en Spanje en van blue tongue op de Griekse eilanden. — Animaux vivants de l'espèce bovine: formulation de directives concernant l'éradication de la péripneumonie des bovins aux Portugal et en Espagne et de la fièvre catarrhale ovine dans les îles grecques	—	1987	1988
— Embryo's van landbouwhuisdieren: richtlijn betreffende handelsverkeer. — Embryons d'animaux d'exploitation: directive concernant les échanges	—	1987	1988
— Opstellen van richtlijnen betreffende diergezondheidsvraagstukken met betrekking tot het handelsverkeer in. — Formulation de directives concernant les problèmes sanitaires relatifs aux échanges: • Levende paarden. — D'animaux vivants de l'espèce équine • Levende schapen en geiten. — D'animaux vivants de l'espèce bovine et caprine. • Levende vis en visprodukten. — De poissons vivants et produits de la pêche	—	1987	1988
Voorstellen tot beperking van controles op de plaats van vertrek en voorstellen betreffende controles van de fytosanitaire certificaten op de plaatsen van bestemming. — Propositions limitant les inspections aux lieux de départ et propositions concernant le contrôle des certificats phytosanitaires sur les lieux de destination	—	1987	1988
— Opstellen van bepaalde voorschriften inzake betrouwbaarheid ten aanzien van de fytosanitaire situatie. — Etablissement de certaines règles de responsabilité en matière phytosanitaire	—	1987	1988
— Brucellose by kleine herkauwers. — Brucellose de petits ruminants	—	1988	1989
— Echinococcosis. — Echinococcose	—	1988	1989
— Opstellen van richtlijnen betreffende problemen bij de veterinaire controles in het kader van het handelsverkeer in dieren en dierlijke produkten die niet onder bestaande richtlijnen vallen. — Formulation de directive concernant les problèmes d'inspection vétérinaire pour les échanges d'animaux et de produits d'origine animale non couverts par les directives existantes	—	1988	1989
— Geharmoniseerde gezondheidsvoorschriften voor de produktie van en het handelsverkeer in. — Harmonisation des conditions sanitaires pour la production et les échanges de: • Schaal- en schelpdieren. — Mollusques et crustacés et préparations . . . . . • Vis en visprodukten. — Poissons et produits de la pêche . . . . . • Wild, produkten en bereidingen daarvan. — Viande de gibier, produits et préparations à base de gibier	— — —	1988 1988 1988	1989 1990 1990
— Stamboekdieren waarop de bestaande richtlijnen niet van toepassing zijn. — Animaux de race pure non couverts par des directives existantes	—	1988	1989
— vereenvoudiging van de bijlagen bij Richtlijn 77/93 (phytosanitaire aangelegenheiten). — simplification des annexes à la Directive 77/93 (phytosanitaire) . . .	—	1989	1990
— harmonisatie tussen de nationale normen en de intracommunautaire normen op fytosanitair gebied. — alignement des normes nationales et intracommunautaires en matière phytosanitaire	—	1989	1990
— vermindering van het belang van het fytosanitair certificaat in het intracommunautaire handelsverkeer. — diminution du rôle du certificat phytosanitaire dans les échanges intracommunautaires	—	1990	1991
— voorstel voor een certificeringsregeling voor teeltmateriaal van sierplanten. — proposition d'un système de certification des matériels de reproduction (plantes ornementales)	—	1989	1990
— schadelijke organismen, met name in pootaardappelen en in teeltmateriaal van fruitgewassen. — organismes nuisibles, notamment dans les pommes de terre de semence et dans le matériel de reproduction des fruits	—	1987	1989
— herziening van de etiketteringsvoorschriften voor mengvoeders met het oog op de instelling van een uniform etiket voor de gehele E.E.G. — révision des règles d'étiquetage des aliments composés en vue de l'établissement d'une étiquette uniforme pour toute la C.E.E.	—	1987	1988

Onderwerp — Domaine	Nr. van het document — Doc. n°	Datum van het voorstel van de Commissie — Date de la proposition de la Commission	Streefdatum voor goedkeuring door de Raad — Date prévue d'adoption par le Conseil
— richtsnoeren voor de controle op de voorschriften inzake goedkeuring van gewasbeschermingsmiddelen. — orientations pour le contrôle des conditions relatives à l'approbation des produits phyto-pharmaceutiques	—	1987	1988
— uitbreiding van de werkingssfeer van de Richtlijnen 66/401/E.E.G., 70/437/E.E.G. en 70/458/E.E.G. tot zaadkiemen. — extension du champ d'application des directives 66/401/C.E.E., 70/437/C.E.E. et 70/458/C.E.E. relatives aux plantules	—	1987	1988
— voorstel voor de totstandbrenging van een Europees kwekersrecht. — proposition de création d'un droit d'obtenteur européen	—	1987	1988
— harmonisatie van de bestrijding van mond- en klauwzeer. — harmonisation de la lutte contre la fièvre aphteuse	—	1990	1992
— harmonisatie van de gezondheidsvooraarden voor de productie van en het handelsverkeer in levensmiddelen van dierlijke oorsprong die niet onder de bestaande wetgeving vallen. — harmonisation des conditions sanitaires pour la production et la commercialisation de produits alimentaires d'origine animale non couverts par la législation existante	—	1990	1992
— tweede herziening van de vrijwaringsclausule in de veterinaire sector: de exportende Lid-Staat neemt passende maatregelen om specifieke maatregelen in het intracommunautaire handelsverkeer te voorkomen. — seconde révision de la clause de sauvegarde concernant le secteur vétérinaire: l'Etat membre exportateur prend les mesures appropriées afin d'éviter des distorsions spécifiques dans les échanges intracommunautaires	—	1991	1992
— ziektekiemen in diervoeders. — pathogènes dans les aliments pour animaux	—	1991	1992
— toepassing van gezondheidsnormen op nationale produkten. — application des normes sanitaires aux produits nationaux	—	1991	1992
— afschaffing van gezondheidscertificaten voor dierlijke produkten en vereenvoudiging van certificaten voor levende dieren. — suppression des certificats vétérinaires pour les produits d'origine animale et simplification des certificats pour les animaux vivants	—	1991	1992
— afschaffing van fytonautaire certificaten. — suppression des certificats phytosanitaires	—	1991	1992
II. Personencontrole. — Contrôle des personnes <i>Periode 1985-1986. — Période 1985 à 1986.</i>			
Zesde Richtlijn betreffende vrijstellingen in het internationale reizigersverkeer: verhoging tot 400 Ecu*. — Sixième directive relative aux franchises dans le trafic international: augmentation de 400 Ecus*	COM(83)117	1983	1985
Zevende Richtlijn betreffende vrijstellingen in het internationale reizigersverkeer: belastingvrije goederen*. — Septième directive relative aux franchises dans le trafic international: achats hors taxes*	COM(83)166	1983	1986
Bij invoer van kleine zendingen goederen zonder commercieel karakter toepasselijke belastingvrijstellingen*. — Franchises fiscales applicables à l'importation des marchandises faisant l'objet de petits envois sans caractère commercial*	COM(83)730	1983	1985
Richtlijn tot vereenvoudiging van de controles aan de binnengrenzen van de Gemeenschap**. — Directive relative à la facilitation des contrôles lors du franchissement des frontières intracommunautaires**	COM(85)224 COM(85)749	1985	1985
Richtlijn inzake de onderlinge aanpassing van de wapenwetgeving. — Directive relative au rapprochement des législations sur les armes	—	1986	1988
Richtlijn tot opheffing van politie-controles bij het verlaten van een Lid-Staat en het binnengaan in een andere (tussen stadium). — Directive relative à la suppression des contrôles de police en cas de déplacement d'un Etat membre à un autre	—	1986	1988

Onderwerp — Domaine	Nr. van het document — Doc. n°	Datum van het voorstel van de Commissie — Date de la proposition de la Commission	Streefdatum voor goedkeuring door de Raad — Date prévue d'adoption par le Conseil
<i>Periode 1987-1992. — Période 1987 à 1992.</i>			
Richtlijn inzake de onderlinge aanpassing van de wetgeving betreffende verdovende middelen. — Directive relative au rapprochement des législations sur les drogues .	—	1987	1989
Richtlijn inzake de harmonisatie van de voorschriften betreffende de status van onderdanen van derde landen. — Directive relative à la coordination des règles concernant le statut des ressortissants de pays tiers	—	1988	1990
Richtlijn inzake de harmonisatie van de voorschriften betreffende het asielrecht en de status van vluchtelingen. — Directive relative à la coordination des règles concernant le droit d'asile et le statut des réfugiés	—	1988	1990
Richtlijn inzake de harmonisatie van het visumbeleid van de Lid-Staten. — Directive relative à la coordination des politiques nationales en matière de visas	—	1988	1990
Richtlijn inzake de harmonisatie van de voorschriften betreffende uitlevering. — Directive relative à la coordination des règles concernant l'extradition	—	1989	1991
DEEL TWEE : OPHEFFING VAN TECHNISCHE HANDELSBELEMMERINGEN. — DEUXIÈME PARTIE : ELIMINATION DES FRONTIERES TECHNIQUES			
I. Vrij verkeer van goederen. — Libre circulation des marchandises			
1. Nieuwe aanpak op het gebied van de technische harmonisering en het normalisatiebeleid. — Approche nouvelle en matière de politique de normalisation			
Periode 1985-1986. — Période 1985 à 1986			
Voorstel voor de uitbreiding van informatieprocedures inzake normen en technische voorschriften (wijziging van Richtlijn 83/189/E.E.G.). — Proposition pour l'extension des procédures d'information en matière de normes et de règles techniques (modification de la directive 83/189/C.E.E.)	—	1986	1987
Normalisatie in de geavanceerde produktiemediëlensector. — Normalisation dans le domaine des équipements avancés de production	—	1986	geen formeel besluit van de Raad nodig / une décision formelle du Conseil n'est pas nécessaire
Certificering: register van organen. — Certification: répertoire des organismes . .	—	1986	geen formeel besluit van de Raad nodig / une décision formelle du Conseil n'est pas nécessaire
Erkenning van proefnemingen en certificaten. — Reconnaissance des essais et des certifications	—	1986	in principe geen formeel besluit van de Raad nodig / en principe, une décision formelle du Conseil n'est pas nécessaire
Bouwsector. — Secteur de la construction: — specifiek register van organen. — répertoire spécifique des organismes — Eurocodes: goedkeuring van EC1, EC2, EC3 en EC8. — Eurocodes: adoption de EC1, EC2, EC3 et EC8 — erkennung von proeven en besluiten. — reconnaissance des essais et décisions . .	—	1986	geen formeel besluit van de Raad nodig / une décision formelle du Conseil n'est pas nécessaire
<i>Periode 1987-1992. — Période 1987 à 1992</i>			
Voorstellen die nodig zijn op het gebied van de machineveiligheid, drukvaten, wegenbouwmachines, hef- en hijsapparatuur om het nieuwe beleid ten uitvoer te leggen. — Modification des directives existantes: sécurité des machines, appareils à pression, équipement pour la construction de routes, engins de levage, appareils à gaz pour traduire dans les faits la nouvelle approche	—	1987	1987-1988
Elektrische medische apparatuur. — Equipement électromédical	—	1988	1989

Onderwerp Domaine	Nr. van het document Doc. n°	Datum van het voorstel van de Commissie Date de la proposition de la Commission	Streefdatum voor goedkeuring door de Raad Date prévue d'adoption par le Conseil
<i>2. Sectoriële voorstellen met betrekking tot de harmonisatie van de wetgevingen.</i>			
<i>— 2. Propositions sectorielles concernant le rapprochement des législations</i>			
2.1 Motorvoertuigen. — 2.1 Véhicules à moteur			
<i>Periode 1985-1986. — Période 1985-1986</i>			
— uitlaatgassen personenauto's. — Gaz d'échappement des voitures particulières	—	1985	1985
— uitlaatgassen. — Gaz d'échappement	—	1985	1986
— vaste deeltjes diesel. — Particules émises par les moteurs diesel.	—	1985	1986
— maximumsnelheden. — Limites de vitesse.	—	1985	1986
— herziening van Kaderrichtlijn 70/156/E.E.G. — Révision de la directive-cadre 70/156/C.E.E.	—	1986	1987
— herziening van richtlijn reminrichtingen. — Révision de la directive « freinage ».	—	1986	1987 geen besluit nodig pas de décision requise par le Conseil
<i>Periode 1987-1992. — Période 1987-1992</i>			
Herziening van Europese testprocedure voor uitlaatgassen. — Révision de la procédure européenne d'essais en ce qui concerne les gaz d'échappement	—	1987	1987
Herziening van grenswaarden voor uitlaatgassen van auto's onder 1 400 cc. — Révision des valeurs limites pour les gaz d'échappement des voitures inférieures à 1 400 cc.	—	1987	1987
Globale bepaling van beschermende karakteristieken van personenauto's bij frontale en zijwaartse botsing. — Evaluation globale de la sécurité des voitures particulières en cas de collision frontale et latérale	—	1987	1988
Invoering van de E.E.G.-typegoedkeuring voor andere motorvoertuigen (bussen, motorrijwielen). — Application du système de réception par type C.E.E. pour d'autres véhicules à moteur (autobus et autocar, motocycles)	—	1989	1990
Aanpassing van bestaande communautaire voorschriften. — Adaptation de la réglementation communautaire existante	—	1987-1990	geen besluit nodig pas de décision requise par le Conseil
<i>2.2 Tractors en Landbouwmachines. — 2.2 Tracteurs et machines agricoles</i>			
<i>Periode 1985-1986. — Période 1985-1986</i>			
Tenuitvoerlegging Richtlijn 74/150/E.E.G. (gewicht en afmetingen, aangedreven as, stopschakelaar, ruitenwissers, voetsteun). — Directive d'application 74/150/C.E.E. (poids et dimensions, arbre de transmission, dispositif d'arrêt du moteur, essuie-glace, repose-pieds)	—	1986	1987
<i>Periode 1987-1992. — Période 1987-1992</i>			
Aanpassing van bestaande communautaire voorschriften. — Adaptation de la réglementation communautaire existante	—	1987-1990	geen besluit nodig pas de décision requise par le Conseil
<i>2.3 Voedingsmiddelenrecht. — 2.3 Denrées alimentaires</i>			
<i>Periode 1985-1986. — Période 1985-1986</i>			
Algemene richtlijn inzake levensmiddelenadditieven (ten dele wijziging van bestaande richtlijnen). — Directive générale sur les additifs alimentaires (modification partielle de directives existantes)	—	1985	1986
Algemene richtlijn inzake voorwerpen en materialen die met levensmiddelen in aanraking komen (wijziging). — Directive générale sur les matériaux et les objets destinés à entrer en contact avec les denrées alimentaires (modification)	—	1985	1986
Algemene richtlijn inzake levensmiddelen voor bijzondere voedingsdoeleinden (wijziging). — Directive générale relative aux denrées alimentaires destinées à une alimentation particulière (modification)	—	1985	1986
Algemene richtlijn inzake etikettering van levensmiddelen (wijziging). — Directive générale sur l'étiquetage des denrées alimentaires (modification)	—	1985	1986
Algemene richtlijn inzake keuring van levensmiddelen. — Directive générale sur le contrôle des denrées alimentaires	—	1986	1987

Onderwerp Domaine	Nr. van het document Doc. n°	Datum van het voorstel van de Commissie Date de la proposition de la Commission	Streefdatum voor goedkeuring door de Raad Date prévue d'adoption par le Conseil
Algemene richtlijn inzake bemonsteringswijzen en analysemethoden. — Directive générale portant sur l'échantillonnage et les méthodes d'analyse	COM(84)39	1984	1985
Algemene richtlijn inzake diepvriesprodukten voor menselijke voeding. — Directive générale sur les aliments surgelés	COM(84)489	1984	1985
Beheer van de bestaande verticale richtlijn (procedure). — Gestion des directives verticales existantes (procédure)	—	1985	1986
Reuk- en smaakstoffen *. — Agents d'aromatisation *	COM(80)286 COM(82)166	1980	1985
Extractiemiddelen *. — Solvants d'extraction *	COM(83)626 COM(85)79	1983	1986
Conserveermiddelen *. (wijziging). — Agents conservateurs * (modification)	COM(81)712	1981	1985
Emulgatoren (wijziging). — Agents émulsifiants (modification)	COM(84)4	1984	1985
Melkvoeding voor zuigelingen en opvolgmelkvoeding (dieetvoeding) *. — Préparations pour nourrissons et laits de suite (aliments diététiques) *	COM(84)703	1984	1986
Cacao- en chocoladeprodukten *. — Cacao et chocolat - Codification *	COM(83)787	1984	1986
Extracten van koffie en chicorei (wijziging). — Extraits de café et extraits de chicorée (modification)	COM(84)138	1984	1985
Verplichting tot vermelding van bestanddelen en alcoholgehalte *. — Mention obligatoire de la liste des ingrédients et du titre alcoométrique *	COM(82)626	1982	1985
Beweringen op de etikettering van levensmiddelen *. — Allégations dans l'étiquetage des denrées alimentaires *	COM(81)159	1981	1985
Simulatiestoffen (voorwerpen van kunststof die met levensmiddelen in aanraking komen) *. — Solvants simulateurs (matières plastiques en contact avec les denrées alimentaires) *	COM(84)152	1984	1985
Gemodificeerde zetmeelsoorten *. — Amidons modifiés *	COM(84)733	1984	1986
Vruchtsappen enz. (wijziging). — Jus de fruits, etc. (modification)	—	1985	1986
Jam enz. (wijziging). — Confitures, etc. (modification)	—	1985	1986
Voorstel voor een richtlijn tot wijziging van richtlijn 79/581/E.E.G. inzake bescherming van de consument met betrekking tot de aanduiding van de prijzen van voedingsmiddelen. — Proposition de directive modifiant la directive 79/581/C.E.E., relative à la protection des consommateurs en matière d'indication des prix des denrées alimentaires	COM(84)23	1984	1985
<i>Periode 1987-1992. — Période 1987-1992</i>			
Algemene richtlijn inzake de bestraling van levensmiddelen. — Directive générale concernant l'irradiation des denrées alimentaires	—	1987	1988
Algemene richtlijn inzake via biotechnologische processen verkregen nieuwe levensmiddelen. — Directive générale concernant les nouvelles denrées alimentaires obtenues à partir de procédés biotechnologiques	—	1987	1988
Aanvullende etiketteringseisen (etikettering voor voeding). — Exigences complémentaires concernant l'étiquetage en matière de nutrition	—	1989	1990
Aanpassing van richtlijnen in verband met de technische vooruitgang. — Adaptation des directives au progrès technique	—	1987-1989	1988-1990

Onderwerp — Domaine	Nr. van het document — Doc. n°	Datum van het voorstel van de Commissie — Date de la proposition de la Commission	Streefdatum voor goedkeuring door de Raad — Date prévue d'adoption par le Conseil
2.4 Farmaceutische produkten en met geavanceerde technologie verkregen geneesmiddelen. — 2.4 Produits pharmaceutiques et médicaments de haute technologie <i>Periode 1985-1986. — Période 1985-1986</i> Voorstellen voor richtlijnen betreffende het in de handel brengen van met behulp van geavanceerde technieken, waaronder biotechnologie, vervaardigde geneesmiddelen *. — Propositions de directive relative à la mise sur le marché de médicaments de haute technologie, notamment ceux issus de la biotechnologie *	COM(84)437	1984	1986
Voorstel tot wijziging van richtlijn 75/318/E.E.G. betreffende proeven met farmaceutische specialiteiten. — Proposition de modification de la directive 75/318/C.E.E. relative aux essais de spécialités pharmaceutiques	Idem	1984	1986
Voorstel tot wijziging van richtlijn 81/852/E.E.G. betreffende diergeneesmiddelen. — Proposition de modification de la directive 81/852/C.E.E. relative aux médicaments vétérinaires	Idem	1984	1986
Voorstel voor een aanbeveling van de Raad betreffende proeven met het oog op het in de handel brengen van farmaceutische specialiteiten. — Proposition de recommandation du Conseil relative aux essais en vue de la mise sur le marché des spécialités pharmaceutiques	Idem	1984	1986
Voorstel voor een richtlijn van de Raad tot wijziging van richtlijn 65/65/E.E.G. betreffende farmaceutische specialiteiten. — Proposition de directive du Conseil modifiant la directive 65/65/C.E.E. relative aux spécialités pharmaceutiques	Idem	1984	1986
Doorzichtigheid van prijzen van geneesmiddelen en vergoedingen van de ziekenfondsen. — Transparence des prix des produits pharmaceutiques et remboursements de sécurité sociale	—	1986	1988
Lidmaatschap van de Europese farmacopee. — Adhésion à la pharmacopée européenne	—	1986	1987
<i>Periode 1987-1992. — Période 1987-1992</i> Uitbreiding van richtlijnen tot nog niet onder de voorschriften vallende geneesmiddelen. — Extension des directives aux produits pharmaceutiques non encore inclus	—	1987	1989
Wijziging van de richtlijn inzake diergeneesmiddelen. — Modification de la directive sur les médicaments vétérinaires	—	1987	1989
Farmaceutische produkten: — Produits pharmaceutiques: — afronding van de werkzaamheden tot opheffing van belemmeringen op het vrije verkeer van farmaceutische produkten. — Achèvement des travaux en ce qui concerne l'élimination des entraves à la libre circulation des produits pharmaceutiques	—	1989	1990
Harmonisering van de voorwaarden voor terbeschikkingstelling aan patiënten. — Harmonisation des conditions de délivrance des médicaments aux malades	—	1990	1991
Voorlichting van artsen en patiënten. — Information des médecins et des malades	—	1990	1991
2.5 Chemische produkten. — 2.5 Produits chimiques <i>Periode 1985-1986. — Période 1985-1986</i> Richtlijn van de Raad inzake beperkingen op de verkoop en het gebruik van PCB's (polychlorobifenylen). — Directive du Conseil relative à la limitation de la mise sur le marché et de l'emploi des PCB (polychlorobiphényles)	COM(84)513	1984	1985
Richtlijn van de Raad inzake « beperkingen op de verkoop en het gebruik van asbest ». — Directive du Conseil relative à la limitation de la mise sur le marché et de l'emploi de l'amiant.	COM(79)419 COM(83)556	1979 1983	1985
Richtlijn van de Commissie tot aanpassing van Richtlijn 67/548/E.E.G. « Gevaarlijke stoffen ». — Directive de la Commission modifiant la directive 67/548/C.E.E. « substances dangereuses »	—	1985	geen besluit nodig pas de décision requise par le Conseil
Richtlijn van de Commissie inzake « ammoniumnitraat ». — Directive de la Commission concernant le nitrate d'ammonium	—	1985	geen besluit nodig pas de décision requise par le Conseil

Onderwerp Domaine	Nr. van het document Doc. n°	Datum van het voorstel van de Commissie Date de la proposition de la Commission	Streefdatum voor goedkeuring door de Raad Date prévue d'adoption par le Conseil
Niet-ionogene reinigingsmiddelen (wijziging van de bestaande richtlijn). — Détergents non ioniques (modification de la directive existante)	COM(85)217	1985	1986
Indeling, verpakking en etikettering van gevaarlijke preparaten. — Classification, emballage et étiquetage des préparations dangereuses	—	1985	1986-1987
Toetreding tot de Europese Overeenkomst inzake detergентen. — Adhésion à l'Accord européen sur les détergents	COM(85)63	1985	1986
Vloeibare kunstmeststoffen. — Engrais liquides	—	1986	1988
<i>Periode 1987-1992. — Période 1987-1992</i>			
Secundaire kunstmest. — Engrais secondaires	—	1987	1989
— Oligo-elementen in kunstmest. — Oligo-éléments dans les engrais	—	1988	1990
— Analysemethoden voor secundaire meststoffen en oligo-elementen. — Méthodes d'analyse des engrais secondaires et des oligo-éléments	—	1989	1991
2.6. Bouwsector. — Construction et produits de construction			
<i>Periode 1985-1986. — Période 1985-1986</i>			
Richtlijn inzake de veiligheid van gebouwen (weerstand tegen aardbevingen, andere schade door ongelukken, voorkoming van voortschrijdend verval). — Directive concernant la sécurité des bâtiments (résistance aux tremblements de terre ou autres dommages accidentels, prévention des affaissements progressifs)	—	1985	1986
Richtlijn inzake de betrouwbaarheid (doelmatigheid) en duurzaamheid van gebouwen (aansprakelijkheid van gebouwen (aansprakelijkheid van ontwerpers en aannemers. — Directive concernant la fiabilité (en fonction de la destination) et de la durabilité des bâtiments (responsabilité des concepteurs et des constructeurs)	—	1985	1986
Richtlijn inzake testmethoden voor de reactie op brand en brandwerendheid van bouwmaterialen en componenten. — Directive concernant des méthodes d'essai pour la réaction et la résistance au feu des matériaux et éléments de construction	—	1986	1986
Richtlijn inzake een verbod op de invoering van nieuwe of gewijzigde bouwvoorschriften door gemeenten voor een periode van 5 jaar. — Directive visant à interdire l'introduction de réglementations nouvelles ou la modification des réglementations existantes en matière de construction au niveau des autorités locales pendant une période de cinq ans	—	1985	1986
Draibare hijskranen. — Grues tournantes	—	1978	1986
<i>Periode 1987-1992. — Période 1987-1992</i>			
Herziening van de richtlijnen inzake de veiligheid, betrouwbaarheid en duurzaamheid van gebouwen in verband met de nieuwe Eurocodes EC 4, 5, 6 en 7. — Révision des directives concernant la sécurité, la fiabilité et la durabilité des bâtiments sur la base des nouveaux Eurocodes EC 4, 5, 6 et 7	—	1988	1989
Richtlijn inzake de brandveiligheid in openbare gebouwen en hotels. — Directive concernant la sécurité des bâtiments et des hôtels contre les risques d'incendie . . .	—	1987	1988
Richtlijn inzake isolatiematerialen (bescherming van de gezondheid van werknemers in de bouw en van de gebruikers van gebouwen). — Directive concernant les produits d'isolation (protection de la santé des travailleurs du bâtiment et des occupants) . . .	—	1987	1988
Ontwikkeling en invoering van een modelcode voor bouwvoorschriften (gebaseerd op V. N.-E. G.-modellen). — Elaboration et introduction d'un code modèle pour la réglementation de la construction (sur la base des modèles de la C. E. E. et des Nations Unies)	—	1990	1992

Onderwerp Domaine	Nr. van het document Doc. n°	Datum van het voorstel van de Commissie Date de la proposition de la Commission	Streefdatum voor goedkeuring door de Raad Date prévue d'adoption par le Conseil
Richtlijn inzake de veiligheid en betrouwbaarheid van bijzondere constructies (masten, torens, lange bruggen, booreiland, waterkerende constructies). — Directive concernant la sécurité et la fiabilité de structures spéciales (pylônes, tours, grands ponts, plateformes de forage, barrage)	—	1990	1992
2.7. Andere sectoren. — Autres domaines			
<i>Periode 1985-1986. — Période 1985-1986</i>			
Huishoudelijke apparaten: luchtgeluid*. — Appareils domestiques: bruit aérien*	COM(81)811	1981	1985
Veiligheid van speelgoed*. — Sécurité des jouets*	COM(83)323	1983	1985
Meetmiddelen en metrologische controlemethoden: elektronische middelen (wijziging van 71/316/E. E. G.). — Instruments de mesurage et méthodes de contrôle métrologique: dispositifs électroniques (modification 71/316/C. E. E.)*	COM(78)766	1978	1986
— manometers voor luchtbanden. — manomètres pour pneumatiques	COM(80)850	1980	1985
— meting van koolmonoxide. — instruments de mesure de l'oxyde de carbone	COM(80)850	1980	1986
Chemische eigenschappen van speelgoed. — Propriétés chimiques des jouets	—	1985	1988
Voorstel voor een richtlijn van de Raad inzake elektrisch speelgoed. — Proposition de directive relative aux jouets électriques	—	1986	1987
Hydraulische graafmachines (geluid). — Engins de terrassement hydrauliques (bruit)	5.10.81	1981	1986
Brandbeveiliging in hotels (voorstel voor een aanbeveling). — Protection des hôtels contre les risques d'incendie (proposition de recommandation)	21.2.84	1984	1986
Metrologie: certificering. — Procédure de certification dans le domaine de la métrologie	—	1986	1988
Afzonderlijke veiligheidsvoorzieningen: — Equipements et dispositifs individuels de protection: — helmen voor motorrijders (resultaat van kennisgeving op basis van Richtlijn (189/83). — casques pour conducteurs de motocycles (résultat de la notification sur base de la directive 189/83) . . . . . — veiligheidslaarzen en -schoenen (idem). — Bottes et chaussures de sécurité (idem)	— — —	1986 1986 1987	1987 1987 1987
Voorstel tot herziening van hoofdstuk 6 van het Euratom-Verdrag inzake kernmateria len. — Proposition de révision du chapitre 6 du Traité Euratom concernant les matériaux nucléaires	COM(84)606	1984	1987
Voorstel inzake de bescherming van de consument op het gebied van de prijsaanduiding van niet voor de voeding bestemde waren. — Proposition de directive relative à la protection des consommateurs en matière d'indication des prix concernant les produits non-alimentaires	COM(83)754	1983	1985
Algemene richtlijnen van de Raad inzake cosmetica (wijziging). — Directives-cadres du Conseil en matière de produits cosmétiques (modification)	—	1986	1988
<i>Periode 1987-1992. — Période 1987-1992</i>			
Voorstel voor een algemene richtlijn inzake textiel. — Proposition de directive cadre «textiles»	—	1987	1988
Voorstel voor een richtlijn inzake brandbaarheid. — Proposition de directive concernant les matières inflammables	—	1988	1989
Afzonderlijke veiligheidsvoorzieningen: — Dispositifs individuels de protection: — oogbeschermers. — dispositifs de protection des yeux . . . . . — ademhalingsbeschermers. — dispositifs de protection respiratoire . . . . . — industriële veiligheidsgordels. — ceintures de sécurité industrielles . . . . . — beschermende kleding. — vêtements de protection	— — — —	1987 1988 1988 1989	1988 1990 1990 1991
Metrologie: afronding van werkzaamheden. — Métrologie: achèvement des travaux	—	1987	1989

Onderwerp Domaine	Nr. van het document Doc. n°	Datum van het voorstel van de Commissie Date de la proposition de la Commission	Streefdatum voor goedkeuring door de Raad Date prévue d'adoption par le Conseil
II. Overheidsopdrachten. — Marchés publics			
<i>Periode 1985-1986. — Période 1985-1986</i>			
Verbetering van richtlijnen inzake overheidsopdrachten. — Amélioration des directives sur les marchés publics	—	1985	1987
<i>Periode 1987-1992. — Période 1987-1992</i>			
Verbetering van richtlijnen inzake overheidsopdrachten. — Amélioration des directives sur les marchés publics	—	1987	1988
Uitbreiding van de richtlijnen tot thans nog uitgesloten sectoren : telecommunicatie en energie. — Extension des directives aux secteurs exclus : télécommunications et énergie	—	1987	1988
Overheidsopdrachten op het gebied van diensten; opening van markten voor prioriteitssectoren. — Marchés publics dans le domaine des services; ouverture des marchés aux secteurs prioritaires	—	1987	1989
Overheidsopdrachten op het gebied van werken : verdere harmonisatie van de procedures. — Marchés publics de travaux : harmonisation complémentaire des procédures	—	1989	1990
Overheidsopdrachten op het gebied van diensten : andere sectoren. — Marchés publics des services : autres secteurs	—	1989	1991
Uitbreiding van richtlijnen tot thans nog uitgesloten sectoren : elektriciteit of water. — Extension des directives aux secteurs exclus : électricité ou eau	—	1989	1990
Toepassing van de richtlijnen 1990-1992. — Application des directives 1990-1992	—	—	—
III. Vrij verkeer van werknemers en zelfstandigen. — III. Libre circulation des travailleurs et des membres des professions libérales			
<i>Periode 1985-1986. — Période 1985 à 1986.</i>			
Voorstel tot opheffing van de laatste hinderpalen voor het vrije verkeer en het verblijf van migrerende werknemers in de Gemeenschap**. — Proposition relative à l'élimination des entraves subsistantes aux déplacements et au droit de séjour des travailleurs migrants de la Communauté**	COM(85)48 def. — final	1985	1987
Voorstel inzake de harmonisatie van de bepalingen over inkomstenbelasting, met betrekking tot het vrije verkeer van werknemers in de Gemeenschap. — Proposition relative à l'harmonisation des conditions d'imposition des revenus affectant la libre circulation des travailleurs dans la Communauté	COM(79)737 def. — final	1979	1985
Voorstel inzake de vergelijkbaarheid van de getuigschriften van vakbekwaamheid. — Proposition relative à l'harmonisation des conditions d'imposition des revenus affectant la libre circulation des travailleurs dans la Communauté	COM(83)482 COM(84)406	1983 1984	1985 —
Voorstellen tot bevordering van de mobiliteit van studenten en samenwerking tussen instellingen voor voortgezet onderwijs in verschillende Lid-Staten. — Propositions visant à promouvoir la mobilité des étudiants et la collaboration entre les établissements d'enseignement supérieur dans les différents Etats membres	—	1985	1986
Voorstel voor de ontwikkeling van samenwerkingsprogramma's tussen de Lid-Staten met betrekking tot leerlingen in opleiding. — Proposition visant à promouvoir entre les Etats membres des programmes de coopération concernant la mobilité des apprentis à des fins de formations professionnelle	—	1986	1987
Voorstel tot ontwikkeling van jeugduitwisselingen in de Gemeenschap, ook voor jongeren die een beroepsopleiding volgen of in het buitenland vrijwilligersarbeid verrichten. — Proposition de développement des échanges de jeunes dans la Communauté, notamment des jeunes suivant une formation professionnelle et exerçant une activité de volontariat à l'étranger.	—	1985	1986
Voorstellen inzake samenwerking tussen het hoger onderwijs en de industrie op het gebied van geavanceerde opleidingen voor nieuwe technologieën. — Propositions de collaboration entre les établissements d'enseignement supérieur et l'industrie dans le domaine des formations supérieures dans les nouvelles technologies (COMETT).	—	1985	1986

Onderwerp — Domaine	Nr. van het document — Doc. n°	Datum van het voorstel van de Commissie — Date de la proposition de la Commission	Streefdatum voor goedkeuring door de Raad — Date prévue d'adoption par le Conseil
Voorstel voor een richtlijn betreffende overgangsmaatregelen inzake toegang tot activiteiten op technisch gebied en de uitoefening daarvan*. — Proposition de directive concernant les mesures transitoires réglant l'accès aux activités dans le domaine technique et leur exercice*	COM(69)334	1969	1985
Voorstel voor een richtlijn inzake de coördinatie van bepalingen met betrekking tot de opleiding van ingenieurs*. — Proposition de directive concernant la coordination des dispositions relatives à la formation des ingénieurs*	Com(69)334	1969	1985
Voorstel voor een richtlijn tot coördinatie betreffende handelsagenten*. — Proposition de directive concernant la coordination des dispositions relatives aux agents commerciaux*	COM(76)670 COM(78)773	1976 1978	1985
Voorstel voor een richtlijn tot coördinatie van de bepalingen voor bepaalde werkzaamheden op farmaceutisch gebied*. — Proposition de directive concernant la coordination des dispositions relatives à certaines activités du domaine de la pharmacie*	COM(81)4	1981	1985
Gewijzigd voorstel voor een richtlijn inzake de onderlinge erkenning van diploma's, certificaten en andere titels op het terrein van de farmacie**. — Proposition modifiée de directive concernant la reconnaissance mutuelle des diplômes en pharmacie**	COM(84)15	1984	1985
Voorstel voor een richtlijn van de Raad inzake een specifieke opleiding in de algemene geneeskunde**. — Proposition de directive du Conseil relative à une formation spécifique en médecine générale**	COM(84)654	1984	1986
Recht van de vestiging. — Droit d'établissement:			
Voorstel voor een richtlijn tot invoering van een algemeen stelsel van wederzijdse erkenning van hogeronderwijsdiploma's. — Proposition de directive établissant un système général de reconnaissance mutuelle des diplômes d'enseignement supérieur	—	1985	1987
Recht van verblijf voor nog niet of niet meer werkende burgers van Lid-Staten*. — Droit de séjour des nationaux des Etats membres dans un Etat où ils ne sont pas encore ou ne sont plus employés*	COM(79)215 COM(80)358 COM(80)649	1979 — —	1985 — —
Periode 1987-1992. — Période 1987 à 1992.			
Voorstel inzake de afschaffing van omslachtige administratieve procedures in verband met verblijfsvergunningen. — Proposition concernant l'élimination des difficultés administratives relatives aux permis de séjour	—	1987	1988
Voorstel inzake de invoering van een «Europese beroepsopleidingskaart» tot bewijs van de kwalificatie van de houder. — Proposition concernant l'instauration d'une «carte de formation professionnelle» européenne établissant la qualification de son titulaire.	—	1989	1990
Beoordeling van de werking van het algemeen stelsel van wederzijdse erkenning en eventueel voorstel tot verbetering daarvan. — Evaluation du fonctionnement du système général de reconnaissance mutuelle et proposition éventuelle visant à l'améliorer	—	1990	1991
IV. Gemeenschappelijke Markt voor Diensten. — IV. Le Marché commun des services			
1. Financiële diensten. — Services financiers.			
1.1. Banken. — Banques.			
Periode 1985-1986. — Période 1985 à 1986.			
Voorstel voor een richtlijn inzake de jaarrekeningen van banken. — Proposition de directive relative aux comptes annuels des banques	COM(81)84 COM(84)124	1984	1987
Voorstel voor een richtlijn inzake de jaarrekeningen van buitenlandse vestigingen van banken. — Proposition de directive relative aux comptes annuels des filiales des banques étrangères	—	1985	1987
Voorstel voor een richtlijn inzake de vrijheid van vestiging en het vrij verrichten van diensten op het gebied van het hypothecair krediet. — Proposition de directive concernant le droit d'établissement et la liberté de circulation des services dans le domaine du crédit hypothécaire	COM(84)730	1985	1988
Voorstel voor een richtlijn inzake de reorganisatie en de liquidatie van kredietinstellingen. — Proposition de directive relative à la réorganisation et à la liquidation des établissements de crédit	—	1985	1987

Onderwerp Domaine	Nr. van het document Doc. n°	Datum van het voorstel van de Commissie Date de la proposition de la Commission	Streefdatum voor goedkeuring door de Raad Date prévue d'adoption par le Conseil
Voorstel voor een aanbeveling inzake de harmonisatie van het begrip eigen vermogen. — Proposition de recommandation relative à l'harmonisation du concept des fonds propres	—	1985	1986
Voorstel voor een aanbeveling inzake de invoering van een garantiestelsel voor deposito's binnen de Gemeenschap. — Proposition de recommandation relative à l'instauration d'un système de garantie des dépôts dans la Communauté	—	1986	1987
Voorstel voor een aanbeveling inzake het toezicht op het risico van grote crediteuren van kredietinstellingen. — Proposition de recommandation sur le contrôle des risques importants supportés par les établissements de crédit	—	1986	1987
<i>Periode 1987-1992. — Période 1987 à 1992.</i>			
Voorstel voor een tweede coordinatierichtlijn betreffende kredietinstellingen. — Proposition de deuxième directive relative à la coordination des établissements de crédit	—	1987	1989
<i>1.2. Verzekeringen. — Assurances.</i>			
<i>Periode 1985-1986. — Période 1985 à 1986.</i>			
Voorstel voor een richtlijn tot bevordering van het vrij verrichten van diensten op het gebied van verzekeringen, met uitzondering van levensverzekeringen. — Proposition de directive destinée à faciliter la libre circulation des services dans le domaine de l'assurance autre que l'assurance sur la vie	COM(75)516 COM(78)63	1978	1986
Voorstel voor een richtlijn tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de rechtsbijstandverzekering. — Proposition de directive relative à la coordination des dispositions concernant l'assurance de la protection juridique	COM(79)396 COM(82)43	1979	1987
Voorstel voor een richtlijn inzake kredietverzekering. — Proposition de directive concernant l'assurance crédit	COM(79)459 COM(82)255	1979	1988
Voorstel voor een richtlijn betreffende verzekeringsovereenkomsten. — Proposition de directive concernant les contrats d'assurance	COM(79)355 modified COM(80)854	1979	1988
Voorstel voor een richtlijn betreffende de liquidatie van verzekeringsmaatschappijen. — Proposition de directive concernant la liquidation des sociétés d'assurance	—	1986	1989
Voorstel voor een richtlijn inzake de jaarrekeningen van verzekeringsmaatschappijen. — Proposition de directive concernant les comptes des sociétés d'assurance	—	1986	1989
Voorstel voor een derde richtlijn betreffende de wettelijke aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen. — Proposition de troisième directive concernant l'assurance automobile	—	1986	1989
<i>Periode 1987-1992. — Période 1987 à 1992.</i>			
Voorstel voor een richtlijn inzake het vrij verrichten van diensten op het gebied van de aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen. — Proposition de directive concernant la libre circulation des services dans le secteur de l'assurance automobile	—	1987	1991
Voorstel voor een richtlijn betreffende het vrij verrichten van diensten op het gebied van de levensverzekering. — Proposition de directive concernant la libre circulation des services dans le domaine de l'assurance sur la vie	—	1987	1991
<i>1.3. Effectentransacties. — Valeurs mobilières.</i>			
<i>Periode 1985-1986. — Période 1985 à 1986.</i>			
Voorstel voor een richtlijn tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende instellingen voor collectieve beleggingen in effecten. — Proposition de directive portant coordination des dispositions législatives, réglementaires et administratives concernant les organismes de placement collectif en valeurs mobilières	COM(76)152 COM(77)227	1976	1985

Onderwerp Domaine	Nr. van het document Doc. n°	Datum van het voorstel van de Commissie Date de la proposition de la Commission	Streefdatum voor goedkeuring door de Raad Date prévue d'adoption par le Conseil
Voorstel voor een richtlijn betreffende de informatie die gepubliceerd moet worden indien belangrijke deelnemingen in het kapitaal van bepaalde ondernemingen worden verworven of afgestoten. — Proposition de directive concernant les informations à publier lors de l'acquisition et de la cession d'une participation importante dans le capital d'une société cotée en bourse	—	1985	1988
Voorstel voor een richtlijn tot coördinatie van de eisen betreffende de opstelling van, het toezicht op en de verspreiding van het prospectus dat moet worden gepubliceerd bij openbare aanbieding van effecten voor inschrijving of verkoop. — Proposition de directive portant coordination des conditions d'établissement, de contrôle et de diffusion du prospectus à publier en cas d'offre publique de souscription ou de vente de valeurs mobilières	COM(80)893 gewijzigd bij modifié COM(82)441	1981	1990
<i>Periode 1987-1992. — Période 1987 à 1992.</i>			
Voorstel voor een richtlijn betreffende beleggingsadviseurs. — Proposition de directive concernant les conseillers en investissements	—	1987	1989
<i>2. Vervoer. — Transports.</i>			
<i>Periode 1985-1986. — Période 1985 à 1986.</i>			
(Zie goederencontrole). — (Voir contrôle des marchandises).			
Wegvervoer, afschaffing van grenscontroles in verband met vervoervergunningen. — Transports par route, suppression des contrôles frontaliers liés aux autorisations de transport	—	—	—
* Luchtvervoer: tarieven. — Transports aériens: tarifs	COM(81)396 COM(84)72	1981	1985
* Luchtvervoer: bilaterale overeenkomsten, regelingen en memoranda van overeenstemming tussen Lid-Staten. — * Transports aériens: accords bilatéraux, accords et mémorandums d'accord entre les Etats membres	COM(84)72	1984	1986
* Luchtvervoer: toepassing van artikel 85 van het E.E.G.-Verdrag. — * Transports aériens: application de l'article 85 C.E.E.	COM(84)72	1984	1987
* Communautair contingent voor het goederenvervoer over de weg tussen de Lid-Staten: eindfase. — * Contingent communautaire pour les transports de marchandises par route effectués entre Etats membres: stade final	COM(83)340 REG 3621/84	1983	1988
* Toegang tot de markt van het goederenvervoer over de binnenvateren. — * Accès au marché des transports de marchandises par voie navigable	COM(67)722	1967	1989
* Niet-ingezeten vervoerders: nationale vervoerdiensten. — * Transporteurs non résidents: services de transport nationaux	COM(82)816	1982	1988
* Zeevervoer (vrij verrichten van diensten). — * Transport maritime (libre circulation des services dans le secteur du transport maritime)	COM(85)90	1985	1986
Liberalisatie van het vervoer met touringcars. — Libération des services d'autocars	—	1985	1989
<i>3. Nieuwe technologien en diensten. — Technologies nouvelles et services.</i>			
<i>Periode 1985-1986. — Période 1985 à 1986.</i>			
Voorstel voor een richtlijn tot coördinatie van een aantal nationale rechtsvoorschriften inzake radio- en televisiereclame. — Proposition de directive portant coordination de certains aspects des législations nationales concernant la publicité à la radio et à la télévision	—	1985	1987
Voorstel voor een richtlijn tot coördinatie van een aantal nationale rechtsvoorschriften betreffende auteursrechten voor simultane uitzending van programma's per kabel. — Proposition de directive portant coordination de certains aspects des législations nationales concernant les droits d'auteur dans la transmission simultanée par câble de programmes	—	1985	1987
Voorstellen betreffende de geleidelijke verruiming van de toegang tot de markt voor informatiediensten. — Propositions concernant l'ouverture progressive du marché des services de l'information	1986	1987	

Onderwerp — Domaine	Nr. van het document — Doc. n°	Datum van het voorstel van de Commissie — Date de la proposition de la Commission	Streefdatum voor goedkeuring door de Raad — Date prévue d'adoption par le Conseil
Voorstellen betreffende de vaststelling van gemeenschappelijke technische kenmerken van de machines die worden gebruikt voor het vervaardigen van de nieuwe betalingskaarten. — Propositions concernant la définition de caractéristiques techniques communes des machines utilisées pour produire les nouvelles cartes de paiement	—	1986	1987
Voorstellen tot bevordering van het afsluiten van overeenkomsten tussen banken, handelaren, producenten en consumenten inzake de verenigbaarheid van systeemnetten, gebruikskoppelingen en/of commissielonen. — Propositions visant à encourager la conclusion d'accords entre les banques, les commerçants, les producteurs et les consommateurs sur la comptabilité des réseaux de systèmes, les règles d'accès des utilisateurs et/ou les taux de commission	—	1986	1987
V. Kapitaalverkeer. — Mouvements de capitaux			
<i>Periode 1985-1986. — Période 1985 à 1986.</i>			
Liberalisatie van het verkeer van aandelen van instellingen voor collectieve beleggingen in effecten. — Libération des parts des organismes de placement collectif en valeurs mobilières	COM(78)63 COM(79)328	1979	1985
Voorstel voor een richtlijn betreffende de liberalisatie van hypotheektransacties. — Proposition de directive concernant la libération des transactions hypothécaires	—	1986	1987
Voorstellen voor de liberalisatie van de uitgifte, het plaatsen en het verwerven van aandelen in risicodragend kapitaal, transacties in door de instellingen van de Gemeenschap uitgegeven effecten, het verlenen van commercieel krediet op lange termijn, en dergelijke verrichtingen. — Propositions de libéralisation des opérations telles que l'émission, le placement et l'achat de valeurs mobilières représentatives de capitaux à risque, des transactions sur titres émis par des institutions communautaires et les crédits commerciaux à long terme	—	1986	1987
VI. — Totstandbrenging van gunstige voorwaarden voor industriële samenwerking — Création d'un environnement favorable à la coopération industrielle			
1. <i>Venootschapsrecht. — Droit des sociétés</i>			
<i>Periode 1985-1986. — Période 1985 à 1986</i>			
Voorstellen voor een verordening inzake de Europese Groepering tot Samenwerking (E.G.S.). — Propositions de règlement sur le groupement européen de coopération	COM(73)2046 COM(78)139	1973 1978	1985
Voorstel voor een Vijfde Richtlijn inzake structuur van de naamloze venootschap. — Proposition de cinquième directive sur le droit des sociétés (structure des sociétés anonymes)	COM(72)887 COM(83)185	1973 1983	1988
Voorstel voor een Tiende Richtlijn betreffende de grensoverschrijdende fusies. — Proposition de dixième directive concernant les fusions transfrontalières	COM(84)727	1985	1987
Voorstel voor een Elfde Richtlijn waarbij vestigingen van venootschappen worden ontheven van de verplichting afzonderlijke jaarrekeningen te publiceren. — Proposition de onzième directive relative au droit des sociétés visant à exempter les filiales des sociétés de la publication de comptes séparés	—	1986	1988
<i>Periode 1987-1992. — Période 1987 à 1992</i>			
Voorstel voor een richtlijn inzake de liquidatie van venootschappen. — Proposition de directive sur la liquidation des sociétés	—	1987	1989
Voorstel voor een richtlijn inzake overnemingen. — Proposition de directive sur les offres publiques d'achat	—	1987	1989
Voorstel voor een richtlijn inzake de betrekkingen tussen ondernemingen in een groep. — Proposition de directive sur les relations des entreprises à l'intérieur d'un groupe	—	1988	1990
Gewijzigd voorstel voor een verordening betreffende het Statuut voor Europese naamloze venootschappen. — Proposition modifiée de règlement portant statut d'une société anonyme européenne	COM(70)600 COM(75)150	1970 1975 1988	1990

Onderwerp Domaine	Nr. van het document Doc. n°	Datum van het voorstel van de Commissie Date de la proposition de la Commission	Streefdatum voor goedkeuring door de Raad Date prévue d'adoption par le Conseil
<i>2. Intellectuele en industriële eigendom. — Propriété intellectuelle et industrielle</i>			
<i>Periode 1985-1986. — Période 1985 à 1986</i>			
Gewijzigd voorstel voor een verordening inzake het Gemeenschapsmerk. — Proposition modifiée de règlement sur la marque communautaire	COM(80)635 COM(84)470	1980 1984	1987
Gewijzigd voorstel voor een Eerste Richtlijn betreffende de aanpassing van het merkenrecht der Lid-Staten. — Proposition modifiée de première directive concernant le rapprochement des législations des Etats membres relatives aux marques . . .	COM(80)635	1980 1985	1987
Voorstel voor een verordening inzake uitvoeringsvoorschriften bij de verordening inzake het Gemeenschapsmerk. — Proposition de règlement concernant les modalités d'application du règlement relatif à la marque communautaire	—	1985	1987
Voorstel inzake de vestigingsplaats van het Merkenbureau van de Gemeenschap en zijn werktaal. — Proposition relative au siège de l'office communautaire des marques et à sa langue de travail	—	1986	1987
Voorstel voor een verordening inzake de procedureregels voor Raden van Beroep van het Merkenbureau van de Gemeenschap. — Proposition de règlement des règles de procédure des Chambres de recours de l'office communautaire des marques . . .	—	1986	1987
Voorstel voor een verordening inzake de aan het Merkenbureau van de Gemeenschap te betalen vergoedingen. — Proposition de règlement relatif aux taxes à payer à l'office communautaire des marques	—	1986	1987
Voorstel voor een richtlijn inzake de wettelijke bescherming van microcircuits. — Proposition de directive relative à la protection juridique des circuits intégrés . . .	—	1985	1987
Gewijzigd Verdrag inzake het Gemeenschapsoctrooi. — Modification de la convention sur le brevet communautaire	—	Ondertekening door de Lid-Staten in 1985 Signature par les Etats membres en 1985	Inwerktering in 1987 Entrée en vigueur en 1987
Instelling van een Hof van Beroep voor het Gemeenschapsoctrooi. — Création d'une Cour d'appel pour le brevet communautaire (C. O. P. A. C.)	—	Ondertekening door de Lid-Staten in 1986 Signature par les Etats membres en 1986	Inwerktering in 1987 Entrée en vigueur en 1987
<i>Periode 1987-1992. — Période 1987 à 1992</i>			
Voorstel voor een richtlijn inzake de wettelijke bescherming van bio-technologische uitvindingen. — Proposition de directive relative à la protection juridique des inventions biotechnologiques	—	1987	1989
Voorstel voor een richtlijn inzake de bescherming van computerprogramma's. — Proposition de directive relative à la protection des programmes informatiques . . .	—	1987	1989
<i>3. Belastingen (opheffing van fiscale belemmeringen voor samenwerking tussen ondernemingen uit verschillende Lid-Staten). — Fiscalité (élimination des entraves fiscales à la collaboration entre entreprises de différents Etats membres)</i>			
<i>Periode 1985-1986. — Période 1985 à 1986</i>			
Arbitrageprocedure in verband met de opheffing van dubbele belasting*. — Procédure d'arbitrage concernant l'élimination des doubles impositions*	COM(76)611	1976	1985
Gemeenschappelijke fiscale regeling voor moedermaatschappijen en dochterondernemingen*. — Régime fiscal commun applicable aux sociétés mères et filiales* . . .	COM(69)6	1969	1985
Gemeenschappelijke fiscale regeling voor fusies, splitsingen en inbreng van activa*. — Régime fiscal commun applicable aux fusions, scissions et apports d'actifs* . . .	COM(69)5	1969	1985
Harmonisatie van de belastingen op effectentransacties. — Harmonisation des impôts indirects sur les transactions sur titres	COM(76)124	1976	1986

Onderwerp — Domaine	Nr. van het document — Doc. n°	Datum van het voorstel van de Commissie — Date de la proposition de la Commission	Streefdatum voor goedkeuring door de Raad — Date prévue d'adoption par le Conseil
VII. TOEPASSING VAN HET GEMEENSCHAPSRECHT. — APPLICATION DU DROIT COMMUNAUTAIRE			
1. Doorzichtigheid. — Transparency			
<i>Periode 1985-1986. — Période 1985 à 1986</i>			
Mededeling van de Commissie in verband met artikel 30 van het Verdrag inzake het vaststellen van prijzen en inzake ziekteverzekering voor farmaceutische producten. — Communication de la Commission en relation avec l'article 30 du Traité — fixation des prix et assurance maladie en ce qui concerne les produits pharmaceutiques	—	1985	geen besluit nodig / pas de décision nécessaire
<i>Periode 1987-1992. — Période 1987 à 1992</i>			
Mededeling van de Commissie in verband met artikel 30 van het Verdrag inzake de voorwaarden voor toelating van levensmiddelen op de markt. — Communication de la Commission en relation avec l'article 30 du Traité concernant les conditions d'autorisation de mise sur le marché des denrées alimentaires	—	1987	geen besluit nodig / pas de décision nécessaire
Mededeling van de Commissie in verband met artikel 30 van het Verdrag inzake de afschaffing van controles en formaliteiten betreffende goederen. — Communication de la Commission en relation avec l'article 30 du Traité concernant l'élimination des contrôles et formalités portant sur les marchandises	—	1989	geen besluit nodig / pas de décision nécessaire
2. Mededingingsbeleid en steunmaatregelen van de Staten. — Politique de concurrence et aides d'Etat			
<i>Periode 1985-1986. — Période 1985 à 1986</i>			
Overzicht van steunmaatregelen van de Staten en verslag betreffende de implicaties van het toekomstige beleid inzake staatssteun. — Inventaire des aides d'Etat et rapport fixant les orientations de la Commission en matière d'aides d'Etat	—	1986	geen besluit nodig / pas de décision nécessaire
DEEL DRIE: OPHEFFING VAN FISCALE BELEMMERINGEN. — TROISIEME PARTIE: ELIMINATION DES FRONTIERES FISCALES			
I. B.T.W. — T.V.A.			
<i>Periode 1985-1986. — Période 1985 à 1986</i>			
Voorstel voor een besluit van de Raad inzake een « standstill »-regeling ten einde te voorkomen dat: — Proposition de décision du Conseil concernant la mise en place d'un standstill assurant:			
— Het aantal B.T.W.-tarieven in de Lid-Staten wordt vergroot. — La non-prolifération des taux de T.V.A. dans les Etats membres;	—	1985	1986
— De verschillen in B.T.W.-tarieven tussen de Lid-Staten worden vergroot. — La non-extension des différences dans les taux de T.V.A.	—	1985	1986
14 ^e B.T.W.-richtlijn betreffende verlegging van de betalingen bij invoer*. — Proposition de quatorzième directive concernant le report de paiement de la T.V.A.	COM(82)402	1982	1985
Voorstel inzake de forfaitaire regeling voor Landbouwers. — Proposition relative au régime forfaitaire des agriculteurs	—	1985	1986
Voorstel inzake het personenvervoer. — Proposition relative au transport de passagers	—	1985	1986
Voorstel voor bijzondere regelingen voor kleine ondernemingen. — Proposition prévoyant des régimes spéciaux en faveur des petites entreprises	—	1985	1986
7 ^{de} B.T.W.-richtlijn inzake kunstvoorwerpen, antiquiteiten en gebruikte goederen*. — Septième directive T.V.A. dans le domaine des objets de collection, d'antiquité et des biens d'occasion*	COM(77)735 COM(79)249	1978	1986
12 ^{de} B.T.W.-richtlijn betreffende uitgaven waarvoor geen recht op aftrek van de B.T.W. bestaat*. — Douzième directive T.V.A. relative aux dépenses n'ouvrant pas droit à déduction de la taxe*	COM(82)870 COM(84)84	1983	1986

Onderwerp — Domaine	Nr. van het document — Doc. n°	Datum van het voorstel van de Commissie — Date de la proposition de la Commission	Streefdatum voor goedkeuring door de Raad — Date prévue d'adoption par le Conseil
13 ^{de} B. T. W.-richtlijn inzake de teruggaaf van de B. T. W. aan niet op het grondgebied van de Gemeenschap gevestigde belastingplichtigen*. — Treizième directive T. V. A. concernant les modalités de remboursement de la T. V. A. aux assujettis non établis sur le territoire de la Communauté*	COM(82)443 COM(83)413	1982	1986
16 ^{de} B. T. W.-richtlijn betreffende de invoer van goederen door eindverbruikers die de B. T. W. reeds in een andere Lid-Staat hebben betaald. — Seizième directive T. V. A. relative aux régime applicable à certains biens définitivement grevés de T. V. A., importés par un consommateur final d'un Etat membre en provenance d'un autre Etat membre*	COM(84)318	1984	1986
17 ^{de} B. T. W.-richtlijn betreffende de tijdelijke invoer van andere goederen dan vervoermiddelen*. — Dix-septième directive T. V. A. relative à l'importation temporaire de marchandises autres que les moyens de transport*	COM(84)412	1984	1985
18 ^{de} B. T. W.-richtlijn inzake de intrekking van een aantal afwijkingen als bedoeld in artikel 28, lid 3, van Richtlijn 77/388/E.E.G. — Dix-huitième directive T. V. A. concernant la suppression de certaines dérogations (article 28 paragraphe 3 de la directive 77/388/C.E.E.)	COM(84)649	1984	1986
19 ^{de} B. T. W.-richtlijn: diverse aanvullingen op en wijzigingen van de bepalingen van Richtlijnen 77/388/E.E.G. — Dix-neuvième directive T. V. A.: diverses modifications et dispositions complémentaires de la directive 77/388/C.E.E.	COM(84)643	1984	1986
Richtlijn inzake bevoorradingssprodukten van schepen, luchtvaartuigen en internationale treinen*. — Directive relative aux produits d'avitaillement des bateaux, aéronefs et trains internationaux*	COM(79)794	1980	1986
Voorstel betreffende de tariefstructuur (aantal tarieven). — Proposition concernant la structure des taux (nombre de taux)	—	1986	1987
Voorstel tot vaststelling van het gemeenschappelijke tarief (de gemeenschappelijke tarieven) en desbetreffende « standstill »-regeling. — Proposition fixant le ou les taux communs et accords de statu quo en la matière	—	1986	1987
<i>Periode 1987-1992. — Période 1987 à 1992</i>			
Voorstel betreffende de afschaffing van afwijkingen die de marktverhoudingen verstören. — Proposition concernant la suppression des dérogations ayant des effets de distorsion	—	1987	1988
Voorstel betreffende de invoering van een B. T. W.-clearing-stelsel. — Proposition concernant l'établissement d'un mécanisme de compensation pour la T. V. A.	—	1989	1990
<i>II. ACCIJNZEN. — DROITS D'ACCISE</i>			
<i>Periode 1985-1986. — Période 1985 à 1986</i>			
Voorstel voor een besluit van de Raad betreffende een « standstill »-regeling ter voorkoming van de invoering van nieuwe accijnzen welke aanleiding geven tot grensformaliteiten. — Proposition de décision du Conseil concernant l'établissement d'un « standstill » empêchant l'introduction de nouveaux droits d'accise entraînant des formalités frontalières	—	1985	1986
Voorstellen betreffende de harmonisatie van de structuren van de accijnzen op alcoholische dranken*. — Propositions concernant l'harmonisation de la structure de l'accise sur les boissons alcooliques*	COM(72)225 Final COM(82)153 Final COM(85)150 Final COM(85)151 Final	1972 1982 1985 1985 1985	1985 1985 1985 1985
Voorstel inzake een wijnaccijnz. — Proposition relative aux droits d'accise sur les vins	COM(72)225 Final	1972	1986

Onderwerp Domaine	Nr. van het document Doc. n°	Datum van het voorstel van de Commissie Date de la proposition de la Commission	Streefdatum voor goedkeuring door de Raad Date prévue d'adoption par le Conseil
Voorstel betreffende de invoering van een derde fase van harmonisatie van de structuren van de sigaretten-accijnen*. — Proposition relative à l'introduction d'une troisième phase dans l'harmonisation de la structure des droits perçus sur les cigarettes*	COM(80)69	1980	1986
Voorstel betreffende de harmonisatie van de structuren van de accijnen op minerale oliën. — Proposition concernant l'harmonisation de la structure des accises sur les huiles minérales	COM(73)1234	1973	1986
Voorstel betreffende de harmonisatie van de structuren van de accijnen op andere tabaksfabrikaten. — Proposition concernant l'harmonisation des structures des accises sur les autres tabacs manufacturés	—	1986	1987
Voorstel betreffende de definitieve fase van de harmonisatie van de structure van de sigaretten-accijnen. — Proposition concernant le stade final de l'harmonisation de la structure des accises sur les cigarettes	—	1986	1987
Voorstel betreffende gemeenschappelijke tariefzones voor alle geharmoniseerde accijnsrechten en desbetrekkelijke « standstill »-regeling. — Proposition concernant l'instauratie de fourchettes communes de taux relatives aux droits d'accise harmonisés et aux accords de « standstill » correspondants	—	1986	1987
<i>Periode 1987-1992. — Période 1987 à 1992</i>			
Voorstellen betreffende de geleidelijke afschaffing of vermindering van de accijnen die niet vallen onder het gemeenschappelijke stelsel en die aanleiding geven tot grensformaliteiten. — Propositions concernant la suppression progressive ou la réduction des accises non couvertes par le système commun et donnant lieu à des formalités aux frontières	—	1987-1989	1988-1989-1990
Voorstel betreffende de invoering van een systeem van onderlinge verbindingen tussen nationale douane-entrepôts voor aan accijnen onderworpen goederen. — Proposition concernant l'introduction d'une interconnexion des entrepôts nationaux pour les marchandises soumises à des droits d'accise	—	1989	1990